

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2016

WE DELIVER WHAT MATTERS

Περιεχόμενα

Πρόσκληση Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης	4
Χαιρετισμός Προέδρου	5
Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης	6
Διοικητικό Συμβούλιο και Αξιωματούχοι	25
Έκθεση Διαχείρισης	26

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	30
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	31
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	32
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	33
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	34
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις	35
Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή	86
Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κινδύνων	90
Κύρια γραφεία, υπηρεσίες και καταστήματα	94

Πρόσκληση Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης

Ειδοποιείστε ότι στις 19 Ιουλίου 2017 και ώρα 12:00 μ. θα πραγματοποιηθεί η Ετήσια Γενική Συνέλευση της USB BANK PLC στα γραφεία της Τράπεζας στην Οδό Ανδρέα Χάλιου 1, 2408 Έγκωμη, 1ος όροφος, για να ασχοληθεί με τα ακόλουθα θέματα:

Ημερήσια Διάταξη

1. Εξέταση και έγκριση της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.
2. Εξέταση και έγκριση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και της Έκθεσης των Ανεξάρτητων Ελεγκτών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.
3. Εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε αντικατάσταση όσων αποχωρούν και εκλογή μέλους ο οποίος διορίστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός του 2017.
4. Επαναδιορισμός των Ανεξάρτητων Ελεγκτών και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για καθορισμό της αμοιβής τους.
5. Εξέταση και έγκριση Έκθεσης Αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Οποιαδήποτε άλλη εργασία που μπορεί να διεξαχθεί σε Γενική Συνέλευση.

Με εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου,

Παναγιώτα Χαρίτωνος
Γραμματέας

Λευκωσία, 19η Ιουνίου 2017

Χαιρετισμός Προέδρου

Αγαπητοί μέτοχοι και πελάτες,

Τον Μάρτιο του 2016 η Κύπρος κατάφερε να ολοκληρώσει το μακροοικονομικό πρόγραμμα προσαρμογής νωρίτερα από ότι αναμενόταν και επανέκτησε πρόσβαση στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων. Το 2016 ήταν χρονιά σταθερότητας για την κυπριακή οικονομία και τον κυπριακό τραπεζικό τομέα.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ της κυπριακής οικονομίας διαμορφώθηκε στο 2,8%, ενώ για το 2017 εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στα ίδια επίπεδα. Οι θετικές προοπτικές για την κυπριακή οικονομία αντικατοπτρίζονται και στις αναβαθμίσεις των οίκων αξιολόγησης υποδεικνύοντας τη βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης. Οι εξελίξεις στη χώρα σχετικά με πιθανή επανένωση

του νησιού όπως επίσης και η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Κύπρου παρακολουθούνται στενά προς αξιολόγηση των προοπτικών που αναπτύσσονται.

Η βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης ήταν εμφανής και στον κυπριακό τραπεζικό τομέα, καθώς οι καταθέσεις στις κυπριακές τράπεζες συνέχισαν να αυξάνονται και οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης να αναβαθμίζουν τις κυπριακές τράπεζες.

Παρά τις θετικές εξελίξεις, οι προκλήσεις παραμένουν και αφορούν κυρίως τον υψηλό δείκτη μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα και την επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος που θα μπορούσε να δημιουργήσει κινδύνους για μια ανοικτή οικονομία όπως η Κύπρος. Η πολιτική αβεβαιότητα που μπορεί να προκληθεί στην Ευρώπη, από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από την προσφυγική κρίση θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξημένη οικονομική αβεβαιότητα και να υπονομεύσει την οικονομική εμπιστοσύνη.

Ο στόχος για το 2016 της USB Bank ήταν να επικεντρωθεί στη στρατηγική για αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων προκειμένου να μειωθούν αποτελεσματικά και να διασφαλιστούν οι εργασίες της Τράπεζας. Έχουμε επιτύχει να μειώσουμε τις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις κατά 7% στο τέλος του 2016 σε σχέση με το 2015 μέσω αποτελεσματικών αναδιαρθρώσεων και άλλων ενεργειών όπως συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα.

Η κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας ενισχύθηκε κατά €23 εκατ. τον Μάιο του 2016 με τον Δείκτη Συνολικών Κεφαλαίων στο τέλος του 2016 να ανέρχεται στο 14,27% που υπερβαίνει το ελάχιστο δείκτη που επιβλήθηκε από τις ρυθμιστικές αρχές. Μια δυνατή κεφαλαιακή βάση και ισχυρή ρευστότητα θέτουν τα θεμέλια για τη μελλοντική ανάπτυξη της Τράπεζας.

Παρά το λειτουργικό κέρδος της τάξεως των €9,7 εκατ. που επιτεύχθηκε το 2016, μετά τις προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν για το έτος που ανέρχονται σε €12 εκατ. η καθαρή ζημιά ανήλθε σε €2,3 εκατ. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα αρνητικά επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας επηρεάζουν την κερδοφορία της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα επίπεδα ρευστότητας.

Το 2017 αναμένεται να είναι γεμάτο προκλήσεις. Οι προτεραιότητες και στόχοι που έχουν τεθεί για το προσεχές έτος είναι η μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων και η ανάπτυξη του δανειστικού χαρτοφυλακίου υποστηρίζοντας ενεργά την ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας μέσω της χρηματοδότησης αξιόχρεων επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Η αντιμετώπιση των αναγκών των πελατών μας μέσω νέων προϊόντων και υπηρεσιών, βελτιώνοντας έτσι περαιτέρω την εξυπηρέτησή τους, παραμένει μία από τις βασικές μας προτεραιότητες.

Θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τους πελάτες μας που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα και συνεργάζονται με την Τράπεζα για εξεύρεση λύσεων με σκοπό να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους αλλά θα δείχνουμε μηδενική ανοχή για όσους έχουν την οικονομική δυνατότητα αλλά αρνούνται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Κύριο μέλημα μας είναι να προστατεύσουμε τους καταθέτες και μετόχους μας.

Παρά τις προκλήσεις, έχουμε θέσει τα θεμέλια για τη μελλοντική πορεία της Τράπεζας και η Διοίκηση της Τράπεζας είναι έτοιμη να έχει ένα εποικοδομητικό έτος για μια σταθερή πορεία προς την κερδοφορία και την ανάπτυξη.

Henri Guillemin

Πρόεδρος

Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το Διοικητικό Συμβούλιο της USB BANK PLC (η «Τράπεζα»), με στόχο τη συνεχή εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος και των συμφερόντων των μετόχων καθώς και την παροχή έγκαιρης ενημέρωσης στους μετόχους, αναφορικά με θέματα που αφορούν το Διοικητικό Συμβούλιο, τη συνολική διοίκηση και τις εταιρικές εξελίξεις αναφορικά με την Τράπεζα, και λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες της Οδηγίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου προς τα Πιστωτικά Ιδρύματα σχετικά με τις Ρυθμίσεις Διακυβέρνησης και Διαχείρισης του 2014 («η Οδηγία περί Διακυβέρνησης») και όλων των σχετικών Νόμων και Κανονισμών σε σχέση με τη Διακυβέρνηση της Τράπεζας, παρέχει στους μετόχους την παρούσα Έκθεση για την Εταιρική Διακυβέρνηση.

Ενημέρωση σχετικά με τις εταιρικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2016

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της USB Bank PLC που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2016 εγκρίθηκε ψήφισμα σύμφωνα με το άρθρο 59Α του περί Εταιρειών Νόμου, το οποίο αναφέρει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξουσιοδοτήθηκε να εκδώσει και να παραχωρήσει 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 έκαστη στην τιμή έκδοσης €0.20 εκάστη (η “Έκδοση”). Το ψήφισμα αναφέρει ότι υπήρξε παραίτηση από τα δικαιώματα προτίμησης των υφιστάμενων Μελών της Τράπεζας σε σχέση με την εν λόγω έκδοση σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ.113 (όπως τροποποιήθηκε). Επιπλέον, για το σκοπό της αύξησης του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, οι 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας € 0,10 δεν προσφέρθηκαν σε όλα τα υφιστάμενα Μέλη της Τράπεζας σε pro-rata (αναλογική) βάση αλλά εκδόθηκαν και κατανεμήθηκαν στην τιμή έκδοσης των € 0.20 ανά μετοχή στην BLC Bank SAL, μετά από αμετάκλητη δέσμευση της BLC Bank SAL, του πλειοψηφικού μετόχου της Τράπεζας, να καλύψει πλήρως τη νέα

αύξηση κεφαλαίου, καταθέτοντας €23 εκατομμύρια σε λογαριασμό escrow (μεσεγγυητικό λογαριασμό) για αυτόν τον σκοπό. Η απόφαση προέβλεπε περαιτέρω ότι οι 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές θα κατατάσσονταν pari passu (θα είχαν την ίδια προτεραιότητα) με τις υφιστάμενες πλήρως πληρωθείσες μετοχές της Τράπεζας.

Λόγω του γεγονότος ότι η προτεινόμενη έκδοση δεν θα κατανέμετο σε όλα τα υφιστάμενα Μέλη, η BLC Bank SAL εξέφρασε τη δέσμευσή της να διαθέσει μέχρι 1,343,160 συνήθεις μετοχές στην τιμή των € 0.20 ανά μετοχή, που αντιπροσωπεύει την τιμή έκδοσης των νέων μετοχών, στα εγγεγραμμένα Μέλη της Τράπεζας, τα οποία εντός 30 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης στην BLC Bank SAL («Ημερομηνία Λήξης»), μετά την έγκριση του πιο πάνω ψηφίσματος από την Ετήσια Γενική Συνέλευση, θα εξέφραζαν το ενδιαφέρον τους για απόκτηση του αριθμού μετοχών που θα αντιστοιχούσε στην αναλογία και τον αριθμό που θα κρατούσαν στην Ημερομηνία Λήξης. Ο αριθμός των 1,343,160 αντιπροσωπεύει τον αριθμό των μετοχών που θα τους είχαν προσφερθεί σε περίπτωση που η έκδοση θα είχε προσφερθεί και κατανεμηθεί σε όλα τα Μέλη της Τράπεζας πάνω σε pro-rata (αναλογική) βάση.

Η έκδοση στην BLC Bank SAL διενεργήθηκε στις 26 Ιουλίου 2016 και ως εκ τούτου η Ημερομηνία Λήξης ήταν η 25η Αυγούστου 2016. Δεν ελήφθησαν αιτήσεις από τους υφιστάμενους μετόχους για την απόκτηση από αυτούς οποιασδήποτε από τις προαναφερθείσες 1,343,160 συνήθεις μετοχές.

Ενόψει της επιτυχούς ολοκλήρωσης της έκδοσης και διάθεσης 115,000,000 νέων συνήθων μετοχών στην BLC Bank SAL, όπως προαναφέρθηκε, το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €32,173,733 διαιρούμενο σε 321,737,330 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία .

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο

1.1 Ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου / Στόχοι

Η Τράπεζα διοικείται και ελέγχεται από το Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τις πρόνοιες του Ιδρυτικού Εγγράφου και του Καταστατικού της και σε συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Οδηγίας περί Διακυβέρνησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει κυρίως το ρόλο να καθορίσει τους στρατηγικούς στόχους και να διασφαλίσει ότι οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με την εφαρμογή κατάλληλων συστημάτων εσωτερικής διοίκησης και εσωτερικού ελέγχου. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των ενεργειών και της απόδοσης της Εκτελεστικής Διεύθυνσης, καθώς και τη συμμόρφωσή της με τις πολιτικές που αποφασίστηκαν.

1.2 Κύριες Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με την Οδηγία περί Διακυβέρνησης, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να εκτελούν τα αντίστοιχα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας περί Διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Εγχειριδίου περί Εσωτερικής Διακυβέρνησης της USB BANK PLC για το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και τις Επιτροπές του. Τα βασικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα εξής:

- α) Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει ανά πάσα στιγμή την κύρια ευθύνη για την εσωτερική διακυβέρνηση. Καθορίζει και επιβλέπει την υλοποίηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων και της πρόληψης σύγκρουσης συμφερόντων,
- β) Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη γενική ευθύνη για την Τράπεζα και εγκρίνει και επιβλέπει την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας, της στρατηγικής κινδύνου και της εσωτερικής διακυβέρνησης,
- γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει την ακεραιότητα των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικών εκθέσεων, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών ελέγχων και της συμμόρφωσης με το Νόμο και τα συναφή πρότυπα,
- δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την επίβλεψη της διαδικασίας της δημοσιοποίησης πληροφοριών και είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό και την επίβλεψη της επιλογής σημαντικών θέσεων καθώς επίσης για την παροχή επίβλεψης της Ανώτατης Διεύθυνσης και των Τμημάτων Ελέγχου.
- ε) Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί και αξιολογεί περιοδικά την αποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων διακυβέρνησης της Τράπεζας και προβαίνει στις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.3 Σύνθεση και Λειτουργία

- α) Σύμφωνα με την Οδηγία περί Διακυβέρνησης, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τουλάχιστον επτά και όχι περισσότερα από δεκατρία μέλη.
- β) Τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω συν ένα, είναι Ανεξάρτητα.
- γ) Τα Εκτελεστικά μέλη πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο. Δεν πρέπει να υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στρογγυλοποιημένο προς τα κάτω. Ένα από αυτά τα μέλη πρέπει να είναι ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής.
- δ) Ένα Μη Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχει τη θέση του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπλήρωση των ρόλων και των ευθυνών του Προέδρου, όταν αυτός απουσιάζει.
- ε) Ένα ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζεται ως Ανώτερο Ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Ανώτερο Ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να κατέχει τη θέση του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου.
- ζ) Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας, κατά την πρώτη ετήσια γενική συνέλευση όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποχωρούν και στην ετήσια γενική συνέλευση κάθε επόμενου χρόνου το ένα τρίτο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή πολλαπλάσιο του τρία, αν ο αριθμός τους δεν είναι τρία, ή αριθμός που πολλαπλασιάζεται με το τρία, τότε αριθμός μελών πλησιέστερος προς το τρία (στρογγυλοποιούμενος προς τα πάνω) αποχωρούν από τη θέση τους, αλλά προσφέρονται για επανεκλογή στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας. Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής δεν λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του υπολογισμού αυτού, ούτε υπόκειται σε αποχώρηση με τον τρόπο που προαναφέρθηκε.
- η) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που αφυπηρετούν κάθε χρόνο είναι εκείνοι που κατέχουν το αξίωμα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την τελευταία εκλογή τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσία να διορίζει από καιρού εις καιρό οποιονδήποτε ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου είτε για να πληρώσει θέση που κενώθηκε είτε ως προσθήκη στα υφιστάμενα μέλη, αλλά με τρόπο ώστε ο ολικός αριθμός των Συμβούλων να μην υπερβαίνει σε οποιονδήποτε χρόνο τον αριθμό που καθορίζεται σύμφωνα με την Οδηγία περί Διακυβέρνησης. Οποιοδήποτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζεται, κατέχει τη θέση του μόνο μέχρι την αμέσως επόμενη
- Ετήσια Γενική Συνέλευση και μπορεί να επανεκλεγεί, αλλά δεν θα υπολογίζεται κατά τον καθορισμό των Συμβούλων που πρόκειται να αφυπηρητήσουν με εναλλαγή κατά τη συνέλευση αυτή.
- θ) Το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποιεί τακτικές συνεδριάσεις για την επαρκή και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.
- ι) Απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης μιας συνεδρίασης με τηλεδιάσκεψη, απαιτεί το 50% των μελών, α προς τα κάτω, συν ένα.
- κ) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δύνανται να απουσιάζουν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε φυσικά είτε μέσω τηλεδιάσκεψης, για περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες συνεδριάσεις ή είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ετήσιων συνεδριάσεων.
- λ) Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.
- μ) Τα Μη Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πραγματοποιούν τακτικές συνεδριάσεις μόνο τους, ή με την παρουσία των εξωτερικών ελεγκτών και/ή των επικεφαλής των Τμημάτων Ελέγχου, ανάλογα με την περίπτωση, χωρίς την παρουσία Εκτελεστικών μελών, τουλάχιστον πάνω σε εξαμηνιαία βάση.

Τα Μη Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συναντώνται χωρίς την παρουσία του Προέδρου τουλάχιστον ετησίως για εκτίμηση της απόδοσης του Προέδρου.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Μη Εκτελεστικό μέλος. Υπάρχει διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου και της Εκτελεστικής Διεύθυνσης.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας κατέχουν θέσεις σε Διοικητικά Συμβούλια άλλων εταιρειών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου γνωστοποιούν στην Τράπεζα τις εταιρείες στις οποίες συμμετέχουν, καθώς και το ρόλο τους σε αυτές τις εταιρείες (Εκτελεστικό ή Μη-Εκτελεστικό). Η συμμετοχή τους σε άλλα Διοικητικά Συμβούλια δεν τους εμποδίζει να αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο και προσοχή στην εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μέρος του ρόλου τους στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.4 Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά τη διάρκεια του 2016, το Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε δέκα φορές.

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι λαμβάνουν έγκαιρη γραπτή ειδοποίηση μαζί με όλα τα ουσιώδη έγγραφα πριν από κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

1.5 Σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας αποτελείτο από έντεκα μέλη, έξι από τα οποία ήσαν ανεξάρτητα και πέντε μη ανεξάρτητα. Δύο από τα μη ανεξάρτητα μέλη, ήσαν εκτελεστικά μέλη. Η σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου είχε ως εξής:

Πρόεδρος:

Mr. Maurice Sehnaoui

Μη Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος

Μέλη:

Κος Nadim Kassar

Μη Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος

Fransa Invest Bank SAL εκπροσωπούμενη από
από τον κ. Mansour Bteish

Μη Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Ziyad Baroud

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Henri Guillemin

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Άγις Ταραμίδης

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Γιώργος Γαλαταριώτης

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Γιώργος Στυλιανού

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Φίλιππος Φιλής

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Ανδρέας Θεοδωρίδης

Μη Ανεξάρτητος, Εκτελεστικός

Κα Δέσπω Πολυκάρπου

Μη Ανεξάρτητη, Εκτελεστική

Γραμματέας:

Κα Παναγιώτα Χαρίτωνος

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

Αλλαγές στη σύνθεση κατά τη διάρκεια του 2016

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας, κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2016, τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ο κ. Maurice Sehnaoui, η Fransa Invest Bank SAL, εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish, και ο κ. Άγις Ταραμίδης αποχώρησαν, αλλά έχουν επανεκλεγεί από τους μετόχους της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα εκλέγησαν ο κ. Ziyad Baroud και ο κ. Henri Guillemain, οι οποίοι διορίστηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιούλιο και Νοέμβριο του 2015, αντίστοιχα.

Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 26 Ιουλίου 2016 μετά την Ετήσια Γενική Συνέλευση, ο κ. Maurice Sehnaoui, και ο κ. Nadim Kassar επανεξελέγησαν ως ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα ο κ. Γιώργος Στυλιανού επανεξελέγη ως Ανώτερο Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Δομή του Διοικητικού Συμβουλίου από την 31/12/2016 μέχρι σήμερα

Το σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την 31/12/2016 παρέμεινε στα έντεκα μέλη, με την ίδια σύνθεση όπως και στις 31/12/2015.

Κατά τη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 2017, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Maurice Sehnaoui, παραιτήθηκε από τη θέση του τόσο ως Πρόεδρος όσο και ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και έτσι ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώθηκε σε δέκα. Ο κ. Henri Guillemain εξελέγη ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ίδια συνεδρίαση και η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώθηκε ως εξής:

Πρόεδρος:

Κος Henri Guillemain

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος

Μέλη:

Κος Nadim Kassar

Μη Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος

Fransa Invest Bank SAL εκπροσωπούμενη από
από τον κ. Mansour Bteish

Μη Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Ziyad Baroud

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Άγις Ταραμίδης

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Γιώργος Γαλαταριώτης

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Γιώργος Στυλιανού

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Φίλιππος Φιλής

Ανεξάρτητος, Μη Εκτελεστικός

Κος Ανδρέας Θεοδωρίδης

Μη Ανεξάρτητος, Εκτελεστικός

Κα Δέσπω Πολυκάρπου

Μη Ανεξάρτητη, Εκτελεστική

Γραμματέας:

Κα Παναγιώτα Χαρίτωνος

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.6 Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος είναι διαθέσιμος να ακούσει τις ανησυχίες των Μελών της Τράπεζας που δεν έχουν επιλυθεί μέσω των κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

1.7 Καθορισμός και κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου και του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου εκτελούνται από τον κ. Henri Guillemain και οι αρμοδιότητες του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή από τον κ. Ανδρέα Θεοδωρίδη. Ο Πρόεδρος είναι υπεύθυνος για την ορθή λειτουργία

των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων της Τράπεζας, καθοδηγεί το Διοικητικό Συμβούλιο και ασχολείται με θέματα στρατηγικής της Τράπεζας. Ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής έχει την ευθύνη για τις καθημερινές εργασίες της Τράπεζας και ασχολείται με τη διαχείριση και αποτελεσματική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της Τράπεζας.

1.8 Επανεκλογή Διοικητικών Συμβούλων

Κατά την επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μελών της Τράπεζας, και σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας, ο κος Φίλιππος Φιλής, η κα Δέσπω Πολυκάρπου και ο κ. Nadim Kassar αποχωρούν, αλλά προσφέρονται για επανεκλογή.

Βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία της έκθεσης αυτής της Τράπεζας παρατίθενται πιο κάτω:

Κος Henri Guillemain (Πρόεδρος)

Ο κος Henri Pierre Jean Guillemain γεννήθηκε στη Γαλλία το 1947. Είναι απόφοιτος του St. Joseph de Reims College της Γαλλίας με πτυχίο στα μαθηματικά και κάτοχος διπλώματος με άριστα από το Ινστιτούτο Πολιτικών Επιστημών στο Παρίσι. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Paris-Sorbonne και μεταπτυχιακού στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το INSEAD Fontainebleau. Άρχισε την καριέρα του το 1973 και έχει μεγάλη τραπεζική εμπειρία από την υπηρεσία του σε διάφορες θέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του Διευθύνοντος Συμβούλου της Indosuez Bank Υποκατάστημα Μπαχρέιν, Διευθύνοντος Συμβούλου και CEO της Banque Saudi Fransi στο Ριάντ και Διευθύνοντος Συμβούλου και CEO της Credit Agricole στην Αίγυπτο. Διετέλεσε περιφερειακός διευθυντής για τη Μέση Ανατολή και χώρες της Αφρικής της Credit Agricole- στα Κεντρικά Γραφεία της Τράπεζας Εταιρικών Επενδύσεων στο Παρίσι μεταξύ 2000 και 2007. Από το 2012 μέχρι και σήμερα υπηρετεί ως ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Fransabank SAL, Βηρυτού και από το 2015 υπηρετεί ως ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Fransa Invest Bank SAL.

Κος Nadim Kassar (Αντιπρόεδρος)

Ο κος Nadim Kassar είναι ο Αντιπρόεδρος και Γενικός Διευθυντής της BLC Bank SAL. Σήμερα κατέχει τις ακόλουθες θέσεις: Γενικός Διευθυντής της Fransabank SAL, Ιδρυτής και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Fransa Invest Bank SAL (FIB), Ιδρυτής και Πρόεδρος της Fransabank Al Djazaïr SPA, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Τραπεζών του Λιβάνου από το 2001, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της USB Bank Plc, μέλος του Διοικητικού συμβουλίου των Libanese International Finance Executives (LIFE), Συνδιευθυντής της AA Kassar (France) SARL και Γενικός Διευθυντής της A.A. Kassar SAL. Ο κ. Kassar είναι επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των ακόλουθων ιδρυμάτων: MasterCard Incorporated, Asia, Pacific, Middle East and Africa, του Περιφερειακού Διοικητικού Συμβουλίου της SAMEA από το 2005, της NetCommerce, του Διατραπεζικού Δικτύου Πληρωμών (Interbank Payment Network), του IPN SAL, Credit Card Management, Ιδρυτής και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Αμερικανο- Λιβανέζικου Εμπορικού Επιμελητηρίου. Κατέχει επίσης τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου της Société Financière du Liban. Στις κοινωνικές του δραστηριότητες περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φιλανθρωπικού Ισλαμικού Συνδέσμου Makassed στη Βηρυτό, μέλος της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Φιλίας Λιβάνου-Κίνας, της Επιτροπής Φιλίας Λιβάνου-Τυνησίας και Ταμίας της Comité des Propriétaires- Ουγουν As Simane. Ο κος Kassar γεννήθηκε το 1964 και είναι κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Αμερικανικό Πανεπιστήμιο της Βηρυτού.

Κος Mansour Bteish , εκπροσωπεί την Fransa Invest Bank SAL

Ο κος Mansour Bteish εντάχθηκε στη Fransabank SAL το 1974. Κατά τη διάρκεια τεσσάρων δεκαετιών, ο κ. Bteish κατείχε διάφορες διευθυντικές θέσεις και ήταν επικεφαλής μεγάλων Κεντρικών της Τμημάτων μέχρι το διορισμό του ως Γενικός Διευθυντής της Fransabank SAL το 2005. Σήμερα ο κος Bteish είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων πολλών θυγατρικών στο Λίβανο και στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων των Fransa Invest Bank, BLC Bank SAL, BLC Invest Bank, Lebanese Leasing Company, Fransabank (France), Fransabank El Djazaïr SPA (Algeria), USB Bank PLC (Cyprus) και της United Capital Bank (Sudan). Ο κος Bteish γεννήθηκε το 1954 και είναι κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και μεταπτυχιακού τίτλου σε θέματα Χρήματος και Τραπεζών από το Université Saint Joseph, Βηρυτού.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

Βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Η Α.Ε. ο κ. Ziyad Baroud

Ο κος Ziyad Baroud γεννήθηκε στο Λίβανο το 1970. Είναι απόφοιτος του Κολλεγίου Saint Joseph Antoura, και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Νομική από το Πανεπιστήμιο Saint Joseph της Βηρυτού, ενώ συνέχισε με διδακτορικές σπουδές στο Παρίσι. Είναι μάχιμος δικηγόρος και διευθύνων εταίρος στη δικηγορική εταιρεία HBD-T, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της BLC BANK SAL Lebanon και επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου άλλων εταιρειών στο εξωτερικό. Μεταξύ Ιουλίου 2008 και Ιουνίου 2011, υπηρέτησε ως Υπουργός Εσωτερικών και Δήμων της Δημοκρατίας του Λιβάνου. Πριν από το διορισμό του ως Υπουργός, κατείχε σειρά ακαδημαϊκών θέσεων ως λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Saint Joseph καθώς και άλλες σημαντικές θέσεις μεταξύ των οποίων: μέλος της Λιβανέζικης Εθνικής Επιτροπής για τον Εκλογικό Νόμο, Γενικός Γραμματέας του Λιβανέζικου Συνδέσμου για Δημοκρατικές Εκλογές, υπηρέτησε ως μέλος των διοικητικών συμβουλίων σειράς σημαντικών οργανώσεων στο Λίβανο, ενώ του έχουν απονεμηθεί πολλά σημαντικά βραβεία στο Λίβανο και στο εξωτερικό.

Κος Γιώργος Στυλιανού (Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος)

Ο κος Γιώργος Στυλιανού γεννήθηκε το 1966. Είναι κάτοχος πτυχίου BA (Honours) στα Οικονομικά από το Ealing College του Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι μέλος του Association of Chartered Certified Accountants και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου. Από το 1990 έως το 1993 εργάστηκε στο Λονδίνο στον οίκο Moore Stephens Chartered Accountants και από το 1994 μέχρι σήμερα εργάζεται ως συνέταιρος στον οίκο Moore Stephens Stylianou & Co. Certified Public Accountants and Registered Auditors. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αριθμού άλλων εταιριών.

Κος Φίλιππος Φιλής

Ο κος Φίλιππος Φιλής γεννήθηκε το 1961. Είναι ο ιδρυτής του Ομίλου Lemissoler και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου από την ίδρυσή του το 1996. Διορίστηκε Πρόεδρος και Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής του Ομίλου από το 2009. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στη διαχείριση πλοίων, εργασίες πλοίων και πλοιοκτησία με ένα διαφοροποιημένο στόλο πλοίων μεταφοράς φορτίου, εμπορευματοκιβωτίων και Ro-Ro / Paper Carriers. Στις αρχές του 1997, ο κος Φίλιππος Φιλής άρχισε τη λειτουργία της IMCL Inter Marine Container Lines, μιας από τις πιο επιτυχημένες επιχειρήσεις τροφοδοσίας κοντέινερ στη Βαλτική Θάλασσα, η οποία έχει συγχωνευθεί με την Unifeeder από τα τέλη του 2009, δημιουργώντας την μεγαλύτερη επιχείρηση θαλασσίων μεταφορών μικρών αποστάσεων και εμπορευματοκιβωτίων στην Ευρώπη. Αποφοίτησε από το RWTH Aachen με τον τίτλο του Dipl.Ing. Μηχανολόγου Μηχανικού. Ειδικεύεται στις εφαρμογές Expert Systems applications in Logistics και συμπλήρωσε το Executive Leadership Program (ELP) στο Διεθνές Ινστιτούτο Διεύθυνσης Κύπρου (CIIM). Ολοκλήρωσε επίσης το Private Equity και Venture Capital (PEVC) executive course στο Harvard Business School (HBS). Είναι εκλεγμένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (CSC) και έχει διοριστεί Αντιπρόεδρος του Επιμελητηρίου. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των Συνδέσμων Εφοπλιστών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ECSA) και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Διεθνούς Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (ICS). Επίσης είναι εκλεγμένο μέλος του American Bureau of Shipping (ABS), μέλος της Κυπριακής Επιτροπής του DNV GL και εκλεγμένος Πρόεδρος του Cyprus Shipowners Employers Association (CySea). Επίσης είναι μέλος του Επαγγελματικού Συλλόγου Κυπρίων Μηχανικών (CPEA), του Επιστημονικού & Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ) και του Institute of Marine Engineering, Science & Technology (IMarEST). Είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων αριθμού άλλων εταιρειών. Ομιλεί άπταιστα ελληνικά, γερμανικά και αγγλικά.

Κος Γιώργος Γαλαταριώτης

Ο κος Γιώργος Γαλαταριώτης γεννήθηκε το 1948. Είναι κάτοχος πτυχίου οικονομικών B.Sc Economics του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και κάτοχος MBA από το City University. Από το 1986 είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος της Galatariotis Technical Ltd.

Κος Άγις Ταραμίδης

Γεννήθηκε το 1971. Κατέχει πτυχίο στα Μαθηματικά, Στατιστική και Επιχειρησιακή Έρευνα και επίσης μεταπτυχιακό στη Στατιστική. Είναι Εγκεκριμένος Λογιστής, fellow of the Institute of Chartered Accountants of London and Wales (FCA), Certified Fraud Examiner (CFE) και μέλος του Ινστιτούτου Ορκωτών Λογιστών Κύπρου. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1997 από τον Ελεγκτικό Οίκο Hallidays (Chartered Accountants) Limited στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εκτοτε εργάστηκε σε διάφορες ελεγκτικούς και συμβουλευτικούς οίκους στην Κύπρο και το εξωτερικό. Έχει πολύ μεγάλη πείρα σε θέματα εταιρικής χρηματοδότησης, χρηματοοικονομικών συμβουλών και καταπολέμησης απάτης. Σήμερα εργάζεται ως ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας και σύμβουλος σε θέματα Καταπολέμησης Απάτης και Υπηρεσιών Χρηματοοικονομικών Συμβουλών.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

Βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Κος Ανδρέας Θεοδωρίδης

Γεννήθηκε το 1970. Είναι κάτοχος πτυχίου BA in Economics με εξειδίκευση σε Accounting and Finance του Πανεπιστημίου του Manchester, Ηνωμένου Βασιλείου. Είναι Εγκεκριμένος Λογιστής - μέλος του Institute of Chartered Accountants in England & Wales, του Association of Certified Public Accountants of Cyprus και του Association of Internal Auditors Cyprus. Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του το 1992 από τον ελεγκτικό οίκο Arthur Andersen Μάντσεστερ. Στη συνέχεια εργάστηκε στη Lombard Natwest Bank Ltd. Εργοδοτήθηκε στην USB BANK PLC το 1998 στην οποία κατείχε διάφορες διευθυντικές θέσεις. Το 2009 διορίστηκε ως Ανώτερος Οικονομικός Διευθυντής. Την 1η Ιουλίου 2010 διορίστηκε στη θέση του Αναπληρωτή Διευθύνοντα Συμβούλου και από την 29η Απριλίου 2014 κατέχει τη θέση του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή της Τράπεζας.

Κα Δέσπω Πολυκάρπου

Γεννήθηκε το 1957. Είναι μέλος του Chartered Institute of Bankers (FCIB) και κατέχει τον τίτλο ACIB. Ξεκίνησε την σταδιοδρομία της το 1976 στην Ελληνική Τράπεζα. Εργοδοτήθηκε στην USB BANK PLC το 1999 στην οποία κατείχε διάφορες θέσεις, περιλαμβανομένων της Διευθύντριας Τραπεζικών Συναλλαγών και Εμπορικών Υπηρεσιών, Διευθύντριας Περιφέρειας Λευκωσίας, Διευθύντριας Ανάπτυξης Τραπεζικών Εργασιών της Τράπεζας, της Διευθύντριας Τομέα Ιδιωτών και σήμερα κατέχει τη θέση της Βοηθού Γενικού Διευθυντή, της Διευθύντριας Συμμόρφωσης και Έργων καθώς επίσης της Διευθύντριας Ανθρώπινου Δυναμικού. Είναι μέλος του Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ). Από το 2009 μέχρι τον Οκτώβριο του 2015 ήταν Γενική Γραμματέας του Cyprus Institute of Financial Services (πρώην The Chartered Institute of Bankers, Cyprus).

2. Διαβεβαιώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

2.1 Συστήματα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι η Τράπεζα διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, που αποσκοπεί στη διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων, η αποτελεσματικότητα του οποίου επιθεωρείται και αξιολογείται κάθε χρόνο τόσο από το Διοικητικό Συμβούλιο καθώς επίσης από την Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό αναθεωρούνται οι διαδικασίες και η ακρίβεια και εγκυρότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

Η Τράπεζα διατηρεί Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου με επικεφαλής τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου κ' Άθω Φασουλιώτη, Εγκεκριμένο Λογιστή. Το Τμήμα απασχολεί σήμερα πέντε άτομα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι έχει επιθεωρήσει την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και τις διαδικασίες επαλήθευσης της ορθότητας και πληρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές και δηλώνει την ικανοποίησή του. Η επιθεώρηση καλύπτει όλα τα συστήματα ελέγχου, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών συστημάτων, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Η Τράπεζα έχει αναθέσει στη μητρική της εταιρεία BLC Bank SAL, την παροχή υπηρεσιών για τον έλεγχο της Τεχνολογίας Πληροφοριών της Τράπεζας.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας περί Διακυβέρνησης, έχουν συσταθεί οι ακόλουθες Επιτροπές: Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης, Επιτροπή Αμοιβών και Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων.

3.1 Επιτροπή Ελέγχου

Ρόλος της Επιτροπής / Στόχοι

Η Επιτροπή Ελέγχου βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων εποπτείας του. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή διατηρεί αποτελεσματικές σχέσεις συνεργασίας με το Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Διεύθυνση, το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, τους Εξωτερικούς Ελεγκτές και το Τμήμα Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Σύνθεση και Όροι λειτουργίας της Επιτροπής

- α) Η Επιτροπή διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη.
- β) Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μέλος της Επιτροπής.
- γ) Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από Μη Εκτελεστικά μέλη και πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών της θα πρέπει να είναι Ανεξάρτητα μέλη.
- δ) Απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση, συμπεριλαμβανομένης συνεδρίασης που διεξάγεται μέσω τηλεδιάσκεψης, είναι το 50% των μελών που στρογγυλοποιείται προς τα κάτω συν 1.
- ε) Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.
- ζ) Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου για περισσότερο από 5 λεπτά μετά την ώρα που καθορίστηκε για τη συνεδρίαση, τα παρόντα μέλη μπορούν να επιλέξουν ένα από αυτά για να προεδρεύσει στη συνεδρίαση.
- η) Γραμματέας της Τράπεζας ή ο αντιπρόσωπός του είναι ο Γραμματέας της Επιτροπής.
- θ) Τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής πρέπει να διαθέτει επαρκή εμπειρία και γνώση των Τραπεζικών και οικονομικών θεμάτων.
- ι) Είναι επίσης σκόπιμο ένα μέλος να έχει επαρκή γνώση σε θέματα τεχνολογίας που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της Τράπεζας.
- κ) Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσιοδότηση να αντικαθιστά οποιοδήποτε μέλος ή τον Πρόεδρο της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της θητείας τους και να συμπληρώνει θέση στην Επιτροπή που είναι τυχόν κενή.

Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής:

- α) Διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο,
- β) Πρέπει να είναι ανεξάρτητος
- γ) Πρέπει να έχει εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών και των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου.

Συχνότητα των συνεδριάσεων και συμμετοχές μελών

- α) Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο. Ανάλογα με τις περιστάσεις, μπορούν να συγκαλούνται πρόσθετες συνεδριάσεις. Πρόσθετες συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να συγκαλούνται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, από οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής, τον Εσωτερικό Ελεγκτή ή τον Εξωτερικό Ελεγκτή, εφόσον κρίνουν ότι αυτό είναι απαραίτητο.
- β) Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, μαζί με τους Εξωτερικούς Ελεγκτές χωρίς την παρουσία της διοίκησης ή οποιαδήποτε άλλου προσώπου με εκτελεστική εξουσία.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.1 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Ευθύνες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει μεταξύ άλλων τις ακόλουθες κύριες ευθύνες και αρμοδιότητες:

- α) Παρακολουθεί και αξιολογεί πάνω σε ετήσια βάση, την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με βάση τις Εκθέσεις που παρέχονται από το Τμήμα Εσωτερικής Επιθεώρησης, τις παρατηρήσεις και τα σχόλια των Εξωτερικών Ελεγκτών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Βάσει αυτών, υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις για αντιμετώπιση αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί και επιβλέπει την έγκαιρη εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών που εκτελούνται από τις αρμόδιες Μονάδες/Τμήματα της Τράπεζας,
- β) Εξετάζει τις Ετήσιες Εκθέσεις / Καταστάσεις της Τράπεζας αναφορικά με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τη συμμόρφωσή του με την τρέχουσα οδηγία περί Διακυβέρνησης πριν από την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξετάζει:
 - i. Τις Πολιτικές της Τράπεζας και τη συνολική διαδικασία για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των επιχειρηματικών κινδύνων και τη διαχείριση των επιπτώσεών τους πάνω στην Τράπεζα,
 - ii. Τις εκθέσεις που υποβάλλονται περιοδικά από την Διοίκηση, τον Εσωτερικό Έλεγχο και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές σχετικά με τους μηχανισμούς ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
 - iii. Κατά πόσο λαμβάνονται από τα Ανώτατα Διοικητικά Στελέχη έγκαιρα και αποτελεσματικά διορθωτικά ή/ και προληπτικά μέτρα, για την αντιμετώπιση αδυναμιών ελέγχου,
- γ) Εξετάζει κατά πόσον, με βάση τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις, θα πρέπει να γίνουν οποιεσδήποτε δημοσιοποιήσεις για θέματα που σχετίζονται με τις Διαδικασίες Εσωτερικού Ελέγχου,
- δ) Ανασκοπεί και διασφαλίζει ότι υπάρχουν κατάλληλες διαδικασίες για τον εντοπισμό / ανίχνευση απάτης ή ανάρμοστης συμπεριφοράς,
- ε) Εποπτεύει τις Λειτουργίες Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας,
- ζ) Εποπτεύει την Υπηρεσία Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας,
- η) Αξιολογεί και συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο, στηριζόμενη στο έργο του Τμήματος Κανονιστικής Συμμόρφωσης και των Εξωτερικών Ελεγκτών, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Πλαισίου Συμμόρφωσης,
- θ) Υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με το διορισμό, την αποζημίωση, την αντικατάσταση ή την εναλλαγή των Εξωτερικών Ελεγκτών,
- ι) Διεξάγει επαρκή διάλογο με τον Εξωτερικό Ελεγκτή σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου έτσι ώστε να κατανοεί τα θέματα που αφορούν τους κινδύνους, τις πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον λειτουργίας της Τράπεζας που είναι σχετικές με τον έλεγχο και οποιουδήποτε άλλους τυχόν τομείς σχετικά με τους οποίους το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να ζητήσει να διεξαχθούν συγκεκριμένοι έλεγχοι από τον Εξωτερικό Ελεγκτή, είτε ως μέρος είτε ως επέκταση της ανάθεσης ελέγχου,
- κ) Ανασκοπεί και μελετά τα αποτελέσματα του εξωτερικού ελέγχου, την σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας του ελέγχου και την αμοιβή των ελεγκτών,
- λ) Ανασκοπεί, πριν από την εξέταση από το Διοικητικό Συμβούλιο, την έκθεση του Εξωτερικού Ελεγκτή,
- μ) Ανασκοπεί και συζητά με τη Διεύθυνση και/ή τους Εξωτερικούς Ελεγκτές τυχόν Προκαταρκτικά Αποτελέσματα, Ενδιάμεσες Πληροφορίες και Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.1 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Στελέχωση και θητεία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου κατά τη διάρκεια του 2016 μέχρι σήμερα

Σύνθεση της Επιτροπής μέχρι τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Γιώργος Στυλιανού από 07/07/2008 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Φίλιππος Φιλής από 21/01/2009 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Άγης Ταραμίδης από 21/03/2011 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Fransa Invest Bank Sal

(εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish) από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος

Henri Guillemain από 20/11/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Σύνθεση της Επιτροπής μετά τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Γιώργος Στυλιανού από 07/07/2008 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Φίλιππος Φιλής από 21/01/2009 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Άγης Ταραμίδης από 21/03/2011 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Fransa Invest Bank Sal

(εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish) από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε επτά φορές.

3.2 Επιτροπή Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης

Ρόλος της Επιτροπής / Στόχοι

Η Επιτροπή έχει την ευθύνη να διασφαλίζει τη συμμόρφωση της Τράπεζας με την Πολιτική Εσωτερικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας και τις σχετικές απαιτήσεις του Νομοθετικού και Κανονιστικού Πλαισίου.

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του ρόλου και των ευθυνών της, βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων του. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή διατηρεί αποτελεσματικές σχέσεις συνεργασίας με το Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του, τη Διοίκηση, τα Τμήματα Ελέγχου και το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η Επιτροπή έχει επίσης την ευθύνη να επιβλέπει τη διαδικασία επιλογής και διορισμών για να διασφαλίσει ότι στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας διορίζονται ικανά και κατάλληλα πρόσωπα. Η Επιτροπή ετοιμάζει και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις για το διορισμό των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τις σχετικές Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για ανασκόπηση της σύνθεσης, των εξουσιών και της ανεξαρτησίας των Τμημάτων Ελέγχου της Τράπεζας.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.2 Επιτροπή Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Σύνθεση και όροι λειτουργίας της Επιτροπής

- α) Η Επιτροπή διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη.
- β) Η Επιτροπή αποτελείται μόνο από Μη Εκτελεστικά μέλη και πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών πρέπει να είναι Ανεξάρτητα μέλη.
- γ) Απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση, συμπεριλαμβανομένης συνεδρίασης που διεξάγεται μέσω τηλεδιάσκεψης, είναι το 50% των μελών που στρογγυλοποιείται προς τα κάτω συν 1.
- δ) Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.
- ε) Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου για περισσότερο από 5 λεπτά μετά την ώρα που καθορίστηκε για τη συνεδρίαση, τα παρόντα μέλη μπορούν να επιλέξουν ένα από αυτά για να προεδρεύσει στη συνεδρίαση.
- ζ) Ο Γραμματέας της Τράπεζας ή ο αντιπρόσωπός του είναι ο Γραμματέας της Επιτροπής.
- η) Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσιοδότηση προς αντικατάσταση οποιουδήποτε μέλους ή του Προέδρου της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της θητείας τους και επίσης για τη συμπλήρωση τυχόν κενωθείσας θέσης στην Επιτροπή.

Πρόεδρος της Επιτροπής Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι και ο Πρόεδρος της Επιτροπής Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης τότε αυτός/ή δεν μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία διορισμού διαδόχου του/της.

Συχνότητα συνεδριάσεων και συμμετοχές μελών

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Ανάλογα με τις περιστάσεις, μπορούν να συγκαλούνται πρόσθετες συνεδριάσεις, εφόσον κριθεί ότι αυτό είναι απαραίτητο. Πρόσθετες συνεδριάσεις της Επιτροπής μπορούν να συγκαλούνται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή από οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής.

Ευθύνες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή έχει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες κύριες ευθύνες και αρμοδιότητες:

- α) Αναθεωρεί περιοδικά την Πολιτική του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την επιλογή και το διορισμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- β) Εξετάζει θέματα σχετικά με τον προγραμματισμό της διαδοχής και υποβάλλει εισηγήσεις προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, για τη διαδοχή του Διοικητικού Συμβουλίου μακροπρόθεσμα, προκειμένου να διατηρηθεί η κατάλληλη ισορροπία διαφορετικότητας, δεξιοτήτων και εμπειριών, και να εξασφαλιστεί η προσδευτική ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Συντάσσει περιγραφή των ρόλων και των δεξιοτήτων για κάθε συγκεκριμένη κενή θέση διορισμού στο Διοικητικό Συμβούλιο, και του προφίλ των πιθανών υποψηφίων για το Διοικητικό Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών τους προσόντων, της εμπειρίας τους και των ικανοτήτων τους και υπολογίζει το χρόνο που αναμένεται να αφιερωθεί για τη θέση αυτή.
- δ) Εντοπίζει και προτείνει κατάλληλους υποψηφίους, για εξέταση και έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την έγκαιρη πλήρωση θέσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο, αποβλέποντας στη διασφάλιση ομαλής διαδοχής, ιδιαίτερα για τις θέσεις του Προέδρου και του Ανώτατου Εκτελεστικού Διευθυντή. Οι συστάσεις της Επιτροπής βασίζονται στις ανάγκες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ε) Αξιολογεί σε συνεχή βάση την ανεξαρτησία των Μη Εκτελεστικών και ανεξάρτητων μελών και αν υπάρχουν σχέσεις ή περιστάσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν ή φαίνονται ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία ενός μέλους.
- ζ) Συμβάλλει στη διαδικασία που διενεργείται από την Επιτροπή Ελέγχου για το διορισμό ή την απομάκρυνση των επικεφαλής του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- η) Συμβάλλει στη διαδικασία που διενεργείται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων για το διορισμό ή την απομάκρυνση των επικεφαλής του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων και του Τμήματος Ασφάλειας Πληροφοριών.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

Επιτροπή Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Στελέχωση και θητεία των μελών της Επιτροπής Διορισμών και Εσωτερικής Διακυβέρνησης κατά τη διάρκεια του 2016 μέχρι σήμερα.

Πρόεδρος:

Ziyad Baroud

από 21/07/2015

Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Nadim Kassar

από 21/03/2011

Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος

Άγις Ταραμίδης

από 21/07/2015

Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Henri Guillemain

από 20/11/2015

Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Κατά τη διάρκεια του 2016 η Επιτροπή συνήλθε οκτώ φορές.

3.3 Επιτροπή Αμοιβών

Ρόλος της Επιτροπής/ Στόχοι

Η Επιτροπή Αμοιβών βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στον καθορισμό και την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών της Τράπεζας.

Η Επιτροπή επανεξετάζει σε τακτική βάση τις αμοιβές των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων, των Ανώτατων Διοικητικών Στελεχών και κάθε άλλου μέλους του προσωπικού τα καθήκοντα του οποίου μπορεί να συνεπάγονται την ανάληψη αυξημένων κινδύνων και διασφαλίζει ότι αυτές συνάδουν με την κουλτούρα, τους στρατηγικούς και επιχειρηματικούς στόχους καθώς και το ρυθμιστικό περιβάλλον της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή επιβλέπει επίσης την αμοιβή των επικεφαλής των Τμημάτων Ελέγχου, ως μέσου για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας τους.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή διατηρεί αποτελεσματικές σχέσεις συνεργασίας με το Διοικητικό Συμβούλιο, τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, τα Τμήματα Ελέγχου και το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού.

Σημειώνεται ότι οι μισθοί στην Τράπεζα διέπονται σήμερα από τη συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της Συντεχνίας των Εργαζομένων. Ωστόσο, η Επιτροπή είναι σε εγρήγορση ανά πάσα στιγμή για να διασφαλίσει ότι οι αμοιβές συνάδουν με τους πιο πάνω στόχους.

Σύνθεση και όροι λειτουργίας της Επιτροπής

- Η Επιτροπή διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη.
- Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από Μη Εκτελεστικά μέλη και πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών θα πρέπει να είναι Ανεξάρτητα Μέλη.
- Απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση, συμπεριλαμβανομένης συνεδρίασης που διεξάγεται μέσω τηλεδιάσκεψης, είναι το 50% των μελών που στρογγυλοποιείται προς τα κάτω συν 1.
- Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.
- Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου για περισσότερο από 5 λεπτά μετά την ώρα που καθορίστηκε για τη συνεδρίαση, τα παρόντα μέλη μπορούν να επιλέξουν ένα από αυτά για να προεδρεύσει στη συνεδρίαση.
- Ο Γραμματέας της Τράπεζας ή ο αντιπρόσωπός του είναι ο Γραμματέας της Επιτροπής.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσιοδότηση προς αντικατάσταση οποιουδήποτε μέλους ή του Προέδρου της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της θητείας τους και επίσης για τη συμπλήρωση τυχόν κενωθείσας θέσης στην Επιτροπή.

Πρόεδρος της Επιτροπής Αμοιβών

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συχνότητα των συνεδριάσεων και συμμετοχές μελών

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Πρόσθετες συνεδριάσεις μπορούν να συγκαλούνται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.3 Επιτροπή Αμοιβών (συνέχεια)

Ευθύνες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή έχει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες κύριες ευθύνες και αρμοδιότητες:

- α) Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των προτάσεων για αποφάσεις σχετικά με τις αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν επιπτώσεις στους κινδύνους και τη διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας οι οποίες λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Κατά την λήψη των αναφερομένων αποφάσεων, η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των μετόχων, των επενδυτών και των άλλων ενδιαφερόμενων μερών της Τράπεζας και το δημόσιο συμφέρον και διασφαλίζει ότι:
 - i. Συνδέονται στενά με τους επιχειρηματικούς στόχους και τις στρατηγικές της Τράπεζας,
 - ii. Συνάδουν με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο «Μέρος VI Πλαίσιο Αποδοχών» της Οδηγίας για τη Διακυβέρνηση.
- β) Τα Μη Εκτελεστικά μέλη δεν περιλαμβάνονται στους δικαιούχους των αποδοχών που συνδέονται με την απόδοση
- γ) Εξετάζει:
 - i. Την αμοιβή και τους άλλους όρους εργοδότησης των Ανώτατων Διοικητικών Στελεχών,
 - ii. Τους προτεινόμενους όρους αποζημίωσης και διακανονισμού σε περίπτωση απώλειας του αξιώματος για Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους και Ανώτατα Διοικητικά Στελέχη,
 - iii. Τις συνέπειες επί των συντάξεων και των συναφών δαπανών για την Τράπεζα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα βασικών μισθολογικών αυξήσεων και άλλων αλλαγών στις αμοιβές.
- δ) Εξετάζει τους όρους εργοδότησης στις συμβάσεις των Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ε) Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο συστάσεις σχετικά με το πλαίσιο και το ύψος των αμοιβών των Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Το ύψος των αμοιβών πρέπει να είναι επαρκές ώστε να προσελκύει και να διατηρεί τα Εκτελεστικά Στελέχη στην υπηρεσία της Τράπεζας,
- ζ) Υποβάλλει προτάσεις για τις αμοιβές των Συμβούλων στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση και στη συνέχεια για παρουσίαση και έγκριση από τους μετόχους σε Ετήσια Γενική Συνέλευση.

Στελέχωση και θητεία των μελών της Επιτροπής Αμοιβών κατά τη διάρκεια του 2016 μέχρι σήμερα

Σύνθεση της Επιτροπής μέχρι τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Γιώργος Γαλαταριώτης

από 21/03/2011

Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Maurice Sehnaoui
Ziyad Baroud

από 21/03/2011
από 21/07/2015

Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος
Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Σύνθεση της Επιτροπής μέχρι τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Γιώργος Γαλαταριώτης

από 21/03/2011

Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Nadim Kasar
Ziyad Baroud

από 23/02/2017
από 21/07/2015

Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος
Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, η Επιτροπή συνεδρίασε πέντε φορές.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.4 Επιτροπή Κινδύνων

Ρόλος της Επιτροπής / Στόχοι

Η Επιτροπή Κινδύνων βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των καθηκόντων εποπτείας στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων, και ως εκ τούτου, τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για να κατανοούν πλήρως και να παρακολουθούν τη στρατηγική κινδύνων, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας και το Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή διατηρεί αποτελεσματικές σχέσεις συνεργασίας με το Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του, τη Διεύθυνση, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων, το Τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριών και τους Εξωτερικούς Ελεγκτές.

Σύνθεση και όροι λειτουργίας της Επιτροπής

- α) Η Επιτροπή διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποτελείται από τουλάχιστον τρία μέλη τα οποία διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία ώστε να κατανοούν πλήρως και να παρακολουθούν τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων της Τράπεζας.
- β) Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από Μη Εκτελεστικά μέλη και πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%) των μελών θα πρέπει να είναι Ανεξάρτητα μέλη.
- γ) Απαρτία για οποιαδήποτε συνεδρίαση, συμπεριλαμβανομένης συνεδρίασης που διεξάγεται μέσω τηλεδιάσκεψης, είναι το 50% των μελών που στρογγυλοποιείται προς τα κάτω συν 1.
- δ) Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο Πρόεδρος έχει νικώσα ψήφο.
- ε) Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου για περισσότερο από 5 λεπτά μετά την ώρα που καθορίστηκε για τη συνεδρίαση, τα παρόντα μέλη μπορούν να επιλέξουν ένα από αυτά για να προεδρεύσει στη συνεδρίαση.
- ζ) Γραμματέας της Τράπεζας ή ο αντιπρόσωπός του είναι ο Γραμματέας της Επιτροπής.
- η) Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εξουσιοδότηση προς αντικατάσταση οποιουδήποτε μέλους ή του Προέδρου της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της θητείας τους και επίσης για τη συμπλήρωση τυχόν κενωθείσας θέσης στην Επιτροπή.

Πρόεδρος της Επιτροπής Κινδύνων

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Συχνότητα των συνεδριάσεων και συμμετοχές μελών

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά κάθε τρίμηνο. Πρόσθετες συνεδριάσεις μπορούν να συγκαλούνται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής ή οποιοδήποτε μέλος της Επιτροπής, τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων, ή τον Εξωτερικό Ελεγκτή, εάν κρίνεται απαραίτητο.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.4 Επιτροπή Κινδύνων (συνέχεια)

Ευθύνες και αρμοδιότητες της Επιτροπής

Άνευ επηρεασμού της πλήρους ευθύνης που φέρει το Διοικητικό Συμβούλιο για τους κινδύνους, η Επιτροπή έχει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κύρια καθήκοντα και ευθύνες:

- α) Συμβουλευεί το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τη συνολική παρούσα και μελλοντική διάθεση ανάληψης κινδύνων και τη στρατηγική κινδύνου της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη:
 - i. Τις απαιτήσεις που ορίζονται στην Οδηγία για τη Διακυβέρνηση,
 - ii. Το χρηματοοικονομικό προφίλ και το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας και
 - iii. Την δυνατότητα της Τράπεζας για τη διαχείριση και τον έλεγχο των κινδύνων.
- β) Συμβουλευεί το Διοικητικό Συμβούλιο στον καθορισμό των αρχών που πρέπει να διέπουν τη Διαχείριση Κινδύνων.
- γ) Επιβλέπει την ανάπτυξη ενός Εσωτερικού Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων και την ενσωμάτωση του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Τράπεζας, καλύπτοντας ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων και των μονάδων της Τράπεζας, καθώς και τυχόν θυγατρικών της.
- δ) Εξετάζει κατά πόσο τα κίνητρα που παρέχονται από το σύστημα αμοιβών λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο, το κεφάλαιο, τη ρευστότητα και την πιθανότητα και το χρονοδιάγραμμα (timing) των εσόδων.
- ε) Αξιολογεί την επάρκεια και επιβλέπει τη διεξαγωγή της ετήσιας άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) και άλλων σεναρίων για την αξιολόγηση του:
 - i. Κινδύνου αγοράς,
 - ii. Πιστωτικού κινδύνου,
 - iii. Κινδύνου ρευστότητας και του
 - iv. Λειτουργικού κινδύνου.
- ζ) Αξιολογεί τους διάφορους κινδύνους που εμπλέκονται στη συμμετοχή της Τράπεζας σε νέες αγορές, νέες επιχειρήσεις ή νέες εργασίες και υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.
- η) Ζητά και λαμβάνει επαρκή διαβεβαίωση ότι:
 - i. Η Ανώτατη Εκτελεστική Διεύθυνση κατανοεί πλήρως και εφαρμόζει τα αποδεκτά επίπεδα ανάληψης κινδύνων, όπως αυτά έχουν οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο,
 - ii. Ότι όλοι οι επηρεαζόμενοι υπάλληλοι κατανοούν και εφαρμόζουν την Πολιτική Ανάληψης και Διαχείρισης Κινδύνων και
 - iii. Ότι δεν ενθαρρύνεται η υπερβολική ανάληψη κινδύνων.
- θ) Επιβλέπει τη λειτουργία του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας,
- ι) Επιβλέπει τη λειτουργία του Τμήματος Ασφάλειας Πληροφοριών της Τράπεζας.
- κ) Αξιολογεί τις τριμηνιαίες εκθέσεις που υποβάλλονται από το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τους σημαντικότερους κινδύνους που έχει αναλάβει η Τράπεζα.
- λ) Αξιολογεί πάνω σε ετήσια βάση:
 - i. Την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της Πολιτικής Διαχείρισης Κινδύνων,
 - ii. Την καταλληλότητα της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και των ορίων κινδύνου,
 - iii. Την επάρκεια των προβλέψεων και την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών και πολιτικών αναφορικά με τη διατήρηση πάνω σε συνεχή βάση, επαρκών ποσών, τύπων και κατανομής τόσο των εσωτερικών κεφαλαίων όσο και των ιδίων κεφαλαίων ώστε να είναι επαρκή για να καλύψουν τους κινδύνους της Τράπεζας,
 - iv. Τη συνολική κεφαλαιακή επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το μέγεθος και τη φύση των κινδύνων που αναλαμβάνονται

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

3.4 Επιτροπή Κινδύνων (συνέχεια)

Ευθύνες και αρμοδιότητες της Επιτροπής (συνέχεια)

- μ) Συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση το έργο της Επιτροπής Ελέγχου, του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων και των Εξωτερικών Ελεγκτών, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων,
- ν) Συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση το έργο της Επιτροπής Ελέγχου, του Τμήματος Ασφάλειας Πληροφοριών και των Εξωτερικών Ελεγκτών, σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Πλαισίου Ασφάλειας Πληροφοριών,
- ξ) Συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση το έργο της Επιτροπής Ελέγχου, του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων και του Τμήματος Ασφάλειας Πληροφοριών καθώς και των Εξωτερικών Ελεγκτών, σχετικά με την επάρκεια και την ευρωστία των συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνίας ώστε να :
- Επιτρέπουν την αναγνώριση, μέτρηση, αξιολόγηση και αναφορά των κινδύνων κατά τρόπο έγκαιρο και ακριβή,
 - Διασφαλίζουν την επαρκή προστασία των εμπιστευτικών και ιδιόκτητων πληροφοριών της Τράπεζας,
- ο) Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο προτάσεις και συστάσεις για διορθωτικές ενέργειες, όταν εντοπιστούν αδυναμίες κατά την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου,
- π) Εξετάζει κατά πόσο οι τιμές των στοιχείων του παθητικού και ενεργητικού που προσφέρονται σε πελάτες λαμβάνουν πλήρως υπόψη το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική κινδύνου της Τράπεζας. Σε περίπτωση που δεν συμβαίνει αυτό, η Επιτροπή παρουσιάζει διορθωτικό σχέδιο στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Στελέχωση και θητεία των μελών της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων κατά τη διάρκεια του 2016 μέχρι σήμερα

Σύνθεση της Επιτροπής μέχρι τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Φίλιππος Φιλής από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Γιώργος Γαλαταριώτης από 21/03/2011 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος
Fransa Invest Bank Sal
(εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish) από 04/11/2011 Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος
Γιώργος Στυλιανού από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος
Nadim Kassar από 20/11/2015 Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος

Σύνθεση της Επιτροπής μετά τις 23/02/2017

Πρόεδρος:

Φίλιππος Φιλής από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Μέλη:

Γιώργος Γαλαταριώτης από 21/03/2011 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος
Fransa Invest Bank Sal
(εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish) από 04/11/2011 Μη Εκτελεστικός, Μη Ανεξάρτητος
Γιώργος Στυλιανού από 21/07/2015 Μη Εκτελεστικός, Ανεξάρτητος

Κατά τη διάρκεια του έτους 2016, η Επιτροπή συνεδρίασε επτά φορές.

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

4. Έκθεση σχετικά με τις αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ανώτατων Διοικητικών Στελεχών

Η Τράπεζα εφαρμόζει τις πρόνοιες σχετικά με τις Αμοιβές των Διοικητικών Συμβούλων που περιλαμβάνονται στην Οδηγία περί Διακυβέρνησης.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναλύονται ως οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ως οι αμοιβές για τις εκτελεστικές υπηρεσίες που προσφέρουν. Η ανάλυση των αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζεται στη Σημείωση 35 των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Αμοιβές των Μη Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές των Μη Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν δικαιώματα για τη συμμετοχή τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, και ως μέλη των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Με βάση την υφιστάμενη πολιτική της Τράπεζας, οι αμοιβές των Μη Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανάλογες με τις ευθύνες τους και το χρόνο που αφιερώνουν σε συνεδριάσεις, καθώς και για τη συμμετοχή τους στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν συνδέονται με την κερδοφορία της Τράπεζας.

Επίσης, με βάση το Καταστατικό της Τράπεζας, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να διεκδικήσουν τα έξοδα που γίνονται για συμμετοχή τους σε συνεδριάσεις και για την εκτέλεση εργασιών της Τράπεζας.

Η αναθεώρηση των αμοιβών των Μη Εκτελεστικών Συμβούλων εγκρίνεται από τους μετόχους της Τράπεζας σε Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μελών της Τράπεζας στις 26 Ιουλίου 2016 εγκρίθηκε αναθεώρηση της αμοιβής των Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων με αναδρομική ισχύ από την 1η Αυγούστου 2015.

Κατά συνέπεια, το 2015 αναγνωρίστηκε πρόσθετο ποσό €71.954 στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Τράπεζας ως πρόβλεψη σε σχέση με την προαναφερθείσα αύξηση της αμοιβής των Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων.

Λεπτομέρειες σε σχέση με τις αμοιβές των Μη Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων για τα έτη 2015 και 2016 παρατίθενται κατωτέρω:

Remuneration of the Non-Executive Members of the Board	2016	2015
	€	€
Maurice Sehnaoui	45.200	31.781
Nadim Kassar	37.100	8.491
Fransa Invest Bank SAL εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish	33.200	11.003
Άγης Ταραμίδης	30.000	10.846
Γιώργος Γαλαταριώτης	29.500	11.495
Γιώργος Στυλιανού	41.700	14.772
Φίλιππος Φίλης	39.555	14.642
Ziyad Baroud (διορίστηκε στις 21/07/2015)	28.400	4.306
Henri Guillemin (διορίστηκε στις 20/11/2015)	30.600	1.312
Fransabank SAL εκπροσωπούμενη από τον κ. Adel Kassar (αποχώρησε στις 21/07/2015)	---	4.133
Nabil Kassar (αποχώρησε στις 21/07/2015)	---	5.832
Walid Daouk (αποχώρησε στις 21/07/2015)	---	8.607
Raoul Nehme (αποχώρησε στις 26/08/2015)	---	7.387
BLC Bank SAL εκπροσωπούμενη από τον κ. Youssef Eid (αποχώρησε στις 21/07/2015)	---	7.821
Tania Moussallem (αποχώρησε στις 21/07/2015)	---	4.303
	315.255	146.731

Έκθεση Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης

4. Έκθεση σχετικά με τις αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ανώτατων Διοικητικών Στελεχών (συνέχεια).

Αμοιβές των Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι μισθοί και τα άλλα βραχυπρόθεσμα οφέλη των Εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου συνολικού ύψους €265,000 (2015: €265,000) αφορούν € 163,000 (2015: €163,000) για τον κ. Ανδρέα Θεοδωρίδη και €102,000 (2015: €102, 000) για την κα Δέσπω Πολυκάρπου.

Σύμφωνα με την Πολιτική Αμοιβών της Τράπεζας, η αμοιβή του Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και η αμοιβή οποιωνδήποτε άλλων Εκτελεστικών Συμβούλων διέπεται και καθορίζεται από τη Συλλογική Σύμβαση όπως εφαρμόζεται για όλους τους λοιπούς υπαλλήλους της Τράπεζας. Δεν καθορίστηκε μεταβλητή αμοιβή για τα Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2016.

Όλα τα Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν τις παροχές που καθορίζονται από τη συλλογική σύμβαση, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για όλους τους υπόλοιπους υπαλλήλους της Τράπεζας. Η σημείωση 6 των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά του σχεδίου συνταξιοδότησης προσωπικού που προβλέπεται στη συλλογική σύμβαση.

Αμοιβές των Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών

Οι Αμοιβές των Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών, που περιλαμβάνουν τους δύο Εκτελεστικούς Συμβούλους και όλους τους Διευθυντές που αναφέρονται απευθείας στον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή της Τράπεζας, ανήλθε το 2016 σε €1,311,389 (2015 €1,360,036).

5. Δανεισμός και συναλλαγές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι λεπτομέρειες αναφορικά με το δανεισμό και τις συναλλαγές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των συνδεδεμένων με αυτούς προσώπων, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016, παρουσιάζονται στη Σημείωση 35 των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων. Βεβαιώνεται ότι όλες οι συναλλαγές γίνονται στην πορεία των εργασιών της Τράπεζας υπό συνήθεις εμπορικούς όρους και με διαφάνεια.

6. Σχέσεις με τους Μετόχους

Όλοι οι μέτοχοι της Τράπεζας απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης. Η Τράπεζα μέσα στα πλαίσια της έγκαιρης ενημέρωσης των μετόχων ανακοινώνει τα οικονομικά αποτελέσματα της.

Σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον περί Εταιρειών Νόμο, το Διοικητικό Συμβούλιο δίδει τη δυνατότητα σε μετόχους που συνολικά αντιπροσωπεύουν πέραν του 5% των εκδομένων μετοχών της Τράπεζας, να εγγράφουν θέματα προς συζήτηση σε γενικές συνελεύσεις των μετόχων.

Οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο Καταστατικό της Τράπεζας είναι έγκυρη μόνο με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος κος Γιώργος Στυλιανού είναι στη διάθεση των μετόχων εάν έχουν ανησυχίες που δεν έχουν επιλυθεί διαμέσου των κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

Διοικητικό Συμβούλιο
USB BANK PLC

31 Μαΐου 2017

Διοικητικό Συμβούλιο και Αξιωματούχοι στις 31 Μαΐου 2017

Διοικητικό Συμβούλιο

Henri Guillemain
Nadim Kassar
Fransa Invest Bank SAL εκπροσωπούμενη από τον κ. Mansour Bteish
Άγις Ταραμίδης
Γιώργος Γαλαταριώτης
Γιώργος Στυλιανού
Φίλιππος Φιλής
Ziyad Baroud
Ανδρέας Θεοδωρίδης
Δέσπω Πολυκάρπου

Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος
Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος
Μη-Εκτελεστικός
Μη-Εκτελεστικός
Μη-Εκτελεστικός
Μη-Εκτελεστικός
Μη-Εκτελεστικός
Μη-Εκτελεστικός
Εκτελεστικός
Εκτελεστική

Στην Συνέλευση του Διοικητικού Συμβουλίου που έγινε στις 23 Φεβρουαρίου 2017, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Maurice Sehnaoui, ανακοίνωσε την παραίτηση του από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ενόψει αυτού, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τον κ. Henri Guillemain, Ανεξάρτητο Μέλος του Συμβουλίου, ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γραμματέας

Παναγιώτα Χαρίτωνος

Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής

Ανδρέας Θεοδωρίδης

Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών

Πάολα Ιωάννου

Εγγεγραμμένο Γραφείο

Λεωφόρος Διγενή Ακρίτα 83
5ος όροφος
1070 Λευκωσία

Νομικοί Σύμβουλοι

Δρ Κ. Χρυσστομίδης & Σία Δ.Ε.Π.Ε.
Λ. Παπαφιλίππου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Deloitte Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Το Διοικητικό Συμβούλιο της USB Bank Plc (η 'Τράπεζα') υποβάλλει στους μετόχους την Έκθεσή του και τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Δραστηριότητες

Οι κυριότερες δραστηριότητες της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισαν να είναι η παροχή τραπεζικών και συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Κύπρο μέσω της λειτουργίας δικτύου 14 καταστημάτων και επιπλέον 2 καταστημάτων με υπηρεσίες μόνο αυτόματων ταμειακών μηχανών.

Λειτουργικό περιβάλλον

Τον Μάρτιο του 2016, η Κύπρος εξήλθε του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής έχοντας χρησιμοποιήσει μόνο περίπου €7,3 δισεκατομμύρια από τα €10 δισεκατομμύρια που διατέθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Η χώρα φάνηκε ανθεκτική μετά την χρηματοοικονομική κρίση και έχει υλοποιήσει μέτρα λιτότητας για την αναδιάρθρωση της οικονομίας.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, το πραγματικό ΑΕΠ για το 2016 αυξήθηκε κατά 2,8% σε σύγκριση με 1,7% το 2015. Η ανάκτηση της οικονομικής δραστηριότητας είναι ευρεία, με τον τουρισμό και το λιανικό εμπόριο να εξακολουθούν να είναι οι κύριοι τομείς που συνεισφέρουν στην ανάπτυξη. Η ανεργία μειώθηκε στο 13,3% κατά το 2016 σε σύγκριση με το μέσο δείκτη ανεργίας 14,9% για το 2015, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου. Οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 19,8% το 2016, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας στις 3,2 εκατομμύρια αφίξεις για το έτος 2016. Στην αγορά ακινήτων, ο δείκτης οικιστικών ακινήτων σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, συνέχισε να μειώνεται σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αλλά σε πιο αργούς ρυθμούς.

Οι καταθέσεις στις Κυπριακές Τράπεζες συνέχισαν να αυξάνονται, αντικατοπτρίζοντας την αυξανόμενη εμπιστοσύνη στο Κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Μετά την σημαντική πτώση το 2013, οι καταθέσεις σταθεροποιήθηκαν το 2015 και αυξήθηκαν κατά 6,6% το 2016, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Παρά τα σημαντικά βήματα που γίνονται προς την κατεύθυνση αποκατάστασης του οικονομικού κλίματος, κάποιος βαθμός αβεβαιότητας παραμένει και συνδέεται με τον ψηλό δείκτη των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, την απώλεια δυναμικής στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την επιστροφή του πληθωρισμού.

Η επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος μπορεί επίσης να θέσει σε κίνδυνο μια ανοικτή οικονομία όπως η Κύπρος. Βραδύτερη ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο και περαιτέρω υποτίμηση της στερλίνας λόγω της πολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας σε συνέχεια του δημοψηφίσματος του Ηνωμένου Βασιλείου για έξοδο από την ΕΕ, αναμένονται να επηρεάσουν την Κυπριακή οικονομία μέσω μειωμένων εξαγωγών κυρίως στις υπηρεσίες τουρισμού. Επιπλέον, πολιτική αβεβαιότητα που μπορεί να προκληθεί στην Ευρώπη από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ ή/και από την προσφυγική κρίση θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξημένη οικονομική αβεβαιότητα και να υπονομεύσει την οικονομική εμπιστοσύνη.

Οι εξελίξεις στη χώρα σχετικά με πιθανή επανένωση του νησιού όπως επίσης και η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Κύπρου παρακολουθούνται στενά προς αξιολόγηση των προοπτικών που αναπτύσσονται.

Η Κύπρος έχει μια ανοικτή ελεύθερη αγορά βασισμένη κυρίως στις υπηρεσίες, με μακρά ιστορία επιτυχημένων οικονομικών επιδόσεων. Αν και η οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικές προκλήσεις, το ισχυρό επιχειρηματικό περιβάλλον, το υψηλά εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό και το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς παραμένουν σε ισχύ. Μέτρα για μεταρρύθμιση των δημόσιων δαπανών, επιτάχυνση των πρωτοβουλιών για τόνωση των επενδύσεων, ανάπτυξη του τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων και προώθηση της εκμετάλλευσης φυσικού αερίου, αφήνουν περιθώρια για επιφυλακτική αισιοδοξία ότι η Κύπρος θα επιστρέψει στην ευημερία.

Όλοι οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας έχουν αναβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας εντός του 2016 και του 2017 με την αξιολόγηση του οίκου S&P Global να είναι BB+ με σταθερό ορίζοντα, του οίκου Moody's Investors Service να είναι B1 με θετικό ορίζοντα και του οίκου Fitch Ratings να είναι BB- με θετικό ορίζοντα. Ο θετικός ορίζοντας αντικατοπτρίζει την άποψη ότι η οικονομία της Κύπρου θα μπορούσε να αναβαθμιστεί μέσα στους επόμενους 12 μήνες, αν η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων επιταχυνθεί, υποδεικνύοντας την σύγκλιση των πιστωτικών και νομισματικών συνθηκών στην Κύπρο.

Έκθεση Διαχείρισης

Οικονομικά Αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 παρατίθενται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην σελίδα 30.

Τα κύρια οικονομικά στοιχεία για το 2016 παρουσιάζονται πιο κάτω:

- Κέρδος πριν από τις προβλέψεις ύψους €9,7 εκατομμυρίων για το έτος 2016 σε σχέση με €9,4 εκατομμύρια για το έτος 2015
- Μείωση προβλέψεων κατά 28% σε σχέση με το προηγούμενο έτος
- Μείωση της καθαρής ζημίας για το έτος 2016 ύψους €2,3 εκατομμυρίων σε σχέση με ζημιά €7,2 εκατομμυρίων για το έτος 2015
- Αύξηση των καταθέσεων της Τράπεζας κατά €21 εκατομμύρια από το τέλος του 2015 – σε σύνολο €604 εκατομμυρίων στο τέλος του έτους 2016
- Ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας κατά €23 εκατομμύρια εντός του έτους 2016
- Δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων 14,27% στο τέλος του 2016
- Ισχυρή ρευστότητα – ο δείκτης ρευστών διαθέσιμων ρευστών σε ευρώ ανήλθε σε 30% και η αναλογία καθαρών δανείων προς καταθέσεις ανήλθε σε 54% στο τέλος του έτους 2016

Το λειτουργικό κέρδος της Τράπεζας για το έτος 2016, με εξαίρεση το κέρδος από την πώληση της VISA Europe Ltd, έχει μειωθεί κατά €1,5 εκατομμύριο σε σχέση με το προηγούμενο έτος και ανέρχεται στα €7,9 εκατομμύρια για το έτος 2016, λόγω της μείωσης στις αποδόσεις των επενδύσεων και των περιορισμένων επενδυτικών ευκαιριών κυρίως με αρνητική ή χαμηλή επίδοση μέσα στον χρόνο.

Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες έχουν επηρεαστεί αρνητικά κατά 9% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, λόγω του μικρότερου όγκου συναλλαγών, ενώ τα συνολικά έξοδα για το έτος 2016 έχουν αυξηθεί κατά 4% κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους προσωπικού, μετά την αναδρομική εφαρμογή της αύξησης της αμοιβής των Συμβούλων.

Ποσό ύψους €0,6 εκατομμυρίων αναγνωρίστηκε ως ζημιά επανεκτίμησης στις επενδύσεις σε ακίνητα, τα οποία αποκτήθηκαν από την Τράπεζα για διακανονισμό χρεών.

Το 2016, οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν σε €12 εκατομμύρια και ήταν μειωμένες κατά €4,6 εκατομμύρια σε σύγκριση με το 2015, με αποτέλεσμα η καθαρή ζημιά για το έτος 2016 να ανέρχεται στα €2,3 εκατομμύρια σε σχέση με την καθαρή ζημιά του 2015 που ήταν €7,2 εκατομμύρια.

Μερίσματα

Το 2016 και το 2015 δεν πληρώθηκαν ούτε προτάθηκαν μερίσματα αφού η Τράπεζα είχε συσσωρευμένες ζημιές. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τράπεζα υπόκειται σε απαγόρευση διανομής μερίσματος από τις εποπτικές αρχές.

Μετοχικό Κεφάλαιο

Κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της USB Bank PLC που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2016 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας εξουσιοδοτήθηκε να εκδώσει και να παραχωρήσει 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,10 έκαστη στην τιμή έκδοσης €0,20 έκαστη (η “Έκδοση”). Το ψήφισμα αναφέρει ότι υπήρξε παραίτηση από τα δικαιώματα προτίμησης των υφισταμένων Μελών της Τράπεζας σε σχέση με την εν λόγω έκδοση σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ.113 (όπως τροποποιήθηκε). Επιπλέον, για το σκοπό της αύξησης του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, οι 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,10 δεν προσφέρθηκαν σε όλα τα υφιστάμενα Μέλη της Τράπεζας σε pro-rata (αναλογική) βάση αλλά εκδόθηκαν και κατανεμήθηκαν στην τιμή έκδοσης των €0,20 ανά μετοχή στην BLC Bank SAL. Η απόφαση προέβλεπε περαιτέρω ότι οι 115,000,000 νέες συνήθεις μετοχές θα κατατάσσονταν pari passu (θα είχαν την ίδια προτεραιότητα) με τις υφιστάμενες πλήρως πληρωθείσες μετοχές της Τράπεζας.

Ενόψει της επιτυχούς ολοκλήρωσης της έκδοσης και διάθεσης 115,000,000 νέων συνήθων μετοχών στην BLC Bank SAL, όπως προαναφέρθηκε, το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €32.173.733 διαιρούμενο σε 321.737.330 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0,10 η κάθε μία.

Διαχείριση Κεφαλαίου

Ο πρωταρχικός στόχος της Τράπεζας σχετικά με την διαχείριση κεφαλαίου είναι να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και να τηρεί ικανοποιητικούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, για να υποστηρίζεται η διεξαγωγή εργασιών και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Έκδοσης και παραχώρησης των 115.000.000 νέων συνήθων μετοχών σε τιμή έκδοσης €0,20 η μετοχή, η κεφαλαιακή βάση της τράπεζας ενισχύθηκε κατά €23 εκατομμύρια και ο Δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ανήλθε σε 14,27% στο τέλος του έτους 2016.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου παρουσιάζονται στη Σημείωση 34 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης απαρτίζεται από τους Συμβούλους που αναφέρονται στη σελίδα 25.

Στην Συνέλευση του Διοικητικού Συμβουλίου που έγινε στις 23 Φεβρουαρίου 2017, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Maurice Sehnaoui ανακοίνωσε την παραίτηση του από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ενόψει αυτού, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε τον κ. Henri Guillemain, Ανεξάρτητο Μέλος του Συμβουλίου, ως Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα θεωρεί τη διαχείριση κινδύνων κύρια λειτουργία και βασικό παράγοντα για τη διασφάλιση σταθερής απόδοσης προς τους μετόχους της. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που εκτίθεται η Τράπεζα είναι κυρίως ο πιστωτικός κίνδυνος, ο λειτουργικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς και ο κίνδυνος ρευστότητας. Λεπτομερής περιγραφή για τη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων παρουσιάζεται στη Σημείωση 33 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Συναλλαγές Συνδεδεμένων Προσώπων

Οι συναλλαγές συνδεδεμένων προσώπων γνωστοποιούνται στη Σημείωση 35 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα συνέβησαν μετά την λήξη του έτους περιγράφονται στη Σημείωση 39 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ανεξάρτητοι ελεγκτές

Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές της Τράπεζας, Deloitte Limited, έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Ψήφισμα για τον διορισμό των ανεξάρτητων ελεγκτών της Τράπεζας και καθορισμό της αμοιβής τους θα κατατεθεί στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου,

Henri Guillemain

Πρόεδρος

31 Μαΐου 2017

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ	2016 €	2015 €
Κύκλος εργασιών		35.219.617	39.857.983
Έσοδα από τόκους	4	32.357.664	36.925.281
Έξοδα από τόκους	5	(7.978.212)	(10.843.610)
Καθαρά έσοδα από τόκους		24.379.452	26.081.671
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	7	2.022.382	2.249.563
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες	7	(434.028)	(480.505)
Έσοδα από συναλλαγές σε ξένο συνάλλαγμα		256.787	265.040
Λοιπά έσοδα		582.784	418.099
Κέρδη από πώληση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	14	1.854.093	-
Σύνολο καθαρών εσόδων		28.661.470	28.533.868
Κόστος προσωπικού	6	(11.713.457)	(11.092.897)
Αποσβέσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	18,19	(920.288)	(877.826)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	8	(5.743.064)	(5.755.043)
Σύνολο εξόδων πριν από τις προβλέψεις		(18.376.809)	(17.725.766)
Ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	17	(571.549)	(1.434.767)
Κέρδος πριν από τις προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων		9.713.112	9.373.335
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων	13	(12.009.774)	(16.613.345)
Ζημιές πριν από τη φορολογία		(2.296.662)	(7.240.010)
Αναβαλλόμενη φορολογία	9	(3.263)	43.205
Ζημιές έτους		(2.299.925)	(7.196.805)
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Τράπεζας		(2.332.901)	(7.248.268)
Δικαιώματα μειοψηφίας		32.976	51.463
Ζημιές έτους		(2.299.925)	(7.196.805)
Ζημιές ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας (σεντ)	10	(0,9)	(3,8)

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ	2016 €	2015 €
Ζημιές έτους		(2.299.925)	(7.196.805)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Στοιχεία που πιθανόν να αναταξινομηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση			
Κέρδος από επανεκτίμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	24	4.535.971	1.739.272
		4.535.971	1.739.272
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Επανεκτίμηση ακινήτων			
Κέρδος από επανεκτίμηση ακινήτων	24	290.689	113.791
Φορολογία στην επανεκτίμηση ακινήτων	24	(128.482)	(9.677)
		162.207	104.114
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος μετά τη φορολογία		4.698.178	1.843.386
Συνολικά έσοδα για το έτος		2.398.253	(5.353.419)
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Τράπεζας		2.340.708	(5.433.318)
Δικαιώματα μειοψηφίας		57.545	79.899
Συνολικά έσοδα για το έτος		2.398.253	(5.353.419)

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ	2016 €	2015 €
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	11	67.337.327	20.158.901
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	12	23.812.851	48.297.554
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες	13	325.488.473	354.592.363
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	14	185.830.125	1.739.272
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	15	-	157.258.965
Αποθέματα ακινήτων	16	59.133.983	-
Επενδύσεις σε ακίνητα	17	11.951.027	47.031.030
Ακίνητα και εξοπλισμός	18	9.747.490	9.592.950
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	19	620.241	552.846
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	20	2.828.182	2.891.035
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		686.749.699	642.114.916
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Καταθέσεις από τράπεζες		1.501.206	-
Καταθέσεις πελατών	21	603.544.238	582.723.906
Λοιπές υποχρεώσεις	22	9.214.522	12.299.530
Σύνολο υποχρεώσεων		614.259.966	595.023.43
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	23	32.173.733	20.673.733
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	23	55.620.065	44.120.065
Αποθεματικά επανεκτίμησης	24	9.792.458	5.118.849
Συσσωρευμένες ζημιές	25	(28.178.225)	(25.845.324)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους Ιδιοκτήτες της Τράπεζας		69.408.031	44.067.323
Δικαιώματα μειοψηφίας		3.081.702	3.024.157
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		72.489.733	47.091.480
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		686.749.699	642.114.916

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Αναλογούντα στους Ιδιοκτήτες της Τράπεζας							Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ 23)	Αποθεματικό απο έκδοση μετοχών υπέρ το έργο (Σημ 23)	Ειδικό Αποθεματικό	Αποθεματικά επανεκτίμησης (Σημ 24)	Συσσωρευμένες ζημιές (Σημ 25)	Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	
	€	€	€	€	€	€	€	€
ΕΤΟΣ 2016								
1 Ιανουαρίου	20.673.733	44.120.065	-	5.118.849	(25.845.324)	44.067.323	3.024.157	47.091.480
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου (Ζημιά)/κέρδος μετά τη φορολογία Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος μετά τη φορολογία	11.500.000	11.500.000	-	-	(2.332.901)	23.000.000 (2.332.901)	-	23.000.000 (2.299.925)
Συνολικά έσοδα για το έτος	-	-	-	4.673.609	-	4.673.609	24.569	4.698.178
31 Δεκεμβρίου	32.173.733	55.620.065	-	9.792.458	(28.178.225)	69.408.031	3.081.702	72.489.733
ΕΤΟΣ 2015								
1 Ιανουαρίου	16.593.733	38.000.065	10.200.000	3.303.899	(18.597.056)	49.500.641	-	49.500.641
Αγορά θυγατρικής εταιρείας	-	-	-	-	-	-	2.944.258	2.944.258
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου (Ζημιά)/κέρδος μετά τη φορολογία	4.080.000	6.120.000	(10.200.000)	-	-	(7.248.268)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος μετά τη φορολογία	-	-	-	-	(7.248.268)	(7.248.268)	51.463	(7.196.805)
Συνολικά έσοδα για το έτος	-	-	-	1.814.950	-	1.814.950	28.436	1.843.386
31 Δεκεμβρίου	20.673.733	44.120.065	-	1.814.950	(7.248.268)	(5.433.318)	79.899	(5.353.419)
				5.118.849	(25.845.324)	44.067.323	3.024.157	47.091.480

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Σημ €	2016 €	2015
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) εργασίες	31	16.476.462	(22.470.568)
Ταμειακή ροή για επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ακινήτων, εξοπλισμού και λογισμικών προγραμμάτων		(860.192)	(1.196.059)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού		3.700	-
Αγορές επενδύσεων σε ακίνητα		(20.693)	(1.127.130)
Αγορές ομολόγων		(157.953.311)	(139.623.622)
Εισπράξεις από λήξη ομολόγων		136.160.000	83.213.902
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση		1.854.093	-
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα		4.308.520	5.694.353
Καθαρή ταμειακή ροή για επενδυτικές δραστηριότητες		(16.507.883)	(53.038.556)
Ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Εισπράξεις από συνεισφορά της μητρικής εταιρείας		23.000.000	-
Αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου		-	(10.182.963)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		-	(436.355)
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		23.000.000	(10.619.318)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για το έτος		22.968.579	(86.128.442)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		64.819.908	150.948.350
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		22.968.579	(86.128.442)
31 Δεκεμβρίου	32	87.788.487	64.819.908

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

1. Εταιρικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις της USB Bank Plc (η «Τράπεζα») για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 31 Μαΐου 2017.

Η κύρια δραστηριότητα της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του έτους συνέχισε να είναι η παροχή τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην Κύπρο.

Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Κύπρο ως εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με αριθμό εγγραφής 10 το έτος 1925, σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο της Κύπρου. Το εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας είναι στην Λεωφόρο Διγενή Ακρίτα 83, 1070 Λευκωσία.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα χρόνια που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός όπου δηλώνεται διαφορετικά.

2.1. Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ») όπως υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ») και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113.

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα που κρατούνται για ιδία χρήση, τις επενδύσεις σε ακίνητα και τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία και τα αποθέματα ακινήτων που επιμετρούνται στην καθαρή ανακτήσιμη αξία όταν αυτή είναι χαμηλότερη από το κόστος.

Η Τράπεζα παρουσιάζει την ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Η ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη είσπραξη ή διακανονισμό του κάθε περιουσιακού στοιχείου και υποχρέωσης αντίστοιχα σε χρόνο μικρότερο και μεγαλύτερο των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζεται στη Σημείωση 28.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στην διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Τράπεζας. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της υπό αναφορά περιόδου. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της διεύθυνσης της Τράπεζας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

2.2. Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ

Κατά το τρέχον έτος, η Τράπεζα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Πρότυπα και τις Διερμηνείες οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRIC) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) τα οποία είναι σχετικά με τις δραστηριότητές της και ισχύουν για λογιστικές χρήσεις οι οποίες αρχίζουν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016. Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας.

2.3. Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ

Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) έχει εκδώσει ορισμένα νέα ΔΠΧΑ, διερμηνείες και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων δεν είναι υποχρεωτική για την τρέχουσα λογιστική περίοδο και τα οποία η Τράπεζα δεν εφάρμοσε νωρίτερα, ως ακολούθως:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3. Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

α) Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από IASB και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

Πρότυπο/Διερμηνεία	Εφαρμόζεται για Ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την:
ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»	1 Ιανουαρίου 2018
ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»	1 Ιανουαρίου 2018

β) Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από IASB και δεν υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

Πρότυπο/Διερμηνεία	Εφαρμόζεται για Ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την ή μετά την:
ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»	1 Ιανουαρίου 2019
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων	1 Ιανουαρίου 2017
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: Αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης για μη πραγματοποιηθείσες ζημιές	1 Ιανουαρίου 2017
Αποσαφηνίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»	1 Ιανουαρίου 2018
Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα	1 Ιανουαρίου 2018
Ετήσιος Κύκλος Αναβαθμίσεων ΔΠΧΑ 2014-2016	1 Ιανουαρίου 2017 / 1 Ιανουαρίου 2018
Επιτροπή Διερμηνείας Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΕΔΔΠΧΑ)	
Διερμηνεία 22 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προπληρωμένα τιμήματα	1 Ιανουαρίου 2018
Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ10 και ΔΛΠ28: Πώληση ή Συνεισφορά Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και Συνδεδεμένης Εταιρείας ή Κοινοπραξίας	Αναβάλλεται επ'αόριστο

Η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης από την εφαρμογή των πιο πάνω προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις, ενώ δεν προτίθεται να προχωρήσει σε πρόωρη εφαρμογή οποιονδήποτε λογιστικών προτύπων πριν την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής τους. Η Τράπεζα αν αμένει ότι η πιο σημαντική επίπτωση θα προκύψει από τα παρακάτω νέα πρότυπα που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή:

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»:

Χρηματοοικονομικά μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση¹. Το ολοκληρωμένο ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνει τα ακόλουθα: α) ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, β) μεθοδολογία απομείωσης, και γ) λογιστική αντιστάθμισης.

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Όλα τα αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είναι επί του παρόντος στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39, απαιτείται μετά την αρχική τους αναγνώριση να επιμετρούνται είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα:

- ένας ομολογιακός τίτλος που κατέχεται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και έχει ταμειακές ροές οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου, πρέπει να επιμετρείται στο αποσβέσιμο κόστος (μείον τυχόν απομείωση) εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιορισθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων βάσει επιλογής.
- ένας ομολογιακός τίτλος ο οποίος κατέχεται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί και στην είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων και έχει συμβατικούς όρους που προβλέπουν μόνο πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, πρέπει να επιμετρείται στην εύλογη αξία η οποία θα παρουσιάζεται στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει ταξινομηθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, βάσει επιλογής.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3. Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (συνέχεια)

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση (continued)

- όλοι οι άλλοι ομολογιακοί τίτλοι θα πρέπει να επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.
- όλοι οι μετοχικοί τίτλοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία, και τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός εάν ένας μετοχικός τίτλος δεν κατέχεται για σκοπούς εμπορίας, ούτε αφορά ενδεχόμενο τίμημα για συνένωση επιχειρήσεων βάσει του ΔΠΧΑ 3, τότε με την δυνατότητα που παρέχεται από το πρότυπο της αμετάκλητης επιλογής κατά την αρχική αναγνώριση, αυτός μπορεί να επι μετράτε στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων ενώ τα έσοδα από μερίσματα θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, μία σημαντική αλλαγή είναι η παρουσίαση των μεταβολών στην εύλογη αξία μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, η οποία έχει καταταχθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και οι οποίες προέρχονται από αλλαγή στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 τέτοιες αλλαγές παρουσιάζονται στην κατάσταση Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, εκτός εάν η παρουσίαση του αποτελέσματος της αλλαγής του πιστωτικού κινδύνου στην εν λόγω κατάσταση δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αλλαγές στην εύλογη αξία οι οποίες οφείλονται στην αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, μεταγενέστερα δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

Απομείωση

Οι απαιτήσεις της απομείωσης αφορούν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, απαιτήσεις μίσθωσης, ορισμένες μη ανακλήσιμες δανειακές δεσμεύσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων. Κατά την αρχική αναγνώριση, απαιτείται απομείωση (ή πρόβλεψη στην περίπτωση δεσμεύσεων και εγγυήσεων) για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που μπορεί να προκύψουν από γεγονότα αθέτησης των υποχρεώσεων που είναι δυνατόν να συμβούν μέσα στους επόμενους 12 μήνες (12 month ECL). Σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, απαιτείται απομείωση (ή πρόβλεψη) για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που μπορεί να προκύψουν από όλα τα ενδεχόμενα γεγονότα αθέτησης των υποχρεώσεων καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime ECL).

Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά, από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, γίνεται για κάθε περίοδο αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης των υποχρεώσεων για όλη την εναπομένονσα διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, υπό μια σειρά πιθανών μελλοντικών οικονομικών σεναρίων.

Μετάβαση

Οι απαιτήσεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση και την απομείωση εφαρμόζονται αναδρομικά προσαρμόζοντας την κατάσταση οικονομικής θέσης κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, χωρίς να υπάρχει υποχρέωση επαναπροσαρμογής των ποσών της συγκριτικής περιόδου. Η λογιστική αντιστάθμιση εφαρμόζεται μελλοντικά από την ημερομηνία εφαρμογής.

Έργο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9

Η Τράπεζα έχει ξεκινήσει έργο για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9. Η όλη διαδικασία συντονίζεται από τον Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου και την Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας.

Το έργο καλύπτει όλες τις πτυχές του ΔΠΧΑ 9 εκ των οποίων το κυριότερο μέρος αφορά την ανάπτυξη μεθοδολογιών για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, εφόσον το ΔΠΧΑ 9 μετακινείται από το υφιστάμενο μοντέλο ζημιών που έχουν επισυμβεί σε ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κάτι που απαιτεί περισσότερη κρίση κατά την εξέταση των πληροφοριών για τις τρέχουσες και τις μελλοντικές προβλέψεις. Το μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών θα οδηγήσει στην νωρίτερη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών και κατά συνέπεια υψηλότερη χρέωση προβλέψεων, γιατί περιλαμβάνει όχι μόνο τις πιστωτικές ζημιές που έχουν ήδη επισυμβεί, αλλά και αυτές που αναμένονται μελλοντικά. Οι πιστωτικές ζημιές είναι επίσης πιθανόν να παρουσιάσουν διακυμάνσεις, καθώς οι προσδοκίες και οι εκτιμήσεις σε σχέση με πιθανά μελλοντικά σενάρια, μπορεί να αλλάξουν. Αναμένεται επίσης ότι θα υπάρξουν επιπρόσθετες μεταβολές στις προβλέψεις λόγω των μετακινήσεων μεταξύ των τριών σταδίων που προβλέπονται από το πρότυπο. Η αξιολόγηση της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 είναι σε εξέλιξη και μπορεί να αλλάξει σημαντικά με την πλήρη εφαρμογή του, αντανακλώντας τα επιχειρηματικά μοντέλα και τη δυναμική του ισολογισμού κατά τη δεδομένη περίοδο καθιστώντας την επιμέτρηση της επίδρασης αδύνατη επί του παρόντος.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.3. Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (συνέχεια)

Αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο ή στις πολιτικές, περιλαμβανομένων και αυτών που είναι αποτέλεσμα των επιλογών που έχουν γίνει από την Τράπεζα, θα μπορούσε να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση, καθώς επίσης και αντίστοιχες σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών έχουν προτείνει όπως η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στα εποπτικά κεφάλαια να είναι σταδιακή. Η Τράπεζα θα γνωστοποιήσει μια αξιόπιστη εκτίμηση των οικονομικών επιπτώσεων μόλις είναι εφικτό, όχι αργότερα από τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 2017.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Το νέο πρότυπο εγκαθιστά ένα ολοκληρωμένο μοντέλο για οντότητες που χρησιμοποιούν λογιστικοποίηση εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», ΕΔΔΠΧΑ 13 «Προγράμματα Πελατειακής Αφροσίωσης», ΕΔΔΠΧΑ 15 «Συμβάσεις για ακίνητη περιουσία», ΕΔΔΠΧΑ 18 «Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων από πελάτες» και SIC 31 «Έσοδα συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν Διαφημιστικές Υπηρεσίες». Το νέο πρότυπο περιλαμβάνει ένα ενιαίο μοντέλο που ισχύει για έσοδα από πελάτες που σε αντίθεση με το ΔΛΠ 18, η αναγνώριση των εσόδων του τόκου και του μερίσματος δεν ελέγχεται πλέον από το ΔΠΧΑ 15, και ενδέχεται εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΛ 39 (ή ΔΠΧΑ 9, όταν εφαρμοστεί). Η Τράπεζα δεν αναμένει ότι η εφαρμογή αυτού του προτύπου θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές της καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο, με το οποίο οι μισθώσεις θα αναγνωρίζονται στη κατάσταση οικονομικής θέσης για τους μισθωτές. Ο μισθωτής θα αναγνωρίζει ένα περιουσιακό στοιχείο για το δικαίωμα-χρήσης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και μία υποχρέωση μίσθωσης η οποία αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του μισθωτή για τις πληρωμές της μίσθωσης. Επίσης, θα παρέχει προαιρετικές απαλλαγές για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις αντικειμένων χαμηλής αξίας. Η λογιστική για εκμισθωτές, θα παραμείνει σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητη σε σχέση με το υφιστάμενο πρότυπο – δηλαδή, οι εκμισθωτές θα συνεχίσουν να ταξινομούν τις μισθώσεις σαν κεφαλαιουχικές εκμισθώσεις ή εκμισθώσεις εκμετάλλευσης. Το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά την υφιστάμενη καθοδήγηση του ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των Συμφωνιών που Περιέχουν Μίσθωση», SIC 15 «Εκμισθώσεις Εκμετάλλευσης– Κίνητρα» και SIC 27 «Εκτίμηση της Ουσίας των Συναλλαγών που Συνεπάγονται τον Νομικό Τύπο της Μίσθωσης». Η Τράπεζα στο παρόν στάδιο αξιολογεί την επίδραση των τροποποιήσεων στις οικονομικές της καταστάσεις.

2.4 Βάση ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας κατά την και για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Τράπεζας, χρησιμοποιώντας ομοιόμορφες λογιστικές πολιτικές.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στην Τράπεζα. Ο έλεγχος επιτυγχάνεται όταν η Τράπεζα εκτίθεται, ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της, και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας που ασκεί στην εκδότρια εταιρία. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα ελέγχει την εκδότρια, εάν και μόνον εάν η Τράπεζα έχει:

- Εξουσία επί της εκδότριας εταιρίας (π.χ. υφιστάμενα δικαιώματα τα οποία του δίνουν την τρέχουσα ικανότητα να καθοδηγεί τις σχετικές δραστηριότητες της εκδότριας εταιρίας).
- Τοποθετήσεις ή δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εκδότρια.
- Τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εκδότριας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών του.

Η Τράπεζα επανεκτιμά εάν ελέγχει ή όχι μια εκδότρια όταν τα γεγονότα υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε ένα ή περισσότερα από τα τρία στοιχεία ελέγχου.

Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα των θυγατρικών που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία απόκτησης ή μέχρι την ημερομηνία πώλησης, αντίστοιχα.

Κέρδη ή ζημιές και κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατανέμονται στους κατόχους κεφαλαίου της Τράπεζας και στα δικαιώματα μειοψηφίας, ακόμα και αν αυτό οδηγά τα δικαιώματα μειοψηφίας σε αρνητικό υπόλοιπο. Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του κέρδους ή της ζημιάς και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, η Τράπεζα. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται ξεχωριστά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας.

Όλες οι συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των θυγατρικών εταιριών της Τράπεζας απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.5 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται με βάση τη μέθοδο αγοράς. Το κόστος μιας εξαγοράς επιμετρείται ως το σύνολο του τιμήματος που μεταφέρεται στις δίκαιες αξίες την ημερομηνία της εξαγοράς και του ποσού των δικαιωμάτων μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρία. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, η Τράπεζα αποφασίζει εάν θα επιμετρήσει τα δικαιώματα μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρία σε εύλογη αξία ή σε αναλογία μεριδίου των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρίας. Όταν το κόστος αγοράς είναι μεγαλύτερο από το μερίδιο της Τράπεζας στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Στην περίπτωση που το μερίδιο της Τράπεζας στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους αγοράς (δηλαδή αρνητική υπεραξία), η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το έτος της εξαγοράς. Έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά αναγνωρίζονται όταν προκύψουν και περιλαμβάνονται στα άλλα λειτουργικά έξοδα.

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε η Τράπεζα στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία και το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν η Τράπεζα εξαγοράζει μια επιχείρηση, αξιολογεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει αναφορικά με την κατηγοριοποίησή τους και τον προκαθορισμό τους βάσει των όρων του συμβολαίου, τις οικονομικές περιστάσεις και τους σχετικούς όρους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

2.6. Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται αρχικά με την εφαρμογή στο ποσό του ξένου νομίσματος της τρέχουσας συναλλαγματικής ισοτιμίας μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αναφοράς. Όλες οι διαφορές αναγνωρίζονται στα Έσοδα από συναλλαγές σε ξένο συνάλλαγμα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ίσχυε κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν, όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία.

2.7. Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών αποτελείται από τα έσοδα από τόκους, δικαιώματα και προμήθειες, έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και τα λοιπά έσοδα.

2.8. Αναγνώριση εσόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν πιθανολογείται ότι οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Τράπεζα και το ποσό του εσόδου μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία.

2.9 Έσοδα και έξοδα από τόκους

Για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, έσοδα ή έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Όταν ένα δάνειο έχει υποστεί απομείωση συνεχίζεται η αναγνώριση εσόδων από τόκους στο απομειωμένο υπόλοιπο με βάση το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου.

Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί τις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου, ή πιο μικρής περιόδου, όπου ισχύει, στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού μέσου. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων.

2.10. Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται ανάλογα με τη συμπλήρωση της συναλλαγής ώστε να συσχετίζονται με το κόστος παροχής της υπηρεσίας, ενώ εκείνα που σχετίζονται με δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, ως μέρος των εσόδων από τόκους.

2.11. Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από την Τράπεζα.

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.12. Έσοδα από διάθεση επενδύσεων σε ακίνητα

Τα έσοδα από την διάθεση των εν λόγω ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα “Κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα”, όταν γίνει η παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταβίβαση των κινδύνων και των οφειλών του αγοραστή.

2.13 Έσοδα από διάθεση αποθεμάτων ακινήτων

Τα καθαρά κέρδη από τη διάθεση των αποθεμάτων ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν ο αγοραστής αποδεκτεί την παράδοση και η μεταφορά των κινδύνων και ωφελημάτων στον αγοραστή έχει ολοκληρωθεί.

2.14. Λειτουργικές μισθώσεις

Οι μισθώσεις κατατάσσονται την ημερομηνία έναρξης ως χρηματοδοτικές ή ως λειτουργικές μισθώσεις. Μισθώσεις οι οποίες μεταβιβάζουν στην Τράπεζα ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη σε σχέση με την ιδιοκτησία του μισθωμένου παγίου αποτελούν χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης σε εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου της ημέρας αυτής, ή αν αυτή είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές των μισθωμάτων επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ούτως ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναντα υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοδοτικά έξοδα αναγνωρίζονται στα χρηματοδοτικά κόστη στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ένα μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του. Ωστόσο, εάν δεν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η Τράπεζα θα αποκτήσει ιδιοκτησία του περιουσιακού στοιχείου στο τέλος της περιόδου μίσθωσης, το περιουσιακό στοιχείο αποσβένεται στην μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του και της διάρκειας μίσθωσής του.

Λειτουργική μίσθωση είναι οποιαδήποτε μίσθωση εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση. Οι πληρωμές λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται στα «Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα» στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο σε όλη την διάρκεια της μίσθωσης.

2.15. Ωφελήματα προσωπικού

Η Τράπεζα λειτουργεί σχέδιο καθορισμένων εισφορών το οποίο προβλέπει εισφορές εργοδότη επί του μισθού υπαλλήλου και εισφορές υπαλλήλου ύψους 3%-10% επί του μισθού του. Οι συνεισφορές της Τράπεζας διαγράφονται στη χρήση με την οποία σχετίζονται και περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού. Η Τράπεζα δεν έχει οποιαδήποτε νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει επιπλέον συνεισφορές εάν το σχέδιο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενων περιόδων.

2.16. Χρηματοοικονομικά μέσα

2.16.1. Ημερομηνία αναγνώριση

Αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση τους εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζεται από κανονισμούς ή τους πρότυπους κανόνες της σχετικής αγοράς, αναγνωρίζονται με τη χρήση της λογιστικής της ημερομηνίας συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι ‘Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα’, ‘Καταθέσεις από τράπεζες’, ‘Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών’, ‘Τοποθετήσεις σε τράπεζες’ και ‘Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες’ αναγνωρίζονται όταν η Τράπεζα εισπράξει ή χορηγήσει μετρητά στους αντισυμβαλλόμενους.

2.16.2. Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών μέσων

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από το σκοπό της απόκτησής τους και τα χαρακτηριστικά τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που δεν επιμετρύτε στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, έξοδα συναλλαγών που αποδίδονται άμεσα στην απόκτηση ή την έκδοση του.

Εύλογη αξία είναι το ποσό που θα μπορούσε να εισπραχθεί από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή να πληρωθεί για τον διακανονισμό μιας υποχρέωσης σε μια συνήθη συναλλαγή μεταξύ των συμμετεχόντων στη κύρια αγορά ή, εν ελλείψει αυτής, στην πιο συμφέρουσα αγορά στην οποία η Τράπεζα έχει πρόσβαση κατά ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανακλά τον κίνδυνο αθέτησης της.

2.16.3. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες

Τα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιοριστέες καταβολές που δεν έχουν τιμή σε ενεργό αγορά.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια και χορηγήσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον οποιαδήποτε πρόβλεψη για απομείωση. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του καταβλητέου στη λήξη ποσού και όλες τις αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα “Έσοδα από τόκους” στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές από την απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων αναγνωρίζονται ως ‘Προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων’ στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.16. Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2.16.3. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (συνέχεια)

Δάνεια που έχουν επαναδιαπραγματευθεί

Ένα δάνειο, το οποίο έχει επαναδιαπραγματευθεί, διαγράφεται εάν η υφιστάμενη συμφωνία ακυρώνεται και συνάπτεται νέα συμφωνία με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή αν οι όροι της υφιστάμενης συμφωνίας έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε το επαναδιαπραγματευμένο δάνειο να είναι ουσιαστικά ένα διαφορετικό χρηματοοικονομικό μέσο.

2.16.4. Επενδύσεις

Η κατάλληλη κατάταξη των επενδύσεων καθορίζεται από την Διεύθυνση κατά την απόκτηση της επένδυσης.

2.16.4.1. Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη

Οι επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη είναι επενδύσεις με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, τις οποίες η Τράπεζα έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη. Μετά την αρχική επιμέτρηση, οι κρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του καταβλητέου στη λήξη ποσού, και όλα τα έσοδα που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα "Έσοδα από τόκους" στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές από την απομείωση αυτών των επενδύσεων αναγνωρίζονται στις "Ζημιές από επανεκτίμηση, διάθεση και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων" στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.16.4.2. Απομείωση επενδύσεων κρατούμενων μέχρι τη λήξη

Τράπεζα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υφίστανται αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης. Αν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της ζημιάς επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρώντας μελλοντικές πιστωτικές ζημιές που έχουν πραγματοποιηθεί). Η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.16.4.3. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση είναι εκείνες που έχουν οριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση ή εκείνες που δεν κατατάσσονται ως 'Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων', 'Επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη' ή 'Δάνεια και απαιτήσεις'. Αυτές οι επενδύσεις μπορούν να πωληθούν λόγω μεταβολών των κινδύνων της αγοράς ή για σκοπούς ρευστότητας και περιλαμβάνουν μετοχές και ομόλογα.

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μη αναγνωρισμένα κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται απευθείας ως λοιπά συνολικά εισοδήματα στα ίδια κεφάλαια, στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση'. Όταν η επένδυση πωληθεί, τότε το συνολικό κέρδος ή ζημιά που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση'. Όταν η Τράπεζα κατέχει περισσότερες από μια επενδύσεις στον ίδιο τίτλο, θεωρείται ότι πωλούνται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμισμένου κόστους. Οι τόκοι από ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση αναγνωρίζονται στα 'Έσοδα από τόκους' με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα μερίσματα από μετοχές διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπραχθεί τους. Ζημιές από την απομείωση των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση αναγνωρίζονται στις 'Ζημιές από πώληση, επανεκτίμηση και απομείωση χρηματοοικονομικών μέσων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, με βάση τις τιμές της αγοράς για τις εισηγμένες κινητές αξίες.

Για τις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, η Τράπεζα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι έχουν υποστεί ζημιά απομείωσης.

Για μετοχές που κατατάσσονται ως διαθέσιμες προς πώληση, οι αντικειμενικές αποδείξεις περιλαμβάνουν μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας των επενδύσεων κάτω του κόστους. Όπου υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι υπάρχει ζημιά απομείωσης, το ποσό της συνολικής ζημιάς – που επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας μείον τη ζημιά απομείωσης της επένδυσης η οποία είχε αναγνωριστεί προηγουμένως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων – αφαιρείται από το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση' στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και αναγνωρίζεται στα 'Έσοδα από επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης για επενδύσεις σε μετοχές δεν αναστρέφονται μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αυξήσεις στην εύλογη αξία μετά την απομείωση αναγνωρίζονται στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων' στα ίδια κεφάλαια.

Για ομόλογα που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση, η αξιολόγηση για απομείωση βασίζεται στα ίδια κριτήρια με εκείνα που ισχύουν για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Σε περίπτωση που σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της ζημιάς απομείωσης μειώνεται και η μείωση σχετίζεται εξ αντικειμένου με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η ζημιά απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αναστρέφεται στην «Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών μέσων» μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.16. Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2.16.5 Καταθέσεις

Οι καταθέσεις επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία της ληφθείσας αντιπαροχής, μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης. Μεταγενέστερα, επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.17. Διαγραφή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

2.17.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται όταν: (α) εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή (β) η Τράπεζα έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή έχει αναλάβει συμβατική υποχρέωση να καταβάλει τις ταμειακές ροές σε τρίτο μέρος, και είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, είτε (β) δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά δεν έχει διατηρήσει τον έλεγχό του.

2.17.2. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν εξοφλείται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

2.18. Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον ενοποιημένη οικονομική κατάσταση όταν η Τράπεζα έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα να συμφηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.19. Μετοχικό κεφάλαιο

Η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου και της ονομαστικής αξίας αναγνωρίζεται στο αποθεματικό έκδοσης μετοχών υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια.

2.20. Ακίνητα, εξοπλισμός και λογισμικά προγράμματα

Ακίνητα που κατέχονται από την Τράπεζα για χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς, κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες της Τράπεζας. Τα ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος και μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Η επανεκτίμηση γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε η λογιστική αξία να μη διαφέρει ουσιαστικά από την εύλογη αξία στο τέλος του έτους αναφοράς.

Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των ακινήτων αναγνωρίζονται στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων', εκτός και αν αντιστρέφει η ζημιά από προηγούμενη επανεκτίμηση του ίδιου ακινήτου η οποία διαγράφηκε στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε αυτή την περίπτωση η αύξηση στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται στη χρήση στο βαθμό της μείωσης που προηγούμενως είχε διαγραφεί στη ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Μείωση της λογιστικής αξίας των ακινήτων που προκύπτει από την επανεκτίμηση των ακινήτων αναγνωρίζεται στη κατάσταση αποτελεσμάτων στο βαθμό που υπερβαίνει το υπόλοιπο, αν υπάρχει, που διατηρείται στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων' και σχετίζεται με το συγκεκριμένο ακίνητο.

Οι αποσβέσεις των επανεκτιμημένων κτιρίων αναγνωρίζονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση διάθεσης των ακινήτων, το σχετικό υπόλοιπο στο αποθεματικό επανεκτίμησης μεταφέρεται στο Αποθεματικό αδιανέμητων κερδών.

Ο εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα επιμετρούνται σε τιμή κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι αποσβέσεις των βελτιώσεων εκμισθωμένων ακινήτων, των επίπλων, του εξοπλισμού, των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των λογισμικών προγραμμάτων και των οχημάτων υπολογίζονται στο κόστος μείον την υπολειμματική τους αξία με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους, με έναρξη της απόσβεσης το μήνα κτήσης.

Τα ετήσια ποσοστά αποσβέσεων είναι τα ακόλουθα:

	%
Κτίρια	4
Κτίρια που κατέχονται με χρηματοδοτική μίσθωση	2
Βελτιώσεις σε εκμισθωμένα ακίνητα	10
Έπιπλα - Εξοπλισμός	10
Γραφειακός εξοπλισμός	20
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20-33
Λογισμικά προγράμματα	25
Οχήματα	20

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.20. Ακίνητα, εξοπλισμός και λογισμικά προγράμματα (συνέχεια)

Η γη δεν αποσβένεται. Οι βελτιώσεις σε ακίνητη μισθωμένη περιουσία επιμετρείται σε τιμή κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι δαπάνες τροποποίησης μισθωμένων κτιρίων και η υπεραξία για μίσθωση κτιρίων αποσβένονται σε 10 έτη ή κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης αν αυτή είναι μικρότερη των 10 ετών.

Το κέρδος ή ζημιά από τυχόν πώληση ακινήτων και εξοπλισμού, μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε η πώληση.

Η λογιστική αξία των ακινήτων, του εξοπλισμού και των λογισμικών προγραμμάτων αναθεωρείται για απομείωση όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία πιθανόν να μην είναι ανακτήσιμη. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη και η λογιστική αξία ξεπερνά το ανακτήσιμο ποσό, τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό μέσω της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.21. Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα είναι ακίνητα που διατηρούνται για σκοπούς είσπραξης ενοικίων ή/και για σκοπούς κεφαλαιακού κέρδους. Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, που συμπεριλαμβάνει τα έξοδα της συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση τη τρέχουσα αγοραία αξία τους.

Μεταφορές γίνονται σε (ή από) επενδύσεις σε ακίνητα μόνο όταν υπάρχει αλλαγή χρήσης. Για μεταφορά από ακίνητα για ίδια χρήση σε επενδύσεις σε ακίνητα, η Τράπεζα λογίζει το εν λόγω ακίνητο σύμφωνα με την πολιτική που περιγράφεται στη Σημείωση 2.20 'Ακίνητα, εξοπλισμός και λογισμικά προγράμματα' μέχρι την ημερομηνία αλλαγής χρήσης. Για μεταφορά από επενδύσεις σε ακίνητα σε αποθέματα ακινήτων το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη χρήση είναι η εύλογη αξία του την ημερομηνία αλλαγής χρήσης.

2.22 Αποθέματα Ακινήτων

Η Τράπεζα ως μέρος των συνήθων εργασιών της, αποκτά ακίνητα από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεών τους, είτε απευθείας είτε μέσω εταιριών που ελέγχονται από την Τράπεζα των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων με σκοπό να τα πωλήσει. Τα ακίνητα αυτά αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας ως αποθέματα ακινήτων, αποδίδοντας την ουσία αυτών των συναλλαγών.

Τα αποθέματα ακινήτων επιμετρούνται στο χαμηλότερο της τιμής κόστους ή στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μείον οι εκτιμώμενες δαπάνες απαραίτητες για να γίνει η πώληση. Αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από το κόστος των αποθεμάτων σε ακίνητα, αναγνωρίζεται απομείωση στην 'Απομείωση μη-χρηματοοικονομικών μέσων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.23. Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές

Προβλέψεις για επιδικίες ή υπό διαιτησία διαφορές αναγνωρίζονται όταν: (α) η Τράπεζα έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης, και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

2.24. Φορολογία

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία αναφοράς μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις προσωρινές διαφορές που εκπίπτουν και για τις μεταφερόμενες αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μπορούν να αξιοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), με τη χρήση φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στην περίοδο κατά την οποία η απαίτηση θα ρευστοποιηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή, όπου υπάρχει το νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

2. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

2.25. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στη ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ρών αντιπροσωπεύουν τα μετρητά στο ταμείο, τις μη υποχρεωτικές καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και τις τοποθετήσεις με άλλες τράπεζες.

2.26. Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Η Τράπεζα παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις σε πελάτες που περιλαμβάνουν πιστώσεις για εισαγωγές/εξαγωγές, άλλες εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στις οικονομικές καταστάσεις στην εύλογη αξία και περιλαμβάνονται στις 'Λοιπές υποχρεώσεις' στην ενοποιημένη οικονομική κατάσταση. Μεταγενέστερα οι υποχρεώσεις της Τράπεζας για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρούνται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ (α) του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά μειωμένο με τη συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίζεται περιοδικά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Εσοδα από δικαιώματα και προμήθειες' με βάση τους όρους της εγγύησης και (β) της καλύτερης διαθέσιμης εκτίμησης της δαπάνης που απαιτείται για το διακανονισμό πιθανής υποχρέωσης που προκύπτει ως αποτέλεσμα της εγγύησης.

2.27. Ανάλυση κατά τομέα

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8, η ανάλυση ανά τομέα βασίζεται σε πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης προς τη Διεύθυνση. Η Τράπεζα λειτουργεί σε ένα τομέα αναφοράς εφόσον παρέχει μόνο τραπεζικές υπηρεσίες και οι εργασίες της διεξάγονται στην Κύπρο και σε αυτή τη βάση παρέχεται πληροφόρηση στη Διοίκηση. Για το λόγο αυτό, η πληροφόρηση που παρέχεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αφορά στις συνολικές εργασίες της Τράπεζας.

2.28. Συγκριτικές πληροφορίες

Οι συγκριτικές πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις έχουν αναπροσαρμοστεί, όπου κρίνεται αναγκαίο, για να συμμορφώνονται με τις αλλαγές στην παρουσίαση της φετινής χρονιάς.

3. Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις

Η Τράπεζα κάνει υπολογισμούς και εκτιμήσεις σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισοούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

3.1. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η Διοίκηση της Τράπεζας πιστεύει ότι η Τράπεζα έχει προβεί σε όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διατηρήσει την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη της επιχείρησης στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον.

Αξιολογώντας την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες συνθήκες: η διαχείριση κίνδυνου, όπως καθορίζεται στην Σημείωση 33, η διαχείριση κεφαλαίων όπως καθορίζεται στην Σημείωση 34 καθώς και το λειτουργικό περιβάλλον, όπως καθορίζεται στη Σημείωση 38.

3.2. Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και χορηγήσεων

Η Τράπεζα προβαίνει σε εξέταση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες για να αξιολογήσει εάν χρειάζεται να καταχωρηθεί πρόβλεψη για απομείωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, η διεύθυνση χρειάζεται να εκτιμήσει το ύψος και το χρονικό πλαίσιο των μελλοντικών ταμειακών ρών για να καθορίσει το ποσό της πρόβλεψης που απαιτείται και ως αποτέλεσμα ο υπολογισμός της ζημιάς απομείωσης εμπλέκει τη χρήση κρίσεως. Τέτοιες εκτιμήσεις βασίζονται σε παραδοχές για έναν αριθμό παραγόντων και ως εκ τούτου οι πραγματικές ζημιές απομείωσης μπορεί να διαφέρουν.

Η λογιστική αξία ενός δανείου μειώνεται μέσω της χρήσης λογαριασμού προβλέψεων και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Δάνεια με τις σχετικές τους προβλέψεις διαγράφονται όταν δεν υπάρχει κάποια ρεαλιστική προοπτική για μελλοντική ανάκτησή τους. Μερική διαγραφή, συμπεριλαμβανομένου και μη-συμβατικών διαγραφών μπορεί επίσης να προκύψει όταν εκτιμάται πως δεν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική για ανάκτηση των συμβατικών χρηματικών ρών. Επιπρόσθετα, οι διαγραφές δανείων μπορεί να αντανakλούν δραστηριότητες αναδιάρθρωσης με πελάτες, οι οποίοι απορρέουν από τους όρους συμφωνίας και της ικανοποιητικής επίδοσης.

Η Τράπεζα μπορεί να αλλάξει ορισμένες εκτιμήσεις από περίοδο σε περίοδο, ωστόσο είναι ανέφικτο να υπολογιστεί η επίδραση αυτών των εκτιμήσεων λόγω των αλληλοεπιδράσεων των εκτιμήσεων και καθώς το προφίλ του πληθυσμού των δανείων αλλάζει από περίοδο σε περίοδο.

Ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για την εκτίμηση της πρόβλεψης είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσό από την ανάκτηση εξασφαλίσεων που κυρίως περιλαμβάνουν γη και κτίρια.

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοράς στις αξίες των ακινήτων ενώ έγιναν παραδοχές με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για μελλοντικές αλλαγές στην αξία των ακινήτων, σύμφωνα με τις περί της Απομείωσης Δανείων και Διαδικασιών Προβλέψεων Οδηγίες 2014 και 2016 της ΚΤΚ. Το χρονικό πλαίσιο είσπραξης των εξασφαλίσεων ακινήτων έχει υπολογιστεί σε 3 έτη κατά μέσο όρο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

3. Σημαντικές Λογιστικές πολιτικές και κρίσεις (συνέχεια)

3.2. Πρόβλεψη για απομείωση δανείων και χορηγήσεων (συνέχεια)

Ο μέσος όρος της μείωσης τιμών λόγω έλλειψης ρευστότητας και εξόδων πωλήσεων που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό των προβλέψεων είναι 14,25% της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων.

Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορές μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων προβλέψεων για απομείωση δανείων και απαιτήσεων.

Για περιουσιακά στοιχεία που είναι σημαντικά σε ατομική βάση, υπολογίζονται προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές υποθέσεις που επηρεάζουν τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές (για παράδειγμα, τις εργασιακές προοπτικές του πελάτη, την ανακτήσιμη αξία της εξασφάλισης, τη θέση της Τράπεζας σε σχέση με τους άλλους διεκδικητές απαιτήσεων, την αξιοπιστία των πελατειακών πληροφοριών και το πιθανό κόστος και διάρκεια της διαδικασίας ανάκτησης). Το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση, είναι η διαφορά μεταξύ των προεξοφλημένων αναμενόμενων ταμειακών ροών (προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του δανείου), και της λογιστικής τους αξίας. Ο υπολογισμός των μελλοντικών ταμειακών ροών είναι υποκειμενικός.

Επίσης, οι εκτιμήσεις αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου καθώς νέες πληροφορίες γίνονται διαθέσιμες και εξελίσσονται οι διαδικασίες ανάκτησης. Σαν αποτέλεσμα, γίνονται συχνές αλλαγές στις προβλέψεις για απομείωση με την ανάληψη αποφάσεων σε ατομική βάση. Σαν αποτέλεσμα των αλλαγών αυτών στις εκτιμήσεις, γίνονται αλλαγές στις προβλέψεις και υπάρχει άμεση επίδραση στο κόστος της πρόβλεψης για απομείωση.

Επιπρόσθετα με τις προβλέψεις για απομείωση σε ατομική βάση η Τράπεζα προβαίνει και σε πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση. Η Τράπεζα υιοθετεί μια τυποποιημένη προσέγγιση για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση που περιλαμβάνει τον καθορισμό πιθανοτήτων και ποσοστών ζημιών σε περίπτωση αθέτησης του δανείου για κάθε χαρτοφυλάκιο δανείων. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων στο κάθε χαρτοφυλάκιο.

Το συνολικό ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείων και απαιτήσεων της Τράπεζας είναι εκ φύσεως αβέβαιο, λόγω της ευαισθησίας του στις οικονομικές και πιστωτικές συνθήκες οι οποίες επηρεάζονται από πολλούς παράγοντες. Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για να υπολογιστούν οι προβλέψεις για απομείωση αναθεωρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Είναι πιθανόν οι πραγματικές συνθήκες στο επόμενο οικονομικό έτος να διαφέρουν από τις παραδοχές που έχουν γίνει, με αποτέλεσμα να υπάρχουν σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων.

Περισσότερες πληροφορίες για τις προβλέψεις για απομείωση και σχετική πληροφόρηση παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 13 και 33.

3.3. Φορολογία

Η Τράπεζα υπόκειται σε φόρο εισοδήματος στη Κύπρο. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, και συνεπώς ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα αρχικά αποτελέσματα, οι διαφορές θα επηρεάσουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες τέτοιες φορολογικές υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει απαιτήσεις για αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με φορολογικές ζημιές, στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρχουν φορολογητέα κέρδη στο μέλλον έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι ζημιές. Ο καθορισμός του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωρισθεί, βασίζεται στον χρονισμό και το επίπεδο των μελλοντικών φορολογικών κερδών, σε συνάρτηση με μελλοντικές στρατηγικές φορολογικού σχεδιασμού. Αυτές οι μεταβλητές έχουν καθοριστεί με βάση σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης και είναι εξ ορισμού αβέβαιες. Είναι δυνατόν οι πραγματικές συνθήκες στο μέλλον να είναι διαφορετικές από τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αποτέλεσμα σημαντικές αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

3. Σημαντικές Λογιστικές πολιτικές και κρίσεις (συνέχεια)

3.4 Εύλογη αξία επενδύσεων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργή αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή, τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα, βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη.

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό αθέτησης οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσων με τη μέθοδο σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται στη Σημείωση 26.

3.5 Ταξινόμηση ακινήτων

Η Τράπεζα καθορίζει κατά πόσο ένα ακίνητο ταξινομείται ως επενδύσεις σε ακίνητα ή αποθέματα ακινήτων ως ακολούθως:

- Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες της Τράπεζας, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών.
- Τα αποθέματα ακινήτων περιλαμβάνουν ακίνητα που κατέχονται με την πρόθεση να πωληθούν. Κυρίως αυτά σχετίζονται με ανακτηθέντα ακίνητα και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Η Τράπεζα δημιούργησε την Υπηρεσία Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας στις αρχές του 2016 με σκοπό να διαχειρίζεται αυτά τα περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένου επιλεγμένων επενδύσεων και αναπτύξεις) και να εκτελεί στρατηγικές εξόδους προς ρευστοποίηση των ακινήτων.

3.6 Εύλογη αξία ακινήτων για ίδια χρήση και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική της Τράπεζας σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, εκτιμήσεις γίνονται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιαστικά από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εύλογη αξία καθορίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Οι εκτιμήσεις γίνονται από προσοντούχους εκτιμητές μέσω εφαρμογής μοντέλων αποτίμησης όπως συνίσταται από το Royal Institution of Chartered Surveyors και την Επιτροπή Διεθνών Προτύπων Εκτιμήσεων.

Για τις εκτιμήσεις τους οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων. Ανάλογα με τη φύση του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας ακινήτων μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από το ακίνητο και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

3.7 Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καθορίζεται με αναφορά την εύλογη αξία των ακινήτων αναπροσαρμοσμένη για την επίδραση συγκεκριμένων περιστάσεων σχετικά με τη διαδικασία πώλησης του κάθε ακινήτου. Ανάλογα με την αξία του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, ο καθορισμός του κόστους πώλησης μπορεί να απαιτήσει επαγγελματική κρίση η οποία περιλαμβάνει ένα μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας που οφείλεται στη σχετικά μειωμένη δραστηριότητα της αγοράς.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

4. Έσοδα από τόκους

	2016 €	2015 €
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες	27.942.301	31.024.874
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	106.843	206.054
Επενδύσεις	4.308.520	5.694.353
	32.357.664	36.925.281

Οι τόκοι από δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες περιλαμβάνουν τόκους από το ανακτήσιμο ποσό των απομειωμένων δανείων και χορηγήσεων ύψους €10.427.793 (2015: €9.223.245).

5. Έξοδα από τόκους

	2016 €	2015 €
Καταθέσεις πελατών	7.485.537	10.157.360
Τοποθετήσεις με Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	196.496	54.198
Δανειακό κεφάλαιο	-	436.355
Καταθέσεις από τράπεζες	13.767	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα	282.412	195.697
	7.978.212	10.843.610

6. Κόστος προσωπικού

	2016 €	2015 €
Μισθοί και άλλες απολαβές προσωπικού	9.201.625	8.725.818
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλες εισφορές εργοδότη	1.698.855	1.616.537
Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού	812.977	750.542
	11.713.457	11.092.897

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν 237 (2015: 234).

Η Τράπεζα λειτουργεί βάση σχεδίου καθορισμένων εισφορών το οποίο προβλέπει εισφορές εργοδότη επί του μεικτού μισθού του υπαλλήλου και εισφορές υπαλλήλου ύψους 3%-10% επί του μεικτού μισθού. Οι συνεισφορές της Τράπεζας διαγράφονται στη χρήση που σχετίζονται και περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού. Η Τράπεζα δεν έχει οποιαδήποτε νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση για να πληρώσει επιπλέον συνεισφορές εάν το σχέδιο δεν κατέχει αρκετά περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους υπαλλήλους τα ωφελήματα που αναλογούν στις υπηρεσίες τους κατά τη διάρκεια της τρέχουσας και προηγούμενων περιόδων.

Η τρέχουσα συλλογική σύμβαση, η οποία έχει λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2016, προνοούσε τις ακόλουθες εισφορές εργοδότη στο ταμείο προνοίας:

- Για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2014 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2015 η εισφορά εργοδότη ήταν στο 9%
- Για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2016 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2016 η εισφορά εργοδότη ήταν στο 9,5%
- Για την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2017 και μετέπειτα η εισφορά εργοδότη καθορίζεται στο 11,5%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

7. Έσοδα και Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες

	2016	2015
	€	
Έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες		
Δικαιώματα και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	140.573	76.621
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	1.881.809	2.172.942
	2.022.382	2.249.563

	2016	2015
	€	€
Έξοδα από δικαιώματα και προμήθειες		
Τραπεζικές προμήθειες	434.028	480.505
	434.028	480.505

8. Άλλα λειτουργικά έξοδα

	2016	2015
	€	€
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ακινήτων και εξοπλισμού	1.268.858	1.432.079
Λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων	692.649	670.077
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο	853.757	899.652
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες	622.929	810.529
Ασφάλειες	439.437	454.767
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	103.516	149.096
Δικαιώματα εποπτικών αρχών	177.106	132.659
Λοιπά έξοδα ακινήτων	319.815	343.936
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	1.264.997	862.248
	5.743.064	5.755.043

Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο

Σύμφωνα με τον «Περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμος του 2011 μέχρι 2015», ο ειδικός φόρος επιβάλλεται στα Πιστωτικά Ιδρύματα σε τριμηνιαία βάση, με ποσοστό 0,0375% επί των καταθέσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά την 31η Δεκεμβρίου, 31η Μαρτίου, 30η Ιουνίου και 30η Σεπτεμβρίου του εκάστοτε έτους.

Με βάση την τελευταία τροποποίηση του Νόμου που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 17η Δεκεμβρίου 2015, από την 1η Ιανουαρίου 2015 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021, 35/60 από το ποσό που εισπράττεται θα γίνεται κατάθεση στο νεοσυσταθείσα Ταμείο Ανακεφαλαιοποίησης βάση του Νόμου 190(1)/2015.

Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν έξοδα προς τους ανεξάρτητους ελεγκτές της Τράπεζας ύψους €134.709 (2015: €219.503), όπως αναλύονται πιο κάτω:

	2016	2015
	€	€
Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και θυγατρικών εταιρειών	108.172	98.734
Λοιπές ελεγκτικής φύσης	15.470	16.660
Φορολογικές υπηρεσίες	7.735	20.266
Λοιπές μη-ελεγκτικές υπηρεσίες	3.332	83.843
	134.709	219.503

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

9. Φορολογία

Η συνολική φορολογική επιβάρυνση για το έτος μπορεί να συμφιλιωθεί με τις λογιστικές ζημιές ως ακολούθως:

	2016	2015
	€	€
Ζημιές πριν από τη φορολογία	(2.296.662)	(7.240.010)
Φορολογία με τους ισχύοντες συντελεστές	(287.083)	(905.001)
<u>Φορολογική επίδραση:</u>		
- Δαπανών που δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας	701.681	623.468
- Εσόδων που δε φορολογούνται	(586.266)	(164.102)
- Φορολογικές Ζημιές έτους	171.668	445.635
Φορολογία στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-

Η εταιρική φορολογία στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 12,5% στο φορολογητέο εισόδημα.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2012 ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων νόμος που τροποποιεί τον «περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο», με βάση τον οποίο η ζημιά οποιουδήποτε φορολογικού έτους δεν θα μεταφέρεται και δεν θα συμψηφίζεται με το εισόδημα οποιουδήποτε φορολογικού έτους μετά την πάροδο πέντε ετών από το τέλος του φορολογικού έτους εντός του οποίου η ζημιά προέκυψε. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 οι φορολογικές ζημιές της Τράπεζας προς μεταφορά ανέρχονται σε €23,7εκ. (2015: €22,4εκ.) σε σχέση με τις οποίες η Τράπεζα αναγνώρισε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση στον ενοποιημένο ισολογισμό ύψους €1,3εκ. (2015: €2,5εκ.).

Η κίνηση της αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται ως ακολούθως:

	2016	2015
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	-	33.528
Χρέωση/(αναστροφή) στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	3.263	(43.205)
Χρέωση στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	128.482	9.677
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	131.745	-

Το υπόλοιπο της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης (Σημ. 22) αντιπροσωπεύει:

	2016	2015
	€	€
Διαφορά φορολογικών εκπτώσεων και λογιστικών αποσβέσεων	(20.227)	(26.756)
Επανεκτίμηση ακινήτων	498.484	342.932
Αποθέματα ακινήτων	(184.719)	-
Φορολογικές ζημιές που χρησιμοποιήθηκαν	(161.793)	(316.176)
	131.745	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

10. Ζημιές ανά μετοχή

	2016 €	2015 €
Ζημιές που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας	(2.332.901)	(7.248.268)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους	256.382.139	190.193.768
Ζημιές ανά μετοχή (σεντ)	(0,9)	(3,8)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 δεν υπήρχαν δυνητικοί τίτλοι οι οποίοι ήταν μετατρέψιμοι σε μετοχές, και κατά συνέπεια δεν παρουσιάζονται μειωμένες ζημιές κατά μετοχή.

11. Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

	2016 €	2015 €
Μετρητά	5.976.925	6.522.437
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	61.360.402	13.636.464
	67.337.327	20.158.901

Οι καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας οι οποίες ανέρχονται σε €3.361.691 (2015: €3.363.547).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από ανεξάρτητους οίκους παρουσιάζεται στη Σημ.33.

12. Τοποθετήσεις σε τράπεζες

	2016 €	2015 €
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	10.614.226	5.711.784
Τοποθετήσεις Σταθερής Διάρκειας	13.198.625	42.585.770
	23.812.851	48.297.554

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των τοποθετήσεων σε τράπεζες από ανεξάρτητους οίκους παρουσιάζεται στη Σημ.33. Οι τοποθετήσεις σε τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής περιόδου και νομίσματος.

13. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες

	2016 €	2015 €
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις	437.008.454	458.638.810
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων	(111.519.981)	(104.046.447)
	325.488.473	354.592.363

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

13. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (συνέχεια)

Προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων:	2016	2015
	€	€
1 Ιανουαρίου	104.046.447	83.853.947
Εισπράξεις/αναστροφές	(116.563)	(2.913.605)
Επιβάρυνση για το έτος	12.126.337	19.526.950
Καθαρή επιβάρυνση για το έτος	12.009.774	16.613.345
Περιορισμός τόκων απομειωμένων δανείων	7.190.411	5.679.897
Διαγραφές	(11.726.651)	(2.100.742)
	7.473.534	20.192.500
31 Δεκεμβρίου	111.519.981	104.046.447
Ατομικές προβλέψεις	87.293.389	83.043.016
Συλλογικές προβλέψεις	24.226.592	21.003.431
31 Δεκεμβρίου	111.519.981	104.046.447

Εξυπηρετούμενα Ρυθμισμένα δάνεια σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών («EAT»)

Σύμφωνα με τα τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) (2014), τα ρυθμισμένα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονται στα €86.864.617 (2015: €79.660.619).

Με βάση τα τεχνικά πρότυπα, μια χορήγηση ταξινομείται ως ρυθμισμένη εάν (i) οποιαδήποτε ενέργεια της Τράπεζας επιφέρει αλλαγές στους όρους ή/και προϋποθέσεις μιας χορήγησης και (ii) η ρύθμιση συνιστά παραχώρηση εκ μέρους της Τράπεζας η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση υφιστάμενων ή αναμενόμενων δυσκολιών στην εκ μέρους του δανειολήπτη εξυπηρέτηση της χορήγησης σύμφωνα με το υφιστάμενο πρόγραμμα αποπληρωμής. Χορηγήσεις για τις οποίες λαμβάνονται ρυθμιστικά μέτρα τα οποία δεν λήφθηκαν διότι ο πελάτης δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών δεν αποτελούν ρυθμισμένες χορηγήσεις (βλ. λεπτομέρειες πιο κάτω).

Η σημαντικότερη παράμετρος για τη διενέργεια αναδιάρθρωσης των διευκολύνσεων ενός πελάτη είναι η ύπαρξη ικανότητας αποπληρωμής δηλαδή ο πελάτης να έχει κριθεί ως βιώσιμος. Στην Πολιτική Αναδιάρθρωσεων της Τράπεζας περιλαμβάνονται οι όροι και οι προϋποθέσεις στη βάση των οποίων η Τράπεζα αποφασίζει την παραχώρηση ενός αναδιάρθρωμένου προγράμματος αποπληρωμής.

Οι προσφερόμενες λύσεις αναδιάρθρωσης και η χρονική διάρκεια αυτών αποφασίζονται στη βάση των συγκεκριμένων δεδομένων των δανειοληπτών, στη βάση της κατάστασης της οικονομίας και στη βάση νομοθετικών ή κανονιστικών Οδηγιών.

Η παρακολούθηση των αναδιάρθρωμένων διευκολύνσεων γίνεται τόσο σε επίπεδο Επιχειρηματικών Μονάδων όσο και από την Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου.

Καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ορθής αξιολόγησης του νέου προγράμματος αποπληρωμής στη βάση της λύσης αναδιάρθρωσης εκ μέρους της Τράπεζας, με στόχο την αποφυγή μίας εκ νέου αθέτησης.

Μη - εξυπηρετούμενα Δάνεια («ΜΕΔ») σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών («EAT»)

Σύμφωνα με τα τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) (2014), οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονται στα €271.007.976 (2015: €290.135.048).

Με βάση με τον ορισμό της EAT, μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις θεωρούνται αυτές οι οποίες ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:

- Σημαντικές χορηγήσεις (όπως ορίζονται πιο κάτω) οι οποίες παρουσιάζουν καθυστερήσεις πάνω από 90 μέρες,
- Έχει αξιολογηθεί ότι ο οφειλέτης αδυνατεί να αποπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισης του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- Χορηγήσεις που θεωρούνται ως σε αθέτηση σύμφωνα με το Άρθρο 178 του Κανονισμού (ΕΕ) Αρ. 575/2013.
- Έχουν ληφθεί νομικά μέτρα εναντίον του οφειλέτη από την Τράπεζα ή ο οφειλέτης έχει χρεοκοπήσει.

13. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (συνέχεια)

Μη - εξυπηρετούμενα Δάνεια («ΜΕΔ») σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχή Τραπεζών («ΕΑΤ») (συνέχεια)

- (v) Έχει αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης για τη χορήγηση με βάση τα λογιστικά πρότυπα σε ισχύ.
- (vi) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που βρίσκονται σε δοκιμαστική περίοδο (τα ρυθμισμένα δάνεια βρίσκονται σε δοκιμαστική περίοδο 2 χρόνων από την ημέρα που ταξινομούνται ως εξυπηρετούμενα) τα οποία ήταν ταξινομημένα ως μη εξυπηρετούμενα κατά την ρύθμισή τους ή ταξινομήθηκαν ως μη εξυπηρετούμενα μετά τη ρύθμιση και τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- vii) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που βρίσκονται σε δοκιμαστική περίοδο (τα ρυθμισμένα δάνεια βρίσκονται σε δοκιμαστική περίοδο 2 χρόνων από την ημέρα που ταξινομούνται ως εξυπηρετούμενα) τα οποία ήταν ταξινομημένα ως μη εξυπηρετούμενα κατά την ρύθμισή τους ή ταξινομήθηκαν ως μη εξυπηρετούμενα μετά τη ρύθμιση και τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες.
- (viii) Περαιτέρω, στις ακόλουθες περιπτώσεις όλες οι χορηγήσεις ενός πελάτη θα ταξινομηθούν ως μη εξυπηρετούμενες ως ακολούθως: (α) Εάν ο οφειλέτης κατηγοριοποιείται ως Ιδιώτης με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013, και οι σημαντικές χορηγήσεις του οι οποίες παρουσιάζουν καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών υπερβαίνουν το 20% της μικτής λογιστικής αξίας όλων των χρηματοδοτούμενων χορηγήσεων του, τότε όλες οι χορηγήσεις του εν λόγω οφειλέτη (συμπεριλαμβανομένων και των μη χρηματοδοτούμενων χορηγήσεων) θα ταξινομηθούν ως μη εξυπηρετούμενες, (β) Εάν ο οφειλέτης δεν κατηγοριοποιείται ως Ιδιώτης με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013, όταν έστω μία χορήγηση του οφειλέτη είναι ταξινομημένη ως μη εξυπηρετούμενη (για χορηγήσεις με καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών ισχύουν τα κριτήρια για σημαντικά δάνεια ως περιγράφονται πιο κάτω), τότε όλες οι χορηγήσεις του οφειλέτη (συμπεριλαμβανομένων και των μη χρηματοδοτούμενων χορηγήσεων) ταξινομούνται ως μη εξυπηρετούμενες. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο τα προβληματικά δάνεια κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα.

Τα ακόλουθα όρια σημαντικότητας εφαρμόζονται μόνο για δάνεια με καθυστερήσεις/υπερβάσεις πέραν των 90 ημερών.

Για ανοίγματα σε οφειλέτες που ανήκουν στην κατηγορία των Ιδιωτών με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013:

- Για δάνεια: σε περίπτωση που το συνολικό ποσό σε καθυστέρηση υπερβαίνει το ποσό των €500 η χορήγηση θα θεωρείται ως σημαντική.
- Για παρατραβήγματα/υπερβάσεις: σε περίπτωση υπέρβασης ορίου πάνω από €500 ή υπέρβασης μεγαλύτερης του 10% του εγκεκριμένου ορίου η χορήγηση θα θεωρείται ως σημαντική.

Για ανοίγματα σε οφειλέτες που δεν ανήκουν στην κατηγορία των Ιδιωτών με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 575/2013:

- Σε περίπτωση που οι συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις του πελάτη υπερβαίνουν τα €1.000 ή το 10% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη (χρηματοδοτούμενες χορηγήσεις) όλες οι χορηγήσεις θα θεωρούνται ως σημαντικές.

Εάν βάση των πιο πάνω κριτηρίων μια χορήγηση δεν θεωρείται σημαντική, δύναται να ταξινομηθεί ως εξυπηρετούμενη έστω και αν παρουσιάζει καθυστερήσεις πέραν των 90 ημερών.

Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις μπορεί να παύσουν να θεωρούνται ως μη εξυπηρετούμενες όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- (α) Η κατάσταση του οφειλέτη έχει βελτιωθεί στο βαθμό που είναι πιθανή η πλήρη εξόφληση, σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους,
- (β) ο οφειλέτης δεν έχει κανένα ποσό ληξιπρόθεσμο πέραν από 90 ημέρες.

Χορηγήσεις που ρυθμίστηκαν και κατά τη ρύθμιση ήταν μη εξυπηρετούμενες ή ταξινομήθηκαν μετά τη ρύθμιση ως μη εξυπηρετούμενες ή που είναι μη εξυπηρετούμενες λόγω ρύθμισης μπορεί να παύσουν να θεωρούνται ως μη εξυπηρετούμενες όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- α) Η ρύθμιση δεν οδηγεί στην αναγνώριση απομείωσης ή στην κατάταξη της χορήγησης ως σε αθέτηση με βάση το Άρθρο 178 του Κανονισμού (ΕΕ) Αρ. 575/2013.
- (β) Έχει περάσει τουλάχιστον ένας χρόνος από την ημερομηνία της ρύθμισης.
- (γ) Η κατάσταση του οφειλέτη έχει βελτιωθεί στο βαθμό που είναι πιθανή η πλήρη εξόφληση, σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους,
- (δ) ο οφειλέτης δεν έχει κανένα ποσό ληξιπρόθεσμο πέραν από 90 ημέρες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

13. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (συνέχεια)

Μη - εξυπηρετούμενα Δάνεια («ΜΕΔ») σύμφωνα με τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχή Τραπεζών («ΕΑΤ») (συνέχεια)

Σύμφωνα με τα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ, απόδειξη παραχώρησης συγκατάβασης στον οφειλέτη η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων ή αναμενόμενων δυσκολιών του οφειλέτη να εξυπηρετήσει το χρέος του με βάση το τρέχον χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής περιλαμβάνει:

- (α) η τροποποίηση της χορήγησης δεν θα προέκυπτε εάν ο οφειλέτης δεν αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες,
- (β) οι τροποποιημένοι όροι και προϋποθέσεις της σύμβασης σε σχέση με τους προηγούμενους μπορεί να θεωρηθούν ότι είναι υπέρ του οφειλέτη,
- (γ) η τροποποιημένη σύμβαση περιλαμβάνει ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με άλλες συμβάσεις που θα μπορούσε η Τράπεζα να προσφέρει σε οφειλέτες με παρόμοιο προφίλ κινδύνου.

Παραδείγματα χορηγήσεων που πρέπει να ταξινομούνται ως ρυθμισμένες με βάση τα τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- (α) Χορηγήσεις οι οποίες ήταν μη εξυπηρετούμενες κατά την ώρα της ρύθμισης.
- (β) Χορηγήσεις οι οποίες παρουσίασαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών εντός 3 μηνών πριν την ρύθμιση.
- (γ) Ρυθμιστικά μέτρα όπως μερική διαγραφή χρεών.

Οι ρυθμισμένες χορηγήσεις μπορεί να παύσουν να θεωρούνται ως ρυθμισμένες όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- (α) Η σύμβαση θεωρείται ως εξυπηρετούμενη,
- (β) έχει μεσολάβήσει περίοδος 2 χρόνων από την ημερομηνία που η ρυθμισμένη χορήγηση θεωρείται ως εξυπηρετούμενη και κατά την οποία η ρυθμισμένη χορήγηση είναι σε δοκιμαστική περίοδο,
- (γ) το ποσό που αποπληρώθηκε (κεφάλαιο ή τόκος) τουλάχιστον κατά το ήμισυ της περιόδου υπό επίβλεψη θεωρείται ως ικανοποιητικό και/ή σημαντικό,
- (δ) καμία χορήγηση του οφειλέτη δεν παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές πέραν των 30 ημερών στο τέλος της περιόδου υπό επίβλεψη..

Πολιτική της Τράπεζας για τις προβλέψεις σε ατομική και συλλογική βάση

Η Τράπεζα εξετάζει την είσπραξη των δανείων και απαιτήσεων των πελατών και αξιολογεί αν οποιαδήποτε πρόβλεψη για απομείωση θα πρέπει να αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η διαδικασία που ακολουθείται από την Τράπεζα για την άσκηση προβλέψεων, αποτελείται από την αξιολόγηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε ατομική βάση, καθώς επίσης και την αξιολόγηση για πρόβλεψη για απομείωση σε συλλογική βάση σύμφωνα με την πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας.

Ατομικές προβλέψεις

Τα κριτήρια επιλογής πελατών που αξιολογούνται σε ατομικό επίπεδο με βάση την πολιτική της Τράπεζας είναι ως εξής:

- Όλα τα δάνεια οφειλέτη και των συνδεδεμένων μερών του που κρίνονται σημαντικά. Ένα κατώτατο όριο σημαντικότητας καθορίστηκε από την Τράπεζα.
- Όλα τα δάνεια σε έναν οφειλέτη που έχει χαρακτηριστεί ως υψηλού κινδύνου, λόγω της συνολικής τραπεζικής του έκθεσης ή του λειτουργικού του τομέα.

Δάνεια που έχουν προσδιοριστεί από τα ανωτέρω κριτήρια επιλογής αξιολογούνται για απομείωση, αν υπάρχει «ένδειξη απομείωσης». Τα ακόλουθα γεγονότα καθορίζονται από την Τράπεζα ως «ενδείξεις απομείωσης»:

- Δάνεια που ταξινομούνται ως Μη Εξυπηρετούμενα
- Δάνεια που είναι εξυπηρετούμενα αλλά έχουν αναδιρθρωθεί
- Δάνεια που είναι εξυπηρετούμενα, χωρίς παρατυπίες τα οποία έχουν καθυστερήσει για αναθεώρηση σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική της Τράπεζας

Επιπλέον, οι πιο κάτω κατηγορίες δανείων αξιολογούνται σε ατομική βάση ανεξάρτητα από την ύπαρξη “ένδειξης απομείωσης”:

- Όλα τα δάνεια σε συνδεδεμένα πρόσωπα της Τράπεζας, όπως αυτά ορίζονται στην Οδηγία του 2006-2007 περί της “Ικανότητας και Καταλληλότητας κριτηρίων αξιολόγησης των Συμβούλων και των Διευθυντών ” και τα συνδεδεμένα μέρη τους
- Όλα τα δάνεια σε όμιλο συνδεδεμένων μερών που υπερβαίνουν το 3% του μετοχικού κεφαλαίου και αποθεμάτων της Τράπεζας

Για τα δάνεια που αξιολογούνται σε ατομική βάση για απομείωση, πραγματοποιούνται υπολογισμοί με τη μέθοδο προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της πιστωτικής διευκόλυνσης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές περιλαμβάνουν τις αναμενόμενες ταμειακές ροές από τις δραστηριότητες των δανειοληπτών, τυχόν άλλες πηγές χρηματοδότησης, και τα έσοδα από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων όπου ισχύουν.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

13. Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (συνέχεια)

Πολιτική της Τράπεζας για τις προβλέψεις σε ατομική και συλλογική βάση (συνέχεια)

Συλλογικές προβλέψεις

Όλα τα δάνεια που αξιολογούνται σε ατομική βάση, αλλά για τα οποία δεν αναγνωρίζεται απομείωση, καθώς επίσης και όλα τα δάνεια που δεν αξιολογούνται σε ατομική βάση, περιλαμβάνονται σε ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικών κινδύνων και αξιολογούνται για συλλογική απομείωση, χρησιμοποιώντας την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης (probability of default) και τη ζημιά σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης (loss given default) όπως υπολογίζονται με βάση την πολιτική της Τράπεζας. Η μεθοδολογία αυτή υπόκειται σε αβεβαιότητα εν μέρει λόγω του ότι δεν είναι πρακτικό να εντοπιστούν οι ζημιές του κάθε δανείου σε ατομική βάση με βάση τις ταμειακές τους ροές, λόγω του μεγάλου αριθμού δανείων στο κάθε χαρτοφυλάκιο.

14. Επενδύσεις διαθέσιμες προς Πώληση

	2016 €	2015 €
Εκδότες:		
Ξένες Εταιρείες	-	1.739.272
Κυπριακή Κυβέρνηση	178.438.968	-
Ξένες Κυβερνήσεις	1.428.817	-
Ξένες Τράπεζες	5.962.340	-
	185.830.125	1.739.272
	2016 €	2015 €
Εισηγμένα σε:		
Κυπριακό Χρηματιστήριο	79.988.139	-
Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια	105.841.986	-
Μη εισηγμένα	-	1.739.272
	185.830.125	1.739.272

Η κίνηση στις επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση κατά την διάρκεια του έτους αναλύεται πιο κάτω:

	2016 €	2015 €
1 Ιανουαρίου	1.739.272	-
Αγορές	-	-
Πωλήσεις	(1.854.093)	-
Επαναταξινόμηση από Κρατούμενες μέχρι την λήξη (Σημ. 15)	179.554.882	-
Κέρδη Εύλογης Αξίας	6.390.064	1.739.272
31 Δεκεμβρίου	185.830.125	1.739.272

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

14. Επενδύσεις διαθέσιμες προς Πώληση (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα επαναξιολόγησε τις πολιτικές της σε σχέση με την διαχείριση του επενδυτικού της χαρτοφυλακίου, στα πλαίσια βελτιστοποίησης της ρευστότητάς της και των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειάς της και αποφάσισε να επαναταξινομήσει όλα τα ομόλογα τα οποία προηγουμένως είχαν ταξινομηθεί ως κρατούμενα μέχρι τη λήξη, σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, έτσι ώστε να είναι σε θέση να πωλήσει τα εν λόγω ομόλογα αν και εφόσον χρειαστεί. Ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές της Τράπεζας και τα ΔΠΧΑ, η Τράπεζα δεν δικαιούται να ταξινομήσει οποιανδήποτε επένδυση στην κατηγορία επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018. Παρόλα αυτά, με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, με εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2018, η κατηγορία "κρατούμενες μέχρι την λήξη" όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 39 δεν θα υπάρχει. Αυτό σημαίνει, ότι η απαγόρευση στην κράτηση επενδύσεων υπό αυτή την κατηγορία, δεν θα εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση το 2015 σχετίζονται μόνο με την VISA Europe Limited. Κατά τη διάρκεια του 2015, η VISA Inc. ήρθε σε συμφωνία για την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Visa Europe Limited. Στο πλαίσιο αυτής της συναλλαγής, η VISA Europe Limited αποτιμήθηκε σε €16,5 δις τα οποία θα καταβάλλονταν σε €11,5 δις σε μετρητά και €5 δις προνομιούχες μετοχές της VISA Inc.. Η συμφωνία προέβλεπε επίσης ένα μέγιστο πρόσθετο ενδεχόμενο κέρδος των €4,7 δις που θα καταβληθεί στο μέλλον με βάση την απόδοση των λειτουργιών της VISA Europe. Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει ως κέρδος εύλογης αξίας μόνο το μερίδιό της που θα λάμβανε αρχικά σε μετρητά, ύψους €1.739.272, όπως υπολογίστηκε και κοινοποιήθηκε στην Τράπεζα από τη Visa Europe Limited.

Κατά την διάρκεια του 2016, οι όροι της συναλλαγής αναθεωρήθηκαν ως ακολούθως: η VISA Europe Ltd αποτιμήθηκε σε €18,37 δις τα οποία θα καταβάλλονταν σε €12,25 δις σε μετρητά, €5 δις προνομιούχες μετοχές της VISA Inc. και επιπλέον €1,12 δις σε ενδεχόμενα κέρδη.

Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο της Τράπεζας στην προκαταβολή μετρητών αυξήθηκε σε €1.854.093, τα οποία έχουν εκταμιευθεί τον Ιούνιο του 2016. Το μερίδιο της τράπεζας στις προνομιούχες μετοχές και το ενδεχόμενο κέρδος, δεν έχει αναγνωριστεί λόγω έλλειψης αξιόπιστων στοιχείων σε σχέση με την εύλογη τους αξία.

15. Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη

	2016 €	2015 €
Εκδότες:		
Κυπριακή Κυβέρνηση	-	137.156.451
Ξένες Κυβερνήσεις	-	1.373.108
Ξένες Τράπεζες	-	18.729.406
	-	157.258.965
	2016 €	2015 €
Εισηγμένα σε:		
Κυπριακό χρηματιστήριο	-	45.999.370
Ευρωπαϊκά χρηματιστήρια	-	110.339.888
Άλλα χρηματιστήρια	-	919.707
	-	157.258.965

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

15. Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη (συνέχεια)

Η κίνηση στις επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη κατά τη διάρκεια του έτους αναλύεται πιο κάτω:

	2016 €	2015 €
1 Ιανουαρίου	157.258.965	100.563.138
Αγορά ομολόγων	157.953.311	139.623.622
Πώληση/λήξη ομολόγων	(136.160.000)	(83.213.902)
Επίδραση από αλλαγή στη συναλλαγματική ισοτιμία	147.890	369.309
Χρεόλυση	354.716	(83.202)
Επαναταξινομήση σε Διαθέσιμες προς Πώληση (Σημ. 14)	(179.554.882)	-
31 Δεκεμβρίου	-	157.258.965

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Τράπεζα επαναξιολόγησε τις πολιτικές της σε σχέση με την διαχείριση του επενδυτικού της χαρτοφυλακίου, στα πλαίσια βελτιστοποίησης της ρευστότητάς της και των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειάς της και αποφάσισε να επαναταξινομήσει όλα τα ομόλογα τα οποία προηγουμένως είχαν ταξινομηθεί ως κρατούμενα μέχρι τη λήξη, σε επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση, έτσι ώστε να είναι σε θέση να πωλήσει τα εν λόγω ομόλογα αν και εφόσον χρειαστεί.

Ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές της Τράπεζας και τα ΔΠΧΑ, η Τράπεζα δεν δικαιούται να ταξινομήσει οποιαδήποτε επένδυση στην κατηγορία επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη μέχρι τον Δεκέμβριο του 2018. Παρόλα αυτά, με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, με εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2018, η κατηγορία "κρατούμενες μέχρι την λήξη" όπως ορίζεται από το ΔΛΠ 39 δεν θα υπάρχει. Αυτό σημαίνει, ότι η απαγόρευση στην κράτηση επενδύσεων υπό αυτή την κατηγορία, δεν θα εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

16. Αποθέματα Ακινήτων

Το Δεκέμβριο 2016, η Τράπεζα άλλαξε το επιχειρηματικό της μοντέλο σε σχέση με ακίνητα που αποκτήθηκαν από πελάτες ως μέρος των προσπαθειών της Τράπεζας να παρέχει λύσεις σε δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, σε μοντέλο που περιλαμβάνει την ενεργή διαχείριση αυτών των ακινήτων με πρόθεση να πωληθούν. Για τη διεκπεραίωση της στρατηγικής της, συστάθηκε η Υπηρεσία Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας & Εκτιμήσεων. Με τη σύσταση της Υπηρεσίας και ορισμένων άλλων ενεργειών που λήφθηκαν από την Τράπεζα, η Τράπεζα έχει εκτιμήσει ότι για τη πλειονότητα των ακινήτων που προηγουμένως ταξινομούσαν ως επενδύσεις σε ακίνητα, έχει υπάρξει αλλαγή στη χρήση και γι' αυτό αυτά τα ακίνητα έχουν μεταφερθεί από επενδύσεις σε ακίνητα σε αποθέματα ακινήτων. Αυτό έχει οδηγήσει σε αλλαγή της βάσης επιμέτρησης αυτών των ακινήτων από την εύλογη αξία στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας αφού η λογιστική αξία των αποθεμάτων καθορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

	2016 €	2015 €
1 Ιανουαρίου	-	-
Προσθήκες έτους:		
- αποκτήθηκαν για διακανονισμό υποχρεώσεων πελατών	22.124.789	-
Μεταφορά από Επενδύσεις σε ακίνητα	37.009.194	-
31 Δεκεμβρίου	59.133.983	-

Ανάλυση ακινήτων ανά τύπο:	2016 €	2015 €
Κατοικίες	17.617.182	-
Εμπορικά ακίνητα	16.200.000	-
Βιομηχανικά ακίνητα	790.000	-
Γή	16.656.801	-
Ακίνητα υπό κατασκευή	7.870.000	-
	59.133.983	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

17. Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτελούνται από ακίνητα που αποκτήθηκαν για διακανονισμό χρεών πελατών και παρουσιάζονται κατά την ημερομηνία αναφοράς στην εκτιμημένη εύλογη αξία τους.

	2016 €	2015 €
1 Ιανουαρίου	47.031.030	30.756.000
Προσθήκες έτους:		
- σε μετρητά	20.693	1.127.130
- αποκτήθηκαν για διακανονισμό υποχρεώσεων πελατών	2.480.047	16.582.667
Μεταβολή στη δίκαιη αξία	(571.549)	(1.434.767)
Μεταφορά στην κατηγορία «Αποθέματα Ακινήτων» (Σημ.16)	(37.009.194)	-
31 Δεκεμβρίου	11.951.027	47.031.030

18. Ακίνητα και εξοπλισμός

Έτος 2016	Ακίνητα	Εκμισθωμένα Ακίνητα	Βελτιώσεις σε εκμισθωμένα ακίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
	€	€	€	€	€
Τιμή Κτήσεως ή Εκτιμημένη εύλογη αξία					
1 Ιανουαρίου	4.311.748	4.248.335	3.326.747	5.800.934	17.687.764
Προσθήκες	-	3.130	318.054	197.906	519.090
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	(330.003)	(1.024.897)	(1.354.900)
Επανεκτίμηση	192.375	98.314	-	-	290.689
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης (187.374)	(187.374)	(85.029)	-	-	(272.403)
31 Δεκεμβρίου	4.316.749	4.264.750	3.314.798	4.973.943	16.870.240
Αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου	649.774	-	2.559.311	4.885.729	8.094.814
Επιβάρυνση έτους	114.911	85.029	153.867	292.775	646.582
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	(327.212)	(1.019.031)	(1.346.243)
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης (187.374)	(187.374)	(85.029)	-	-	(272.403)
31 Δεκεμβρίου	577.311	-	2.385.966	4.159.473	7.122.750
Καθαρή Λογιστική Αξία	3.739.438	4.264.750	928.832	814.470	9.747.490

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

18. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

Έτος 2015	Ακίνητα	Εκμισθωμένα Ακίνητα	Βελτιώσεις σε εκμισθωμένα ακίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
	€	€	€	€	€
Τιμή Κτήσεως ή Εκτιμημένη εύλογη αξία					
1 Ιανουαρίου	4.311.748	-	3.257.480	5.499.866	13.069.094
Προσθήκες	-	4.190.307	69.267	527.357	4.786.931
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	-	(226.289)	(226.289)
Επανεκτίμηση	-	113.791	-	-	113.791
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης	-	(55.763)	-	-	(55.763)
31 Δεκεμβρίου	4.311.748	4.248.335	3.326.747	5.800.934	17.687.764
Αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου	494.122	-	2.409.954	4.894.032	7.798.108
Επιβάρυνση έτους	155.652	55.763	149.357	217.879	578.651
Πωλήσεις/Διαγραφές	-	-	-	(226.182)	(226.182)
Αντιλογισμός αποσβέσεων λόγω επανεκτίμησης	-	(55.763)	-	-	(55.763)
31 Δεκεμβρίου	649.774	-	2.559.311	4.885.729	8.094.814
Καθαρή Λογιστική Αξία	3.661.974	4.248.335	767.436	915.205	9.592.950

Τα ακίνητα παρουσιάζονται σε εύλογη αξία βάσει εκτιμήσεων που έγιναν το Δεκέμβριο του 2016 από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές μείον μεταγενέστερες αποσβέσεις. Η τεχνική αποτίμησης που εφαρμόζεται είναι κυρίως η συγκριτική μέθοδος αγοράς, προσαρμοσμένη για ειδικές συνθήκες της αγοράς και του ακινήτου.

Η εύλογη αξία των ακινήτων είναι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 και δεν αντιπροσωπεύει προσδοκίες για τη μελλοντική τους αξία.

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων ακινήτων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις είναι €896.437 (2015: €959.355). Τα ακίνητα συμπεριλαμβάνουν τη γή, η οποία δεν αποσβένεται, και η λογιστική της αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν €1.351.734 (2015: €1.349.818).

19. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	2016 €	2015 €
	Λογισμικά προγράμματα	Λογισμικά προγράμματα
Τιμή Κτήσεως		
1 Ιανουαρίου	5.814.122	5.541.006
Προσθήκες	341.101	273.116
31 Δεκεμβρίου	6.155.223	5.814.122
Αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου	5.261.276	4.962.102
Επιβάρυνση έτους	273.706	299.175
31 Δεκεμβρίου	5.534.982	5.261.276
Καθαρή Λογιστική αξία	620.241	552.846

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

20. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2016 €	2015 €
Διάφοροι χρεώστες και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1.682.767	1.792.153
Δεσμευμένο ποσό προς την Visa International	1.145.415	1.098.882
	2.828.182	2.891.035

Το δεσμευμένο ποσό προς την Visa International αντιπροσωπεύει δεσμευμένη κατάθεση της Τράπεζας σε Δολάρια ΗΠΑ που απαιτείται ως εξασφάλιση στα πλαίσια της συνεργασίας της με αυτό τον οργανισμό. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνουν το προπληρωτέο επιτόκιο στις καταθέσεις των πελατών που υπάρχουν στο τέλος του έτους.

21. Καταθέσεις πελατών

	2016 €	2015 €
Καταθέσεις όψεως	130.883.914	128.710.078
Καταθέσεις προειδοποίησης	96.206.488	75.303.677
Καταθέσεις προθεσμίας	376.453.836	378.710.151
	603.544.238	582.723.906

22. Λοιπές υποχρεώσεις

	2016 €	2015 €
Διάφοροι πιστωτές	31.079	218.875
Αναβαλλόμενο εισόδημα	85.682	84.909
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση (Σημ.9)	131.745	-
Αξίες προς εκκαθάριση	1.939.412	5.132.809
Υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Σημ.30)	4.075.777	3.993.365
Λοιπές υποχρεώσεις	2.054.269	1.171.599
Δεδουλευμένα έξοδα	639.368	1.247.651
Έκτακτη αμυντική εισφορά	257.190	450.322
	9.214.522	12.299.530

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

23. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό έκδοσης μετοχών υπέρ το άρτιο

	Έτος 2016			Έτος 2015		
	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
		€	€		€	€
Εγκεκριμένο						
Συνήθεις μετοχές €0,10 η καθεμιά	855.000.000	85.500.000	-	855.000.000	85.500.000	-
Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν						
1 Ιανουαρίου	206.737.330	20.673.733	44.120.065	165.973.330	16.593.733	38.000.065
Έκδοση μετοχών	115.000.000	11.500.000	11.500.000	40.800.000	4.080.000	6.120.000
31 Δεκεμβρίου	321.737.330	32.173.733	55.620.065	206.737.330	20.673.733	44.120.065

Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (ΕΓΣ) που πραγματοποιήθηκε στις 26 Ιουλίου 2016, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα που εξουσιοδοτούσε την Τράπεζα να προβεί στην έκδοση και παραχώρηση 115.000.000 νέων συνηθών μετοχών ονομαστικής αξίας €0,10 στην BLC Bank SAL στην τιμή έκδοσης των €0,20 η κάθε μετοχή (η «έκδοση»). Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της Έκδοσης και παραχώρησης των 115.000.000 νέων συνηθών μετοχών στην BLC Bank SAL, το εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €32.173.733 διαιρεμένο σε 21.737.330 συνήθεις μετοχές με ονομαστική αξία €0,10 η μετοχή. Οι νέες 115.000.000 συνήθεις μετοχές έχουν τα ίδια δικαιώματα με τις υπάρχουσες μετοχές της Τράπεζας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

24. Αποθεματικά επανεκτίμησης

	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση €	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων €	Σύνολο €
Έτος 2016			
1 Ιανουαρίου	1.739.272	3.408.013	5.147.285
Επανεκτίμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	6.390.064	-	6.390.064
Επανεκτίμηση ακινήτων	-	290.689	290.689
Μεταφορά στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση των επενδύσεων	(1.854.093)	-	(1.854.093)
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	(128.482)	(128.482)
31 Δεκεμβρίου	6.275.243	3.570.220	9.845.463
Αναλογούντα σε:			
Ιδιόκτητες της Τράπεζας	6.275.243	3.517.215	9.792.458
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	53.005	53.005
	6.275.243	3.570.220	9.845.463

	Αποθεματικό επανεκτίμησης επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση €	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων €	Σύνολο €
Έτος 2015			
1 Ιανουαρίου	-	3.303.899	3.303.899
Επανεκτίμηση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	1.739.272	-	1.739.272
Επανεκτίμηση ακινήτων	-	113.791	113.791
Αναβαλλόμενη φορολογία	-	(9.677)	(9.677)
31 Δεκεμβρίου	1.739.272	3.408.013	5.147.285
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Τράπεζας	1.739.272	3.379.577	5.118.849
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	28.436	28.436
	1.739.272	3.408.013	5.147.285

25. Συσσωρευμένες ζημιές

Το μόνο αποθεματικό που είναι διαθέσιμο προς διανομή ως μέρισμα είναι τα αδιανεμήτα κέρδη. Το 2016 και 2015 δεν πληρώθηκαν ούτε προτάθηκαν να πληρωθούν μερίσματα αφού η Τράπεζα είχε συσσωρευμένες ζημιές.

Εταιρείες που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από την σχετική φορολογική νομοθεσία, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει 70% ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% των κερδών θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για τη χρήση στην οποία τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Τράπεζα για λογαριασμό των μετόχων.

Η Τράπεζα πραγματοποίησε ζημιές το έτος 2014 και σαν αποτέλεσμα δεν υπολογίζεται έκτακτη αμυντική εισφορά σε σχέση με τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

26. Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της Τράπεζας που αποτιμώνται σε εύλογη αξία ή για τα οποία υπάρχει γνωστοποίηση της εύλογης αξίας με βάση το επίπεδο ιεραρχίας:

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

- Επίπεδο 1: περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.
- Επίπεδο 2: μετρήσεις της εύλογης αξίας είναι εκείνες που προέρχονται από στοιχεία πλην των χρηματιστηριακών τιμών που περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα για τα στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού, είτε άμεσα (δηλαδή ως τιμές) είτε έμμεσα (δηλαδή ως παράγωγο των τιμών).
- Επίπεδο 3: μετρήσεις της εύλογης αξίας είναι εκείνες που προέρχονται από τεχνικές αποτίμησης που περιλαμβάνουν στοιχεία για το περιουσιακό στοιχείο ή την υποχρέωση που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (μη παρατηρήσιμα δεδομένα).

Έτος 2016	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 2 €	Επίπεδο 3 €	Total €
Περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία				
Επενδύσεις Ακινήτων	-	-	11.951.027	11.951.027
Ιδιόκτητα Ακίνητα	-	-	3.739.438	3.739.438
Εκμισθωμένα Ακίνητα	-	-	4.264.750	4.264.750
<i>Επενδύσεις Διαθέσιμες προς πώληση</i>				
-Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	178.438.968	-	178.438.968
-Ξένα Κυβερνητικά Ομόλογα	1.428.817	-	-	1.428.817
-Ξένες Τράπεζες	5.962.340	-	-	5.962.340
	7.391.157	178.438.968	19.955.215	205.785.340

Έτος 2015	Επίπεδο 1 €	Επίπεδο 2 €	Επίπεδο 3 €	Total €
Περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία				
Επενδύσεις Ακινήτων	-	-	47.031.030	47.031.030
Ιδιόκτητα Ακίνητα	-	-	4.311.748	4.311.748
Εκμισθωμένα Ακίνητα	-	-	4.248.335	4.248.335
<i>Επενδύσεις Διαθέσιμες προς πώληση</i>				
-Λοιπές μη-εισηγμένες επενδύσεις	-	-	1.739.272	1.739.272
	-	-	57.330.385	57.330.385

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

26. Επιμέτρηση εύλογης αξίας (συνέχεια)

Δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων κατά τη διάρκεια του έτους.

Η κίνηση περιουσιακών στοιχείων του επιπέδου 3 που επιμετρούνται σε εύλογη αξία παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Επενδύσεις σε ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα	Εκμισθωμένα Ακίνητα	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση
Έτος 2016	€	€	€	€
1 Ιανουαρίου	47.031.030	3.661.974	4.248.335	1.739.272
Προσθήκες	2.500.740	-	3.130	-
Πωλήσεις	-	-	-	(1.854.093)
Απόσβεση έτους	-	(114.911)	-	-
Κέρδη/(Ζημιές) από επανεκτίμηση	(571.549)	192.375	13.285	114.821
Μεταφορά στα Αποθέματα Ακινήτων	(37.009.194)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου	11.951.027	3.739.438	4.264.750	-

	Επενδύσεις σε ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα	Εκμισθωμένα Ακίνητα	Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση
Έτος 2015	€	€	€	€
1 Ιανουαρίου	30.756.000	3.817.626	-	-
Προσθήκες	17.709.797	-	4.190.307	-
Πωλήσεις	-	-	-	-
Απόσβεση έτους	-	(155.652)	(55.763)	1.739.272
Κέρδη/(Ζημιές) από επανεκτίμηση	(1.434.767)	-	113.791	-
31 Δεκεμβρίου	47.031.030	3.661.974	4.248.335	1.739.272

Οι μετρήσεις της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχουν ταξινομηθεί ως Επίπεδο 3 επηρεάζονται λόγω απουσίας ενεργής αγοράς στη Κύπρο. Η ρευστοποίηση των ακινήτων θεωρείται πολύ δύσκολη και ο αριθμός των αγοραπωλησιών στις οποίες να μπορούν να βασιστούν οι εκτιμητές περιορίστηκε δραματικά. Οι εκτιμήσεις προσδιορίστηκαν κατά κύριο λόγο με αναφορά σε στοιχεία τιμών από συναλλαγές της αγοράς για παρόμοια ακίνητα και αναπροσαρμόστηκαν για να αντικατοπτρίζουν τις διαφορές μεταξύ των συγκριτικών πωλήσεων και των εξεταζόμενων ακινήτων. Σε κάποιες περιπτώσεις η Τράπεζα χρησιμοποίησε επίσης την μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδημάτων. Με την συγκριτική μέθοδο, οι εκτιμήσεις έχουν προσδιοριστεί χρησιμοποιώντας τιμές συναλλαγών από παρόμοια ακίνητα προσαρμοσμένες έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν διαφορές μεταξύ των συγκεκριμένων συναλλαγών και των ακινήτων από μελέτη όπως επίσης και αλλαγές στις συνθήκες αγοράς.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

27. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

	2016 €	2015 €
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις		
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	-	71.532
Εγγυητικές	10.584.436	12.508.484
	10.584.436	12.580.016
Ανειλημμένες υποχρεώσεις		
Πιστώσεις εισαγωγής και βεβαιωμένες πιστώσεις εξαγωγής	1.161.877	1.506.108
Όρια χορηγήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	43.087.211	36.040.365
	44.249.088	37.546.473

Τα όρια χορηγήσεων που έχουν εγκριθεί είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις παροχής διευκολύνσεων σε πελάτες. Τα όρια παραχωρούνται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και μπορούν να ακυρωθούν από την Τράπεζα μετά από σχετική ειδοποίηση προς τον πελάτη.

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

Κατά το έτος 2016 η Τράπεζα προχώρησε σε συμφωνία για κεφαλαιουχικές δαπάνες περίπου €2 εκατομμυρίων σε σχέση με την ανακαίνιση των καινούργιων της Κεντρικών Γραφείων. Δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Νομικές διαδικασίες

Η Τράπεζα στα πλαίσια των εργασιών της εμπλέκεται σε δικαστικές αγωγές για τις οποίες, εξαιρουμένης της πιο κάτω περίπτωσης, η Διοίκηση της Τράπεζας δεν αναμένει ότι θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση ή λειτουργία της Τράπεζας. Επίσης, δεν υπήρχαν σε εκκρεμότητα οποιεσδήποτε άλλες υπό διαιτησία διαφορές της Τράπεζας ή/και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση ή λειτουργία της Τράπεζας.

Έρευνα Επιτροπής για την Προστασία του Ανταγωνισμού

Μετά από έρευνα, η οποία ξεκίνησε το 2010, η Κυπριακή Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού («ΕΠΑ») τον Απρίλιο του 2014 εξέδωσε πορίσματα ισχυριζόμενη παραβιάσεις του Κυπριακού και του Κοινοτικού Δικαίου Ανταγωνισμού σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή παραλείψεις από την Τράπεζα, μεταξύ άλλων, όσο αφορά σε συναλλαγές πληρωμών με κάρτες. Η ΕΠΑ διερεύνησε την πιθανότητα ότι η συμπεριφορά στην αγορά της εταιρείας JCC Payment Systems Ltd («JCC») μιας εταιρείας επεξεργασίας συναλλαγών με κάρτες που ανήκει στις τράπεζες μετόχους της, μαζί με τη συμπεριφορά άλλων τραπεζών, παραβιάζει το δίκαιο του ανταγωνισμού τόσο σε Εθνικό όσο και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με την απόφαση της στις 24 Ιουνίου 2015, η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Τράπεζα (από κοινού με άλλες Τράπεζες και Ιδρύματα, δηλ. JCC) έχει παραβιάσει τόσο τους εθνικούς όσο και τους Ευρωπαϊκούς νόμους προστασίας του ανταγωνισμού. Οι διεργασίες της ΕΠΑ για καθορισμό του προστίμου σε σχέση με την απόφαση είχαν καθυστερήσει λόγω μιας δικαστικής απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου ότι η σύνθεση της ΕΠΑ ήταν αντίθετη με τον νόμο, η οποία έχει ωστόσο ανατραπεί από το Ανώτατο Δικαστήριο τον Μάρτιο 2017 μετά από έφεση από το Γενικό Εισαγγελέα.

Στις 22 Μαΐου 2017 εκδόθηκε από την ΕΠΑ τελική απόφαση με τις ακόλουθες εντολές που επηρεάζουν την Τράπεζα:

- Η JCC μαζί με την Τράπεζα (από κοινού με άλλες τράπεζες) που δεν είναι μέτοχοι της, έχουν συνάψει συμφωνίες με τις οποίες καθορίζουν τις διατραπεζικές προμήθειες επηρεάζοντάς τον ανταγωνισμό στην αγορά προβαίνοντας σε παραβίαση του άρθρου 3 1(α) του νόμου και του αντίστοιχου άρθρου 1010 της ΣΛΕΕ.
- Υποχρέωση κατηγορούμενων εταιρειών να διακόψουν αμέσως τις παραβιάσεις που διαπιστώθηκαν και να αποφύγουν την επανάληψή τους στο μέλλον.
- Επιβολή προστίμου στην Τράπεζα ύψους € 121.519.
- Καταβολή του προστίμου εντός 30 ημερολογιακών ημερών από τις 22 Μαΐου 2017.

Η Τράπεζα έχει λάβει μέτρα και έχει σταματήσει τις προαναφερθείσες παραβιάσεις από τον Οκτώβριο του 2015.

Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή για την ακύρωση της απόφασης της ΕΠΑ εντός 75 ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης της τελικής απόφασης. Η Τράπεζα όμως θα προβεί στην εξόφληση του προστίμου σύμφωνα με τους όρους της απόφασης και συνεπώς θα αναγνωρίσει την ανωτέρω ζημία στα οικονομικά της αποτελέσματα για το έτος 2017.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

28. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2016			2015		
	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	€	€	€	€	€	€
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με την						
Κεντρική Τράπεζα Κύπρου	61.904.092	5.433.235	67.337.327	9.202.808	10.956.093	20.158.901
Τοποθετήσεις σε τράπεζες	23.812.581	-	23.812.851	48.297.554	-	48.297.554
Δάνεια και άλλες						
χορηγήσεις σε πελάτες	43.182.675	282.305.798	325.488.473	38.360.287	316.232.076	354.592.363
Επενδύσεις κρατούμενες						
μέχρι τη λήξη	-	-	-	60.166.356	97.092.609	157.258.965
Επενδύσεις Διαθέσιμες						
προς πώληση	85.417.077	100.413.048	185.830.125	1.739.272	-	1.739.272
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	11.951.027	11.951.027	5.000.000	42.031.030	47.031.030
Αποθέματα ακινήτων	15.000.000	44.133.983	59.133.983	-	-	-
Ακίνητα, εξοπλισμός και						
άυλα περιουσιακά στοιχεία	-	10.367.731	10.367.731	-	10.145.797	10.145.797
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1.682.767	1.145.415	2.828.182	1.792.152	1.098.882	2.891.034
	225.566.227	461.183.472	686.749.699	164.558.429	477.556.487	642.114.916
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις πελατών	60.220.718	543.323.520	603.544.238	34.919.261	547.804.645	582.723.906
Λοιπές υποχρεώσεις	5.299.819	3.914.703	9.214.522	8.475.772	3.823.758	12.299.530
Καταθέσεις από τράπεζες	122.497	1.378.709	1.501.206	-	-	-
	65.643.034	548.616.932	614.259.966	43.395.033	551.628.403	595.023.436

Για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων έγιναν οι πιο κάτω κύριες παραδοχές:

- Τα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες κατηγοριοποιούνται με βάση το αναμενόμενο πρόγραμμα αποπληρωμής τους και την αναμενόμενη εισπραξιμότητα τους.
- Οι καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών κατηγοριοποιούνται με βάση ιστορικά στοιχεία συμπεριφοράς.
- Τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατηγοριοποιούνται με βάση την συμβατική ημερομηνία λήξης τους.
- Τα αποθέματα ακινήτων κατηγοριοποιούνται με βάση την αναμενόμενη στρατηγική πώλησης

29. Λειτουργικές μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από μη ακυρωτέες λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων είναι ως εξής:

	2016	2015
	€	€
Εντός ενός έτους	619.098	568.409
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	561.873	197.048
Πέραν των πέντε ετών	-	-
	1.180.971	765.457

Οι υποχρεώσεις για μισθώσεις κτιρίων βασίζονται στις πρόνοιες των σχετικών συμβολαίων μίσθωσης. Τα συμβόλαια αυτά περιέχουν πρόνοιες που μεταξύ άλλων προβλέπουν τον τρόπο αναπροσαρμογής των σχετικών μισθωμάτων στο μέλλον καθώς επίσης και επιτρέπουν στην Τράπεζα την ανανέωση των συμβολαίων αυτών στη λήξη τους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

30. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

	2016		2015	
	Ελάχιστες Πληρωμές €	Παρούσα Αξία Πληρωμών €	Ελάχιστες Πληρωμές €	Παρούσα Αξία Πληρωμών €
Εντός ενός έτους	200.000	191.901	200.000	191.874
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	861.827	692.693	836.725	672.598
Πέραν των πέντε ετών	19.819.852	3.191.183	20.044.954	3.128.893
Σύνολο ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων	20.881.679	4.075.777	21.081.679	3.993.365
Μείον ποσά που αντιπροσωπεύουν χρηματοδοτικά έξοδα	(16.805.902)	-	(17.088.314)	-
	4.075.777	4.075.777	3.993.365	3.993.365

31. Καθαρή ροή μετρητών από/(για) εργασίες

	2016 €	2015 €
Ζημιές πριν από τη φορολογία	(2.296.662)	(7.240.010)
Αναπροσαρμογές για:		
Προβλέψεις για απομείωση δανείων και χορηγήσεων	12.009.774	16.613.345
Αποσβέσεις ακινήτων, εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	920.288	877.826
Ζημιά από πώληση ακινήτων και εξοπλισμού	4.957	107
Ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα	571.549	1.434.767
Κέρδη από πώληση επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση	(1.854.093)	-
Τόκοι από επενδύσεις	(4.308.520)	(5.694.353)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	-	436.355
	5.047.293	6.428.037
(Αύξηση)/μείωση σε λειτουργικά περιουσιακά στοιχεία:		
Υποχρεωτικές καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα	274.856	2.153.376
Επενδύσεις σε ομόλογα	(502.605)	(286.107)
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες	16.633.116	7.712.149
Επενδύσεις σε ακίνητα	34.990.147	(16.582.667)
Αποθέματα ακινήτων	(59.133.983)	-
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	62.853	(51.632)
	(7.675.616)	(7.054.881)
Αύξηση/(μείωση) σε λειτουργικές υποχρεώσεις:		
Καταθέσεις πελατών	20.820.332	(23.582.882)
Καταθέσεις από Τράπεζες	1.501.206	-
Λοιπές υποχρεώσεις και άλλοι λογαριασμοί	(3.216.753)	1.739.158
	19.104.785	(21.843.724)
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) εργασίες	16.476.462	(22.470.568)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

32. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

	2016 €	2015 €
Μετρητά και καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (Σημ.11)	67.337.327	20.158.901
Τοποθετήσεις σε τράπεζες (Σημ.12)	23.812.851	48.297.554
	91.150.178	68.456.455
Μείον υποχρεωτικές καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα (Σημ.11)	(3.361.691)	(3.636.547)
	87.788.487	64.819.908

33. Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα μέσα στα πλαίσια των συνήθη δραστηριοτήτων της εκτίθεται σε διάφορους κινδύνους τους οποίους διαχειρίζεται μέσω μιας συνεχούς διαδικασίας αναγνώρισης, επιμέτρησης και παρακολούθησης προς αποφυγή υπέρμετρων συσσωρεύσεων κινδύνων. Η Διεύθυνση της Τράπεζας θεωρεί την διαχείριση κινδύνων κύρια λειτουργία και βασικό παράγοντα για τη διασφάλιση σταθερής απόδοσης προς τους μετόχους της. Κάθε διευθυντής είναι υπεύθυνος για τους κινδύνους που πηγάζουν από τις καθημερινές του αρμοδιότητες. Η φύση των κινδύνων αυτών και οι τρόποι διαχείρισης τους περιγράφονται πιο κάτω:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος από οικονομική απώλεια εάν ένας πελάτης ή/και οποιοδήποτε άλλο αντισυμβαλλόμενο άτομο αθετήσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο κίνδυνος δημιουργείται κυρίως από τις πιστωτικές διευκολύνσεις, τις εμπορικές συναλλαγές και την διαχείριση διαθέσιμων. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κεφάλαια στην λειτουργία της Τράπεζας και είναι ουσιαστικής σημασίας για την μακροπρόθεσμη ευρωστία της.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση και τη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας, την ευθύνη να διαχειρίζεται και να ελέγχει τον πιστωτικό κίνδυνο με διάφορους μηχανισμούς βάσει των στρατηγικών στόχων όπως καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Εισηγείται τον καθορισμό και τη διαμόρφωση πιστωτικής πολιτικής και διαδικασιών, ορίων και αρχών χρηματοδότησης με βάση οδηγίων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και αναπροσαρμόζει όποτε κριθεί αναγκαίο, σε συνεννόηση με την Γενική Διεύθυνση, τα δανειοδοτικά όρια για τις διάφορες Εγκρίνουσες Αρχές.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου αξιολογεί τη χορήγηση πιστωτικών διευκολύνσεων σε πελάτες της Τράπεζας βάσει της πιστωτικής πολιτικής και διαδικασιών, ορίων και αρχών χρηματοδότησης. Τον Φεβρουάριο του 2017, δημιουργήθηκε η Διεύθυνση Διαχείρισης Πιστώσεων, η οποία ανέλαβε αυτό τον ρόλο σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις βέλτιστες πρακτικές της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Η διαδικασία έγκρισης πιστωτικών διευκολύνσεων αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου αξιολογώντας την πιστοληπτική ικανότητα του αντισυμβαλλομένου, τις προσφερόμενες εξασφαλίσεις, καθώς και το είδος της πιστωτικής διευκόλυνσης. Οι πιστωτικοί κίνδυνοι από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιούνται και παρακολουθούνται σε ενιαία βάση.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου της Τράπεζας αξιολογεί τις νέες αγορές και προϊόντα. Επιπλέον, η υπηρεσία εισηγείται αλλαγές και προσθήκες στο Πλαίσιο Διαχείρισης του Πιστωτικού Κινδύνου. Η υπηρεσία ασχολείται σε μεγάλο βαθμό με την εκτίμηση, διατύπωση και ετοιμασία καταστάσεων όπως: Κοινό Πλαίσιο Πληροφόρησης («COREP»), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας («ICAAP»), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας («LAAR»), Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα 3 και Σχέδιο Ανάκαμψης.

Η Τράπεζα ετοιμάζει σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα όλες τις καταστάσεις που αφορούν τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου και οι οποίες αποστέλλονται στην Επιτροπή Κινδύνου της Τράπεζας και στην Διεύθυνση Ρύθμισης και εποπτείας Τραπεζικών Ιδρυμάτων της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις όπου παρατηρείται οποιαδήποτε παράβαση των εποπτικών ορίων η Τράπεζα λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για συμμόρφωση εντός των οδηγιών της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εξασφαλίσεις που έχουν ληφθεί καθώς και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις.

	2016 €	2015 €
Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (Σημ.11)	61.360.402	13.636.464
Τοποθετήσεις σε τράπεζες (Σημ.12)	23.812.851	48.297.554
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες (Σημ.13)	325.488.473	354.592.363
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση (Σημ.14)	185.830.125	1.739.272
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη (Σημ.15)	-	157.258.965
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (Σημ.20)	2.828.182	2.891.035
Σύνολο στον ισολογισμό	599.320.033	578.415.653
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (Σημ.27)	10.584.436	12.580.016
Ανειλημμένες υποχρεώσεις (Σημ.27)	44.249.088	37.546.473
Σύνολο εκτός ισολογισμού	54.833.524	50.126.489
Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	654.153.557	628.542.142

Εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες

Οι κύριες κατηγορίες εξασφαλίσεων που υπάρχουν στην Τράπεζα είναι υποθήκες ακινήτων, δέσμευση καταθέσεων, τραπεζικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών, ομόλογα σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός δανείων και άλλων χορηγήσεων σε πελάτες

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από τα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες είναι ανάλογα με την φύση τους. Τα ομόλογα, κρατικά και άλλα αξιόγραφα συνήθως δεν είναι εξασφαλισμένα.

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου από τον Περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο και τη σχετική οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Σύμφωνα με τους περιορισμούς αυτούς, η Τράπεζα δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνει συνολικό χρηματοδοτικό άνοιγμα στο ίδιο πρόσωπο ή ομάδα συνδεδεμένων προσώπων η αξία του οποίου υπερβαίνει το 25% της κεφαλαιακής βάσης, αφού ληφθεί υπόψη η επίδραση των τεχνικών μειώσεων πιστωτικού κινδύνου, όπως καθορίζονται στην Ρύθμιση Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΕΕ) Αρ.575/2013. Επίσης ο Τραπεζικός νόμος προβλέπει περιορισμούς και απαγορεύσεις σε σχέση με τις συναλλαγές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τους κύριους μετόχους της Τράπεζας. Η Τράπεζα είναι σε πλήρη συμμόρφωση με όλα τα πιο πάνω ρυθμιστικά όρια στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Η έκθεση της Τράπεζας σε πιστωτικό κίνδυνο από πελατειακά συγκροτήματα που έχουν πιστωτικές διευκολύνσεις πέραν του 10% της κεφαλαιακής βάσης της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε €97,8 εκατομμύρια (2015: €178,4 εκ.), πριν από τις προβλέψεις και τις τεχνικές μείωση πιστωτικού κινδύνου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

Η συγκέντρωση των δάνειων και χορηγήσεων στους διάφορους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας των πελατών έχει ως ακολούθως:

2016	Μεικτά Δάνεια και Χορηγήσεις €	Πρόβλεψη για απομείωση €	Καθαρά Δάνεια και Χορηγήσεις €
Εμπόριο και βιομηχανία	77.768.598	(18.218.114)	59.550.484
Τουρισμός	49.370.642	(7.885.186)	41.485.456
Ακίνητα και κατασκευές	105.792.267	(33.572.463)	72.219.804
Προσωπικά και επαγγελματικά	174.369.461	(42.332.690)	132.036.771
Λοιποί κλάδοι	29.707.486	(9.511.528)	20.195.958
	437.008.454	(111.519.981)	325.488.473

2015	Μεικτά Δάνεια και Χορηγήσεις €	Πρόβλεψη για απομείωση €	Καθαρά Δάνεια και Χορηγήσεις €
Εμπόριο και βιομηχανία	89.171.335	(23.867.543)	65.303.792
Τουρισμός	64.613.828	(9.158.082)	55.455.746
Ακίνητα και κατασκευές	133.971.013	(32.951.617)	101.019.396
Προσωπικά και επαγγελματικά	155.427.098	(37.233.910)	118.193.188
Λοιποί κλάδοι	15.455.536	(835.295)	14.620.241
	458.638.810	(104.046.447)	354.592.363

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και χορηγήσεων σε πελάτες:

Εξυηρητούμενα	2016 €	2015 €
Ενήμερα	144.442.782	139.089.479
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα:		
- Μέχρι 30 μέρες	16.367.072	12.647.178
- 31 μέχρι 60 μέρες	3.067.172	10.535.643
- 61 μέχρι 90 μέρες	2.072.654	6.139.644
- πέραν των 90 ημερών	50.798	91.818
	166.000.478	168.503.762
Μη-εξυηρητούμενα		
Ενήμερα	4.294.094	3.044.564
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα:		
- Μέχρι 30 μέρες	286.992	123.530
- 31 μέχρι 60 μέρες	132.431	173.435
- 61 μέχρι 90 μέρες	215.703	2.844.664
- 91 μέχρι 180 μέρες	1.672.467	5.861.282
- 181 μέχρι 365 μέρες	1.311.192	2.931.256
- Πέραν του ενός έτους	8.119.375	13.046.288
Απομειωμένα	254.975.722	262.110.029
	271.007.976	290.135.048
Σύνολο Εξυηρητούμενων και μη-εξυηρητούμενων		
Ενήμερα	148.736.876	142.134.043
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα:		
- Μέχρι 30 μέρες	16.654.064	12.770.708
- 31 μέχρι 60 μέρες	3.199.603	10.709.078
- 61 μέχρι 90 μέρες	2.288.357	8.984.308
- 91 μέχρι 180 μέρες	1.695.241	5.898.060
- 181 μέχρι 365 μέρες	1.327.359	2.970.625
- Πέραν του ενός έτους	8.131.232	13.061.957
Απομειωμένα	254.975.722	262.110.029
	437.008.454	458.638.810

Απομειωμένα δάνεια και χορηγήσεις

Αντιπροσωπεύουν τα δάνεια και τις χορηγήσεις, για τα οποία η Τράπεζα αποφάσισε ότι υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση ως αποτέλεσμα ενός ή περισσότερων ζημιογόνων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία έχουν επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που εκτιμώνται είτε σε ατομική είτε σε συλλογική βάση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ενήμερα δάνεια

Η πιστωτική ποιότητα των ενήμερων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που παρακολουθούνται χρησιμοποιώντας το εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης και διαβάθμισης.

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει την πιστωτική ποιότητα των ενήμερων δανείων και άλλων χορηγήσεων σε πελάτες βάσει του συστήματος αυτού

	2016 €	2015 €
Βαθμολογία 1	90.511.474	112.721.022
Βαθμολογία 2	20.338.148	14.700.408
Βαθμολογία 3	33.593.160	11.668.049
	144.442.782	139.089.479

Βαθμολογία 1:

Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες οι οποίοι δεν παρουσιάζουν οποιεσδήποτε αρνητικές ενδείξεις.

Βαθμολογία 2:

Η βαθμολογία αυτή ισχύει για τα δάνεια και χορηγήσεις που δεν είναι ακόμη προβληματικές, όμως έχουν ανάγκη παρακολούθησης για την αποφυγή πιθανών μελλοντικών προβλημάτων.

Βαθμολογία 3:

Η βαθμολογία αυτή ισχύει για τα δάνεια και τις χορηγήσεις που είναι προβληματικές και για τις οποίες ενδέχεται να υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τη ανάκτηση τους από την Τράπεζα. Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα για τη βελτίωση και την αποπληρωμή του χρέους μετά το χειρισμό και την παρακολούθηση από την Τράπεζα μέσα από μια επιτυχημένη αναδιάρθρωση των χορηγήσεων τους.

Εξασφαλίσεις

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει την εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που κρατούνται από την Τράπεζα σε σχέση με την κατανομή των δανείων τα οποία σχετίζονται με αυτές τις εξασφαλίσεις.

	2016 €	2015 €
Ενήμερα δάνεια	278.264.464	189.435.649
Σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα	60.511.019	84.506.352
Απομειωμένα	157.350.449	161.974.209
	496.125.932	435.916.210

Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, η Τράπεζα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης για να δώσει τη δυνατότητα στον πελάτη να εξυπηρετήσει το χρέος ή να ανακηρυχθεί χρεώσιμος, είτε μερικώς, είτε συνολικά.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει το κατάλληλο πλαίσιο αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων, προκειμένου να προσφέρει σε βιώσιμους πελάτες λύσεις αναδιάρθρωσης που να διασφαλίζουν τα περιουσιακά της στοιχεία.

Ένα ολοκληρωμένο σύνολο επιλογών αναδιάρθρωσης πιστωτικών διευκολύνσεων είναι απαραίτητο για να μπορέσει η Τράπεζα να παρέχει κατάλληλες και βιώσιμες λύσεις σε δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Αυτές οι επιλογές θα πρέπει να προβλέπουν σε μια σειρά από βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες λύσεις, σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε δανειολήπτη.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Οι χορηγήσεις που θεωρούνται αναδιαρθρωμένες στο τέλος του έτους, αναλύονται πιο κάτω σύμφωνα με τον τομέα διευκολύνσεων:

	2016 €	2015 €
Εμπόριο και βιομηχανία	8.848.671	4.993.091
Τουρισμός	12.486.053	11.646.171
Ακίνητα και κατασκευές	36.586.046	38.924.167
Προσωπικά και επαγγελματικά	27.813.656	23.375.797
Λοιποί κλάδοι	1.130.191	721.393
	86.864.617	79.660.619

Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων που εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εκτός από τα δάνεια και τις χορηγήσεις σε πελάτες.

Ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης από ανεξάρτητους οίκους

Οι καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και οι τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moodys ως ακολούθως:

	2016 €	2015 €
Αξίες προς είσπραξη	2.228.857	2.691.937
Aaa – Aa3	8.654.999	4.630.175
A1 – A3	12.803.429	4.776.272
Baa1 – Baa3	-	28.630
B1 - B3	61.360.402	13.636.464
Caa1 – Caa3	203	428
Χωρίς διαβάθμιση	125.363	36.170.112
	85.173.253	61.934.018

Τα κρατικά και άλλα ομόλογα αναλύονται σύμφωνα με τη διαβάθμιση των Moody's ως ακολούθως:

	2016 €	2015 €
Aaa – Aa3	1.428.817	1.373.108
A1 – A3	4.000.131	14.504.873
Baa1 – Baa3	1.962.209	4.224.533
B1 – B3	178.438.968	137.156.451
	185.830.125	157.258.965
Τα οποία εκδόθηκαν από:		
Κυπριακή κυβέρνηση	178.438.968	137.156.451
Ξένες Κυβερνήσεις	1.428.817	1.373.108
Ξένες Τράπεζες	5.962.340	18.729.406
	185.830.125	157.258.965
Κατηγοριοποιούνται ως:		
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	-	157.258.965
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	185.830.125	-
	185.830.125	157.258.965

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος πως η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα παρουσιάσει διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίων προκύπτει λόγω του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Η μέτρηση, έλεγχος και διαχείριση του κινδύνου επιτοκίων γίνεται μέσω της ανάλυσης ευαισθησίας του ανοίγματος (sensitivity gap analysis) υπολογίζοντας τη διαφορά των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των οποίων τα επιτόκια προσαρμόζονται σε κάθε χρονική ζώνη και για κάθε νόμισμα ξεχωριστά. Η διαφορά αυτή πολλαπλασιάζεται με την υποτιθέμενη αλλαγή στα επιτόκια για την περίοδο από την αναπροσαρμογή του επιτοκίου μέχρι τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της ανάλυσης για να υπολογιστεί η επίδραση της ετήσιας αλλαγής στα έσοδα από τόκους για το κάθε νόμισμα.

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους της Τράπεζας και στα κέρδη πριν τη φορολογία για περίοδο ενός έτους, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων:

Μεταβολή στα επιτόκια

2016	Ευρώ	Δολάρια ΗΠΑ	Ιαπωνικό Yen	Άλλα Νομίσματα	Σύνολο
	€	€	€	€	€
+0,5% στο Ευρώ					
+1% στα Δολάρια Αμερικής					
+0,5% στα λοιπά νομίσματα	376.454	91.709	613	10.628	479.404
-0,25% στο Ευρώ					
0% στα Δολάρια Αμερικής					
-0,25% στα λοιπά νομίσματα	(188.227)	-	(307)	(5.314)	(193.848)

2015	Ευρώ	Δολάρια ΗΠΑ	Ιαπωνικό Yen	Άλλα Νομίσματα	Σύνολο
	€	€	€	€	€
+0,5% σε όλα τα νομίσματα	380.047	38.808	580	30.739	450.174
-0,25% στα Δολάρια Αμερικής					
-0,5% στα λοιπά νομίσματα	(375.282)	(19.404)	(580)	(30.739)	(426.005)

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πως η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Η Επιτροπή Διαχείρισης των Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) έχει εγκρίνει όρια ανοικτής συναλλαγματικής θέσης κατά νόμισμα καθώς και για τη συνολική ανοικτή συναλλαγματική θέση. Τα όρια αυτά διαχειρίζονται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθέσιμων Ρευστών και Ανταποκριτών Τραπεζών και παρακολουθούνται από την Υπηρεσία Λειτουργικού Κινδύνου. Η Τράπεζα χρησιμοποιεί συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου, για τα οποία δεν εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμιση.

Ως αποτέλεσμα δεν υπάρχουν σημαντικές καθαρές ανοικτές θέσεις σε οποιοδήποτε νόμισμα, και κατά συνέπεια, η επίδραση στην καθαρή ζημία και την καθαρή θέση από πιθανές μεταβολές στις σχετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες δεν αναμένεται να είναι ουσιώδης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά νόμισμα στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Ευρώ €	Δολάρια ΗΠΑ €	Βρετανική Λίρα €	Λοιπά Νομίσματα €	Σύνολο €
Περιουσιακά Στοιχεία					
Μετρητά και Καταθέσεις με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	66.996.172	208.695	123.338	9.120	67.337.327
Τοποθετήσεις με Τράπεζες	5.711.381	10.620.932	7.131.938	348.600	23.812.851
Δάνεια και κορηγήσεις σε πελάτες	320.134.192	2.596.752	319.904	2.437.625	325.488.473
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	184.401.308	1.428.817	-	-	185.830.125
Απόθεμα ακινήτων	59.133.983	-	-	-	59.133.983
Επενδύσεις ακινήτων	11.951.027	-	-	-	11.951.027
Ακίνητα, Εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	10.367.731	-	-	-	10.367.731
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1.682.767	1.145.415	-	-	2.828.182
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	660.378.561	16.000.611	7.575.180	2.795.345	686.749.699
Υποχρεώσεις					
Καταθέσεις από Τράπεζες	1.501.206	-	-	-	1.501.206
Καταθέσεις Πελατών	579.479.053	15.648.537	7.570.158	846.490	603.544.238
Λοιπές υποχρεώσεις	8.809.500	405.022	-	-	9.214.522
	589.789.759	16.053.559	7.570.158	846.490	614.259.966
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο και αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	87.793.798	-	-	-	87.793.798
Αποθεματικά επανεκτίμησης	(18.385.767)	-	-	-	(18.385.767)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας	69.408.031	-	-	-	69.408.031
Δικαιώματα μειοψηφίας	3.081.702	-	-	-	3.081.702
	72.489.733	-	-	-	72.489.733
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	662.279.492	16.053.559	7.570.158	846.490	686.749.699

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ανά νόμισμα στις 31 Δεκεμβρίου 2015

	Ευρώ €	Δολάρια ΗΠΑ €	Βρετανική Λίρα €	Λοιπά Νομίσματα €	Σύνολο €
Περιουσιακά Στοιχεία					
Μετρητά και Καταθέσεις με με την Κεντρική Τράπεζα	19.833.662	157.098	158.569	9.572	20.158.901
Τοποθετήσεις με Τράπεζες	37.806.385	2.019.468	7.960.719	510.982	48.297.554
Δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες	346.897.233	2.998.950	403.170	4.293.010	354.592.363
Επενδύσεις κρατούμενες μέχρι τη λήξη	153.309.598	3.949.367	-	-	157.258.965
Επενδύσεις διαθέσιμες προ πώληση	1.739.272	-	-	-	1.739.272
Επενδύσεις ακινήτων	47.031.030	-	-	-	47.031.030
Ακίνητα, Εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία	10.145.796	-	-	-	10.145.796
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1.792.153	1.098.882	-	-	2.891.035
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	618.555.129	10.223.765	8.522.458	4.813.564	642.114.916
Υποχρεώσεις					
Καταθέσεις Πελατών	558.180.475	14.853.363	8.561.162	1.128.906	582.723.906
Λοιπές υποχρεώσεις	12.108.769	190.761	-	-	12.299.530
	570.289.244	15.044.124	8.561.162	1.128.906	595.023.436
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο και αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	64.793.798	-	-	-	64.793.798
Αποθεματικά επανεκτίμησης	(20.726.475)	-	-	-	(20.726.475)
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Τράπεζας	44.067.323	-	-	-	44.067.323
Δικαιώματα μειοψηφίας	3.024.157	-	-	-	3.024.157
	47.091.480	-	-	-	47.091.480
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	617.380.724	15.044.124	8.561.162	1.128.906	642.114.916

Συναλλαγματικός κίνδυνος (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας προκύπτει από την πιθανή αδυναμία της Τράπεζας να αποπληρώσει τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις της πλήρως ή έγκαιρα. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα η Τράπεζα να χρειαστεί να επαναχρηματοδοτήσει τις υποχρεώσεις της με υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι εισερχόμενες και εξερχόμενες πληρωμές να μην αντιστοιχούν μεταξύ τους και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενόμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές ή απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει επίσης τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο να μην είναι σε θέση να ρευστοποιήσει μια θέση σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας. Αυτό περιλαμβάνει εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών και της διαθεσιμότητας εξασφαλίσεων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την εξασφάλιση επιπλέον χρηματοδότησης, εφόσον απαιτείται.

Διαδικασία διαχείρισης

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων της Τράπεζας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας και για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές και εποπτικές πολιτικές αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τη διαθεσιμότητα της ρευστότητας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) παρακολουθεί τη θέση ρευστότητας σε εβδομαδιαία βάση και προβαίνει σε ενέργειες για ενίσχυση της ρευστότητας της Τράπεζας.

Η διαχείριση της ρευστότητας γίνεται συνεχώς μέσω:

- (i) Πολιτική ρευστότητας: ορίζει τις ευθύνες διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας, καθώς επίσης το πλαίσιο και τα όρια. Η πολιτική εξετάζεται από την ALCO τουλάχιστον μια φορά ετησίως κατά τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης τις επάρκειας ρευστότητας (ILAAP). Η ALCO υποβάλλει την επικαιροποιημένη πολιτική με τις συστάσεις της προς το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της επιτροπής διαχείρισης κινδύνων για έγκριση.
- (ii) Όρια ρευστότητας: εσωτερικά και εποπτικά όρια παρακολουθούνται σε ημερήσια, μηνιαία και τριμηνιαία βάση. Έχει επίσης εισαχθεί ένα σύστημα φωτεινού σηματοδότη προκειμένου να εντοπίσει περιπτώσεις επιδείνωσης των δεικτών, όπου ισχύει.
- (iii) Δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης: Παρακολούθηση μιας σειράς δεικτών για τα πρώτα σημάδια κινδύνου ρευστότητας στην αγορά ή στην Τράπεζα ειδικότερα. Αυτά έχουν σχεδιαστεί για να εντοπίζουν άμεσα την εμφάνιση αυξημένου κινδύνου ρευστότητας με σκοπό τη μεγιστοποίηση του διαθέσιμου χρόνου για την εκτέλεση κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης.
- (iv) Σχέδιο Ρευστότητας Εκτάκτου Ανάγκης: διατήρηση σχεδίου ρευστότητας έκτακτου ανάγκης, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει ένα πλαίσιο όπου θα μπορούσε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά μια κρίση ρευστότητας. Το σχέδιο παρουσιάζει μια σειρά από πιθανές ενέργειες που μπορούν να ληφθούν για την αντιμετώπιση στις πιέσεις ρευστότητας. Το σχέδιο αυτό εξετάζεται από την ALCO τουλάχιστον ετησίως, κατά τη διάρκεια της αναθεώρησης του ILAAP.
- (v) Σχέδιο ανάκαμψης: η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα Σχέδιο Ανάκαμψης. Οι κύριοι στόχοι είναι να δοθεί στην Τράπεζα μια σειρά επιλογών για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά της σε περιόδους πίεσης, να καθοριστούν δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης και ανάκαμψης, και να δοθεί η δυνατότητα στην Τράπεζα να είναι επαρκώς προετοιμασμένη για να ανταποκριθεί σε ακραίες συνθήκες.

Διαδικασία παρακολούθησης

Καθημερινά

Η καθημερινή διαδικασία παρακολούθησης των ταμειακών ροών και των περιουσιακών στοιχείων υψηλής ρευστότητας είναι σημαντικό να διασφαλιστεί και να εξασφαλίσει την ανεμπόδιστη λειτουργία των δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Το Τμήμα Εποπτικών Αναφορών της Τράπεζας υποβάλλει σχετική έκθεση στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε καθημερινή βάση, υποδεικνύοντας τις ταμειακές εισροές και εκροές οι οποίες παρατηρήθηκαν τόσο σε καταθέσεις πελατών όσο και σε άλλα υπόλοιπα, καθώς επίσης και το αρχικό και τελικό υπόλοιπο σε μετρητά. Επιπλέον, το Τμήμα Διαχείρισης Διαθέσιμων Ρευστών παρακολουθεί καθημερινά και ενδοημερήσια τις εισροές και εκροές των κυριότερων νομισμάτων που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα.

Εβδομαδιαία

Το Τμήμα Εποπτικών Αναφορών ετοιμάζει σε εβδομαδιαία βάση, κατάσταση που παρουσιάζει την ασυμφωνία ρευστότητας του Ευρώ και ξένων συναλλαγμάτων η οποία υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Διαδικασία παρακολούθησης (συνέχεια)

Μηνιαία

Το Τμήμα Εποπτικών Αναφορών ετοιμάζει αναφορές, υποδεικνύοντας συμμόρφωση με εσωτερικούς και εποπτικούς δείκτες ρευστότητας και τις υποβάλλει στην ALCO, η οποία διαδοχικά αναφέρει παραβιάσεις στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Επιπλέον, υπολογίζει τις αναμενόμενες ροές σε ακραίο σενάριο και το συγκρίνει με το προβλεπόμενο διαθέσιμο ποσοστό ρευστότητας.

Το Τμήμα Εποπτικών Αναφορών αναφέρει τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σε μηνιαία βάση.

Χρονιαία

Η Τράπεζα έχει ολοκληρώσει το 2016, την διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP). Το Τμήμα Διαχείρισης Διαθεσίμων συντόνισε την προετοιμασία της έκθεσης, η οποία συζητήθηκε με ALCO. Αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο. Έπειτα υποβλήθηκε στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Ανάλυση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2016	€	€	€	€	€	€
Καταθέσεις από τράπεζες	-	-	129.481	517.922	906.364	1.553.767
Καταθέσεις πελατών	275.364.993	124.376.679	205.243.874	485.474	525.392	605.996.412
Λοιπές υποχρεώσεις	3.268.615	-	201.172	861.827	19.819.852	24.151.466
	278.633.608	124.376.679	205.574.527	1.865.223	21.251.608	631.701.645

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2015	€	€	€	€	€	€
Καταθέσεις πελατών	264.749.105	111.252.989	202.791.655	5.953.062	574.557	585.321.368
Λοιπές υποχρεώσεις	6.547.571	-	210.957	836.725	20.044.954	27.640.207
	271.296.676	111.252.989	203.002.612	6.789.787	20.619.511	612.961.575

Ο πιο πάνω πίνακας παρουσιάζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Τράπεζας με βάση τα μη προεξοφληθέντα ποσά που πρέπει να καταβληθούν σε χρονικές περιόδους σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από την 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Αποπληρωμές για τις οποίες πρέπει να δοθεί προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στη σχετική χρονική περίοδο σαν να είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου. Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πίνακα δε συμφωνούν με τα υπόλοιπα στην κατάσταση οικονομικής θέσης γιατί ο πιο πάνω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων τόκων) χωρίς προεξόφληση.

Ο υπολογισμός προληπτικής ρευστότητας σε Ευρώ και άλλα νομίσματα για σκοπούς παρακολούθησης υποβάλλεται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κάθε τρίμηνο, ενώ επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με τη ρευστότητα υποβάλλεται σε εβδομαδιαία βάση. Οι καταστάσεις αυτές παρακολουθούνται από τη Διεύθυνση. Ο ελάχιστος δείκτης σε περιουσιακά στοιχεία άμεσης ρευστότητας είναι 20% των συνολικών καταθέσεων σε Ευρώ ενώ το ανάλογο ποσοστό για τα ξένα νομίσματα είναι 70%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων σε Ευρώ διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

	2016 %	2015 %
31 Δεκεμβρίου	29,66	23,20
Μέσος όρος για το έτος	30,18	26,98
Μέγιστος δείκτης για το έτος	38,55	29,93
Ελάχιστος δείκτης για το έτος	26,01	23,20

Ο δείκτης ρευστών διαθεσίμων σε Ξένα Νομίσματα διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

	2016 %	2015 %
31 Δεκεμβρίου	84,28	70,00
Μέσος όρος για το έτος	76,68	70,00
Μέγιστος δείκτης για το έτος	84,28	70,00
Ελάχιστος δείκτης για το έτος	70,00	70,00

Ο δείκτης υπολογίζεται με βάση στοιχεία εκφρασμένα σε ξένα νομίσματα εκτός ευρώ.

Λοιπές Απαιτήσεις Δείκτη Ρευστότητας

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον Πυλώνα 1 του πλαισίου της Βασιλείας III, γνωστό ως Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ("CRR") Αρ. 575/2013 /, η Τράπεζα οφείλει να συμμορφώνεται με τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) που υπολογίζεται ως το άθροισμα των αξιών που καλύπτει τις εκροές ρευστότητας μείον τις εισροές ρευστότητας κάτω από ακραία σενάρια, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα διατηρούν αποθέματα ρευστότητας κάτω από ακραία σενάρια, και να διασφαλιστεί ότι είναι επαρκή για να αντιμετωπιστούν πιθανές ανισορροπίες μεταξύ εισροών και εκροών ρευστότητας, κάτω από ακραίες συνθήκες πάνω από μια περίοδο τριάντα ημερών. Τα ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία υψηλής ρευστότητας για να καλύψουν τις καθαρές εκροές ρευστότητάς τους. Το LCR της Τράπεζας ανήλθε σε 623% στις 31 Δεκεμβρίου 2016 σε σύγκριση με τον εποπτικό δείκτη ρευστότητας που ανέρχεται στο 70%.

Πρόσφατες Εξελίξεις

Στις 16 Μαρτίου 2016, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») εξέδωσε απόφαση στην οποία αναφερόταν ότι, με ισχύ από 1η Απριλίου 2016, θα εφαρμόζονταν τα ελάχιστα κριτήρια καταλληλότητας και πιστοληπτικής αξιολόγησης για εμπορεύσιμους τίτλους ομολόγων που εκδίδονται από ή φέρουν την εγγύηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και, ότι τα ομόλογα αυτά θα υπόκεινταν στις περικοπές αποτίμησης, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ. Η απόφαση αυτή ήταν αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης του Προγράμματος Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Προσαρμογής της Κύπρου και, ουσιαστικά συνεπαγόταν ότι, τα Κυπριακά κρατικά ομόλογα που κατέχει η Τράπεζα, δεν θα γίνονταν πλέον αποδεκτά ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Αυτή η απόφαση οδήγησε σε προσωρινή παραβίαση ορισμένων προληπτικής ρευστότητας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Ωστόσο, στις 2 Ιουνίου 2016, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εξέδωσε απόφαση με άμεση ισχύ που επέτρεπε στις κυπριακές τράπεζες να θεωρούν τις θέσεις τους σε Κυπριακούς Κυβερνητικούς Τίτλους ως ρευστά διαθέσιμα για σκοπούς των καταστάσεων προληπτικής ρευστότητας. Η απόφαση αυτή θα ίσχυε ενόσω το χρέος της Κυπριακής Κυβέρνησης είχε πιστοληπτική αξιολόγηση μικρότερη της επενδυτικής βαθμίδας (επομένως δεν ήταν αποδεκτό για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος) για μέγιστη περίοδο 12 μηνών από τη μέρα έκδοσης της απόφασης, και θα ίσχυε κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς από προβλήματα στα συστήματα, ανθρώπινο λάθος, απάτη ή εξωτερικούς παράγοντες. Η Τράπεζα διαχειρίζεται τον κίνδυνο αυτό μέσω διαδικασιών και ελέγχων που εφαρμόζει όπως επίσης και ένα ειδικό σύστημα για εγγραφή γεγονότων ζημιάς και ευρημάτων της αυτοαξιολόγησης ελέγχου κινδύνων από τα διάφορα τμήματα και υποκαταστήματα της Τράπεζας. Οι διαδικασίες αυτές συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων διαχωρισμό καθηκόντων, ελεγχόμενη πρόσβαση, συμφιλίωση λογαριασμών και υπολοίπων. Η Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης της Τράπεζας διενεργεί περιοδικούς ελέγχους και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών αυτών. Επιπρόσθετα, για κάλυψη μη αναμενόμενων λειτουργικών ζημιών υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

33. Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εποπτικός Κίνδυνος

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εποπτεύει τις δραστηριότητες της Τράπεζας, που οφείλει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Κυπριακή νομοθεσία, καθώς επίσης και με το ρυθμιστικό πλαίσιο της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Μελλοντικές αλλαγές στο νομικό ή ρυθμιστικό πλαίσιο, ως αποτέλεσμα ρυθμίσεων είτε της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου πιθανόν να έχουν επίδραση στα αποτελέσματα της Τράπεζας.

Ένταση Ανταγωνισμού

Το περιβάλλον που δραστηριοποιείται η Τράπεζα είναι έντονα ανταγωνιστικό. Ο ανταγωνισμός προέρχεται από τις εμπορικές τράπεζες, τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα και τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες. Ενδεχόμενη ένταση του ανταγωνισμού για προσέλκυση καταθέσεων πιθανόν να δημιουργήσει πιέσεις στα περιθώρια κέρδους της Τράπεζας.

Νομικός Κίνδυνος

Δικαστικές ή διαιτητικές διαφορές ή αγωγές, στις οποίες μπορεί να εμπλακεί η Τράπεζα, πιθανόν να επιφέρουν επιπτώσεις στις εργασίες και στα αποτελέσματα της. Επίσης ο νομικός κίνδυνος πηγάζει και από δικαστικές διαδικασίες που ενδέχεται να εγερθούν εναντίον της Τράπεζας (Σημείωση 27 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων) και από περιπτώσεις που ο μη ενδεδειγμένος νομικός χειρισμός θεμάτων από την Τράπεζα επιφέρει την ακύρωση συμβολαίων πελατών εκθέτοντας την Τράπεζα σε κίνδυνο από έγερση αγωγών εναντίον της.

Πολιτικός κίνδυνος

Εξωτερικοί παράγοντες που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της Τράπεζας, όπως πολιτικές εξελίξεις στην Κύπρο ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και τις προοπτικές της Τράπεζας. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες πολιτικού κινδύνου περιλαμβάνουν κοινωνικές εξελίξεις στην Κύπρο, πολιτικές εξελίξεις στην Ευρωζώνη, το συνεχιζόμενο άλυτο Κυριακό πολιτικό ζήτημα, πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές καθώς και πολιτική αστάθεια ή στρατιωτικές επιχειρήσεις που επηρεάζουν τις γειτονικές χώρες ή/και άλλες περιοχές στο εξωτερικό.

Η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ μετά από το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στις 23 Ιουνίου 2016, μπορεί να οδηγήσει σε οικονομική ύφεση στο ίδιο το Ηνωμένο Βασίλειο και πιθανές αναταραχές στην Ευρωζώνη με πιέσεις στο Ευρώ και στις αγορές συναλλάγματος γενικά. Συνέπειες για την Κυπριακή οικονομία μπορεί επίσης να υπάρξουν από τις ευρύτερες επιπτώσεις που τυχόν να έχει η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ πάνω στην ίδια την ΕΕ. Επίσης, η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ θα αλλάξει την ισορροπία δυνάμεων μέσα στην ΕΕ και θα επιδεινώσει την διαίρεση μεταξύ των βόρειων και νότιων χωρών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορεί να έχουν αρνητικές συνέπειες στην εκπλήρωση των συμβατικών σχέσεων και υποχρεώσεων των πελατών και άλλων αντισυμβαλλομένων μερών τα οποία θα οδηγήσουν σε αρνητική επίδραση στις δραστηριότητες, στα λειτουργικά αποτελέσματα και την θέση της Τράπεζας.

34. Διαχείριση Κεφαλαίων

Η κύρια εποπτική αρχή η οποία καθορίζει και παρακολουθεί τις απαιτήσεις κεφαλαίου της Τράπεζας είναι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (“ΚΤΚ”).

Η Τράπεζα παρακολουθεί στενά την κεφαλαιακή της επάρκεια τόσο για συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της εποπτικής αρχής, όσο και για τη διατήρηση μιας βάσης για την υποστήριξη και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της και τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της και όλων των άλλων ενδιαφερομένων.

Από την 1 Ιανουαρίου 2014 με το νέο πλαίσιο της Βασιλείας III, ισχύουν οι νέοι Κανονισμοί Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR 575/2013) και η τροποποιημένη Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013. Βάση των νέων Κανονισμών αναφορικά με τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRR) στους οποίους πρέπει να συμμορφώνονται όλα τα κράτη και οι οποίοι είναι άμεσα δεσμευτικοί, καθορίζονται οι νέες απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαιακών αποθεμάτων, ρευστότητας και μόχλευσης. Παράλληλα, με βάση την τροποποιημένη Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ρυθμίζονται θέματα όπως η πρόσβαση σε δραστηριότητες λήψης καταθέσεων, εσωτερικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και η διαφάνεια. Με τον νέο Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) εισάγονται σημαντικές αλλαγές όσον αφορά στο προληπτικό κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει τις τράπεζες το οποίο συμπεριλαμβάνει τους τροποποιημένους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, αλλαγές στον ορισμό του κεφαλαίου και του υπολογισμού των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και την εισαγωγή των νέων μέτρων σχετικά με τη μόχλευση, τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση. Με βάση το Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) επιτρέπεται μια μεταβατική περίοδος για ορισμένες από τις αναβαθμισμένες απαιτήσεις κεφαλαίου και για ορισμένα άλλα συγκεκριμένα μέτρα, όπως ο δείκτης μόχλευσης, τα οποία δεν αναμένεται να εφαρμοστούν πλήρως πριν από το 2018.

Το πλαίσιο της Βασιλείας III αποτελείται από τρεις πυλώνες:

- Πυλώνας 1 – Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις
- Πυλώνας 2 – Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση
- Πυλώνας 3 – Δημοσιοποίηση πληροφοριών

34. Διαχείριση Κεφαλαίων (συνέχεια)

Πυλώνας 1 – Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις

Ο Πυλώνας 1 παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του λειτουργικού κινδύνου.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει την Τυποποιημένη Μέθοδο για τον υπολογισμό του ελάχιστου κεφαλαίου έναντι του πιστωτικού κινδύνου. Στη μέθοδο αυτή απαιτείται η κατάταξη των ανοιγμάτων σε συγκεκριμένες κλάσεις και η στάθμιση των εν λόγω ανοιγμάτων γίνεται με τη χρήση συγκεκριμένων συντελεστών στάθμισης που διαφοροποιούνται αναλόγως με την κλάση στην οποία ανήκουν τα ανοίγματα και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση. Η οδηγία προτείνει δύο μεθόδους για την αναγνώριση εξασφαλίσεων, την Απλή και την Αναλυτική Μέθοδο. Στην Τράπεζα εφαρμόστηκε η Αναλυτική Μέθοδος διότι επιτρέπει την πιο δίκαιη αναγνώριση και τον καλύτερο υπολογισμό των κεφαλαίων της Τράπεζας.

Για τον κίνδυνο αγοράς η Τράπεζα εφάρμοσε την Τυποποιημένη Μέθοδο, με βάση την οποία η ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται με το άθροισμα των θέσεων κινδύνου από επιτόκια, μετοχές, χρεόγραφα, ξένο συνάλλαγμα και παράγωγα χρησιμοποιώντας προκαθορισμένους κανόνες.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί τη Μέθοδο του Βασικού Δείκτη για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για το λειτουργικό κίνδυνο, με βάση την οποία η ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται ως ένα ορισμένο ποσοστό επί του μέσου όρου των καθαρών εσόδων σε τριετή βάση.

Πυλώνας 2 – Εποπτική εξέταση και αξιολόγηση

Ο Πυλώνας 2 περιλαμβάνει κανόνες για εξασφάλιση της επάρκειας κεφαλαίου για να υποστηρίξει την έκθεση της Τράπεζας σε κινδύνους και απαιτεί κατάλληλες πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, πληροφόρησης και διακυβέρνησης. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου («ΚΤΚ»), στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου βάσει της Οδηγίας 2013/36 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, διενήργησε τον Ιανουάριο του 2016 την Ετήσια Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ). Η ΔΕΕΑ είναι μια ολιστική αξιολόγηση μεταξύ: του Επιχειρησιακού Μοντέλου της Τράπεζας, της Εσωτερικής Διακυβέρνησης και το σύστημα ελέγχου, τους κινδύνους στο κεφάλαιο και την επάρκεια των κεφαλαίων για την κάλυψη των κινδύνων αυτών. Ο στόχος της ΔΕΕΑ είναι η ΚΤΚ να σχηματίσει μια συνολική άποψη όσον αφορά τους κινδύνους και τη βιωσιμότητα της Τράπεζας, καθώς να αποτελέσει μια βάση για διάλογο τυχόν εποπτικών μέτρων.

Η Τράπεζα εφάρμοσε την μέθοδο των ελάχιστων κεφαλαίων βάσης της οποίας αξιολογήθηκε το ύψος του πρόσθετου κεφαλαίου που χρειάζεται η Τράπεζα για την κάλυψη των πιστωτικών κινδύνων, οι οποίοι δεν καλύπτονται επαρκώς από το κεφάλαιο του Πυλώνα 1, όπως ο Ελλειμματικός Κίνδυνος, καθώς και οι κίνδυνοι που δεν αναγνωρίζονται από τον Πυλώνα 1, όπως ο Κίνδυνος Πιστωτικής Συγκέντρωσης, ο Κίνδυνος Επιτοκίων στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο και τυχόν εξωτερικοί παράγοντες που επηρεάζουν την Τράπεζα.

Οι τράπεζες στο πλαίσιο της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), αξιολογούν εσωτερικά τις κεφαλαιακές τους ανάγκες σε σχέση με τον κίνδυνο που αναλαμβάνουν, διατηρώντας ταυτόχρονα την επικοινωνία με τους εποπτικούς φορείς σε συνεχή βάση.

Σε συνδυασμό με την “ ΕΔΑΚΕ “, οι τράπεζες καλούνται να προετοιμάσουν Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης της Ρευστότητας Επάρκειας (“ΕΔΑΡΕ”). Η ΕΔΑΡΕ λειτουργεί ως έλεγχος μέσω του οποίου η Τράπεζα εντοπίζει, αξιολογεί, διαχειρίζεται και παρακολουθεί τους κινδύνους ρευστότητας. Ο βασικός στόχος της ΕΔΑΡΕ είναι να εξασφαλίσει ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκείς πόρους ρευστότητας για να στηρίξει τις δραστηριότητές της και να είναι σε θέση να αντέξει τυχόν δυσμενείς μελλοντικές συνθήκες που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τη ρευστότητα της. Σύμφωνα με τις οδηγίες της ΚΤΚ, η διαδικασία εξετάζεται σε ετήσια βάση και από το 2015 αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Διαδραματίζει βασικό ρόλο στο στρατηγικό σχεδιασμό της Τράπεζας και χρησιμοποιείται για τη διευκόλυνση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Η έκθεση ΕΔΑΡΕ αναφέρεται στην ΚΤΚ και αξιολογείται κατά τη διάρκεια της ΔΕΕΑ σε συνδυασμό με την έκθεση ΕΔΑΚΕ.

Πυλώνας 3 – Δημοσιοποίηση πληροφοριών

Ο Πυλώνας 3 καθορίζει τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις ούτως ώστε οι συμμετέχοντες στην αγορά να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις κύριες πληροφορίες σε σχέση με την κεφαλαιακή δομή, την έκθεση σε κινδύνους, τη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων και κατά συνέπεια την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας.

Με βάση την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, οι τράπεζες δημοσιοποιούν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων, τη σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων και των βασικών και συμπληρωματικών κεφαλαίων, τη συμμόρφωση τους με τις απαιτήσεις για τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια και την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

34. Διαχείριση Κεφαλαίων (συνέχεια)

Κεφαλαιακή θέση

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (ΚΚΑ) Αρ. 575/2013/Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (“CRD IV”), οι ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις για τον δείκτη συνολικών κεφαλαίων ανέρχεται στο 8% και αυτό δύναται να επιτευχθεί, επιπρόσθετα από το δείκτη κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1) ύψους 4,5%, με μέχρι 1,5% από Πρόσθετα Μεταβατικά Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (Tier 1) και με μέχρι 2,0% από Πρόσθετα Μεταβατικά Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (Tier 2).

Η Τράπεζα υπόκειται επίσης σε επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για κινδύνους που δεν καλύπτονται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα 1 (συμπληρωματικές πρόνοιες του Πυλώνα 2 και τα Μακροληπτικά Αποθέματα).

Με βάση τις Διατάξεις του περί Μακροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου 2015, που τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2016, η ΚΤΚ είναι η αρμόδια εποπτική αρχή για τον καθορισμό των ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας. Σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η ΚΤΚ καθορίζει το ποσοστό του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας σε τριμηνιαία βάση. Για το έτος 2016 καθώς και για το πρώτο τρίμηνο του 2017, το ποσοστό του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας έχει καθορισθεί στο 0%.

Το επίπεδο του Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας έχει ορισθεί από την ΚΤΚ, σύμφωνα με τον Νόμο Επιχειρήσεων Πιστωτικών Ιδρυμάτων του 1997 μέχρι το 2016. Μέχρι την τροποποίηση του νόμου στις 3 Φεβρουαρίου 2017, η Τράπεζα χρησιμοποιούσε ως Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας ποσοστό 2,5%. Από τις 3 Φεβρουαρίου 2017, ο Τραπεζικός Νόμος έχει τροποποιηθεί και το Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας για την μεταβατική περίοδο σταδιακά αυξάνεται αναδρομικά ως ακολούθως:

- Από 1 Ιανουαρίου 2016 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2016: 0,625%
- Από 1 Ιανουαρίου 2017 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2017: 1,25%
- Από 1 Ιανουαρίου 2018 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018: 1,875%
- Από 1 Ιανουαρίου 2019 εφαρμόζεται πλήρως: 2,5%

Μετά την ολοκλήρωση της Διαδικασίας ΔΕΕΑ της Τράπεζας από την ΚΤΚ τον Ιανουάριο του 2016 και την αύξηση των κεφαλαίων κατά €23 εκατομμύρια τον Μάιο του 2016, ο δείκτης συνολικών κεφαλαίων πρέπει να διατηρείται πάνω το 12,25% συμπεριλαμβανομένου ενός πλήρους Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας του 2,5%.

Με την ψήφιση των τροπολογιών του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου της Κύπρου στις 3 Φεβρουαρίου 2017, το Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν 0,625% και ο ελάχιστος συνολικός εποπτικός δείκτης κεφαλαίου μειώθηκε σε 10,375%. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 το Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας είναι 1,25% και ο ελάχιστος Δείκτης συνολικών κεφαλαίων της Τράπεζας είναι 11%, ο οποίος ισχύει μέχρι την επόμενη ΔΔΕΑ από την ΚΤΚ.

Οι πληροφορίες πιο κάτω αντιπροσωπεύουν την κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας σύμφωνα με τον Κανονισμό και την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR/CRD IV) συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των μεταβατικών ρυθμίσεων που ορίζονται από την ΚΤΚ.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 ήταν 13,97% (2015: 8,54%), ο Δείκτης Κατηγορίας 1 ήταν 13,97% (2015: 8,54%) και ο Δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ήταν 14,27% (2015: 8,98%).

	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€	€
Εποπτικά Κεφάλαια		
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	65.271	40.135
Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	-	-
Πρωτοβάθμιο Κεφάλαιο (T1)	65.271	40.135
Δευτεροβάθμιο Κεφάλαιο (T2)	1.407	2.028
Συνολικά εποπτικά κεφάλαια	66.678	42.163
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος	412.596	417.897
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	54.563	51.813
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	-	-
Σύνολο σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων	467.159	469.710
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1	13,97%	8,54%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας 1	13,97%	8,54%
Δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων	14,27%	8,98%

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

34. Διαχείριση Κεφαλαίων (συνέχεια)

Δείκτης Μόχλευσης

Σύμφωνα με το Άρθρο 429 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 575/2013, ο Δείκτης Μόχλευσης εκφράζεται ως το ποσοστό και υπολογίζεται ως το μέτρο κεφαλαίου ενός ιδρύματος προς το μέτρο του συνολικού ανοίγματος του ιδρύματος χρησιμοποιώντας δύο παραμέτρους κεφαλαίου:

- (α) Κεφάλαιο Κατηγορίας 1: εφαρμογή σταδιακά του πλήρη ορισμού
(β) Κεφάλαιο Κατηγορίας 1: μεταβατικός ορισμός

Σύμφωνα με εφαρμογή σταδιακά του πλήρη ορισμού και σύμφωνα με τον μεταβατικό ορισμό, ο Δείκτης Μόχλευσης της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν 8,05% σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2015 όπου ήταν 5,25%.

Αφού, ο Δείκτης Μόχλευσης δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί στο πλαίσιο αναφοράς σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, ο υπολογισμός του βασίζεται στο πλαίσιο της Βασιλείας III. Η ελάχιστη ρυθμιστική απαίτηση του Δείκτη Μόχλευσης για τη μεταβατική περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως την 1η Ιανουαρίου 2017 καθορίστηκε στο 3%.

	31 Δεκεμβρίου 2016 €	31 Δεκεμβρίου 2015 €
Μεταβατικές Διατάξεις		
Μέτρο Κεφαλαίου (CET1)	65.271	40.135
Μέτρο Συνολικού Ανοίγματος	811.024	765.143
Δείκτης Μόχλευσης	8,05%	5,25%
Χωρίς Μεταβατικές Διατάξεις		
Μέτρο Κεφαλαίου (CET1)	65.271	40.135
Μέτρο Συνολικού Ανοίγματος	811.024	765.143
Δείκτης Μόχλευσης	8,05%	5,25%

35. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Η Τράπεζα ελέγχεται από την BLC Bank SAL, εγγεγραμμένη στο Λίβανο, η οποία κατέχει το 99,25% των μετοχών της Τράπεζας. Το τελικό πρόσωπο που ελέγχει την Τράπεζα είναι η Fransabank SAL μέσω της συμμετοχής της κατά 68,58% στο μετοχικό κεφάλαιο της BLC Bank SAL.

	2016 Αριθμός Συμβούλων της Τράπεζας	2015	2016 €	2015 €
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις:				
Σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα:				
Μικρότερο του 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας ανά Σύμβουλο	11	11	337.768	327.502
	11	11	337.768	327.502
Σε βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			698.051	1.068.172
Σύνολο δανείων και άλλων χορηγήσεων			1.035.819	1.395.674
Εμπράγματα εξασφαλίσεις			2.125.706	2.639.151
Έσοδα από τόκους			28.718	51.503
Καταθέσεις:				
- σε μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και συνδεδεμένα πρόσωπα			1.318.998	1.176.474
- βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα πρόσωπα			525.054	697.825
			1.844.052	1.874.299
Έξοδα από τόκους			23.462	28.367

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

35. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, υπήρχαν όρια χορηγήσεων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένων προσώπων, ύψους €330.087 (2015: €422.401) από τα οποία €80.470 (2015: €118.084) αφορούν Διοικητικούς Συμβούλους και συνδεδεμένα τους πρόσωπα.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και εταιρείες στις οποίες οι Διοικητικοί Σύμβουλοι ή τα βασικά διευθυντικά στελέχη, κατέχουν άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον το 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Όλες οι συναλλαγές με τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους μετόχους της Τράπεζας και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Ορισμένες πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν επεκταθεί στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα πρόσωπα τους με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους υπόλοιπους υπαλλήλους της Τράπεζας.

Ανοίγματα με τη μητρική εταιρεία BLC Bank Sal και άλλες εταιρείες του ομίλου

	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€	€
Διατραπεζικές Καταθέσεις		
BLC Bank SAL	96.176	561.422
Fransabank France SAL	-	35.032.257
	96.176	35.593.679

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, δεν υπήρχε οποιοσδήποτε διατραπεζικός δανεισμός μεταξύ της BLC Bank SAL ή οποιασδήποτε άλλης εταιρείας του ομίλου.

Αμοιβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών της Τράπεζας

	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
	€	€
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων		
Δικαιώματα ως μέλη:		
Μη εκτελεστικοί	315.255	218.685
Εκτελεστικοί	-	-
Σύνολο δικαιωμάτων ως μέλη	315.255	218.685
Απολαβές υπό εκτελεστική ιδιότητα:		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	264.857	265.189
Εισφορές εργοδότη	31.270	31.270
Ωφελήματα αφυπηρέτησης	24.783	23.478
Σύνολο απολαβών υπό εκτελεστική ιδιότητα	320.910	319.937
Σύνολο αμοιβών Διοικητικών Συμβούλων	636.165	538.622
Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	810.065	854.482
Εισφορές εργοδότη	109.861	114.725
Ωφελήματα αφυπηρέτησης	70.553	70.892
Σύνολο αμοιβών βασικών διευθυντικών στελεχών	990.479	1.040.099
Σύνολο αμοιβών	1.626.644	1.578.721

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

36. Εταιρείες ειδικού σκοπού

Οι εταιρείες ειδικού σκοπού που έχουν ενσωματωθεί στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν ως ακολούθως:

Όνομα	Χώρα σύστασης	Συμμετοχή	Φύση των εργασιών
Imagetech Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Averrhoa Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Rowington Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Lardonia Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Sabatia Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Serenoa Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Shortia Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Delaway Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Cotidie Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Olcinia Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Crantenia Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Osperus Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Kantadia Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Dusanic Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Macerio Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Perekin Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Azulito Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Perequito Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Bequelia Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Serissa Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Tipuana Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Fantinaco Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Naila Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Snaresbrook Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Lewisla Holdings Limited	Cyprus	100%	Note (i)
Scaevola Ventures Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Ailanthus Holding Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Conaria Holding Limited	Cyprus	100%	Note (ii)
Pandingmor Limited	Cyprus	75,01%	Note (iii)

- i. Ενδιάμεση μητρική εταιρεία
- ii Κατοχή και διαχείριση ακινήτων για επένδυση
- iii Η Pandingmor Limited κατέχει εμπορικό ακίνητο κάτω από μακροπρόθεσμη εκμίσθωση, μέρος της οποίας προορίζεται να χρησιμοποιηθεί από την Τράπεζα ως Γραφεία Διοίκησης. Το συγκεκριμένο μέρος του ακινήτου που θα χρησιμοποιηθεί από την Τράπεζα θα κατηγοριοποιηθεί ως “Ακίνητα και Εξοπλισμός” (Σημείωση 18), ενώ το υπόλοιπο θα κατηγοριοποιηθεί ως “Επένδυση σε Ακίνητο” (Σημείωση 17) στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2016

37. Συμβάσεις με κύριο μέτοχο

Εκτός από τα όσα αναφέρονται στην Σημείωση 35, τόσο κατά την ημερομηνία αναφοράς όσο και κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, δεν υπήρχαν άλλες σημαντικές συμβάσεις με τον κύριο μέτοχο που κατέχει πέραν του 20% του μετοχικού κεφαλαίου.

38. Λειτουργικό περιβάλλον

Τον Μάρτιο του 2016, η Κύπρος εξήλθε του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής έχοντας χρησιμοποιήσει μόνο περίπου €7,3 δισεκατομμύρια από τα €10 δισεκατομμύρια που διατέθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Η χώρα φάνηκε ανθεκτική μετά την χρηματοοικονομική κρίση και έχει υλοποιήσει μέτρα σκληρής λιτότητας για την αναδιάρθρωση της οικονομίας.

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, το πραγματικό ΑΕΠ για το 2016 αυξήθηκε κατά 2,8% σε σύγκριση με 1,7% το 2015. Η ανάκτηση της οικονομικής δραστηριότητας είναι ευρεία, με τον τουρισμό και το λιάνικο εμπόριο να εξακολουθούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη. Η ανεργία μειώθηκε στο 13,3% κατά το 2016 σε σύγκριση με το μέσο δείκτη ανεργίας 14,9% για το 2015, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου. Οι αφίξεις τουριστών αυξήθηκαν κατά 19,8% το 2016, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, φτάνοντας στις 3,2 εκατομμύρια αφίξεις για το έτος 2016. Στην αγορά ακινήτων, ο δείκτης οικιστικών ακινήτων σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, συνέχισε να μειώνεται σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αλλά σε πιο αργούς ρυθμούς.

Οι καταθέσεις στις Κυπριακές Τράπεζες συνέχισαν να αυξάνονται, αντικατοπτρίζοντας την αυξανόμενη εμπιστοσύνη στο Κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Ακολουθώντας την σημαντική πτώση το 2013, οι καταθέσεις σταθεροποιήθηκαν το 2015 και αυξήθηκαν κατά 6,6% το 2016, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Παρά τα σημαντικά βήματα που γίνονται προς την κατεύθυνση αποκατάστασης του οικονομικού κλίματος, κάποιος βαθμός αβεβαιότητας παραμένει και συνδέεται με τον ψηλό δείκτη των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, την απώλεια δυναμικής στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την επιστροφή του πληθωρισμού.

Η επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος μπορεί επίσης να θέσει σε κίνδυνο μια ανοικτή οικονομία όπως η Κύπρος. Αυτοί εμπεριέχουν βραδύτερη ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο με την υποτίμηση της στερλίνας λόγω της πολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας του δημοψηφίσματος του Ηνωμένου Βασιλείου για έξοδο από την ΕΕ και οι οποίοι αναμένονται να επηρεάσουν την Κυπριακή οικονομία μέσω μειωμένων εξαγωγών κυρίως στις υπηρεσίες τουρισμού. Πολιτική αβεβαιότητα στην Ευρώπη που μπορεί να προκληθεί από την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ ή από την προσφυγική κρίση θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε αυξημένη οικονομική αβεβαιότητα και να υπονομεύσει την οικονομική εμπιστοσύνη.

Εξελιξείς οι οποίες αφορούν την επίλυση του κυπριακού προβλήματος και τα θέματα φυσικού αερίου παρακολουθούνται στενά για την καλύτερη δυνατή αξιολόγηση των προοπτικών που δημιουργούνται.

Η Κύπρος έχει μια ανοικτή οικονομία βασισμένη στην υπηρεσία της ελεύθερης αγοράς με μακρά ιστορία επιτυχημένων οικονομικών επιδόσεων. Αν και η οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικές προκλήσεις, το ισχυρό επιχειρηματικό περιβάλλον, το άριστα μορφωμένο εργατικό δυναμικό και το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς παραμένουν σε ισχύ. Μέτρα για τη μεταρρύθμιση των δημόσιων δαπανών, την επιτάχυνση των πρωτοβουλιών για τόνωση των επενδύσεων, την ανάπτυξη του τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων και την προώθηση της εκμετάλλευσης φυσικού αερίου, αφήνουν περιθώρια για επιφυλακτική αισιοδοξία ότι η Κύπρος θα επιστρέψει στην ευημερία στο μέλλον.

Οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας έχουν αναβαθμίσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας κατά το 2016 και το 2017 με τον οίκο S&P Global Rating να είναι σταθερός στο BB+, ο οίκος Moody's Investors Service να είναι B1 με θετικό ορίζοντα και ο οίκος Fitch Ratings να είναι BB- με θετικό ορίζοντα. Ο θετικός ορίζοντας αντικατοπτρίζει την άποψη ότι η Κύπρος θα αναβαθμιστεί μέσα στους επόμενους 12 μήνες, αν η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων επιταχυνθεί, υποδεικνύοντας την σύγκλιση της πιστωτικής και νομισματικής κατάστασης της Κύπρου.

39. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Δεν υπήρξαν οποιαδήποτε άλλα σημαντικά γεγονότα μετά το τέλος του οικονομικού έτους που έχουν σχέση με την κατανόηση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της USB BANK PLC

Έκθεση επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της USB BANK PLC (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (μαζί με την Τράπεζα, το «Συγκρότημα») στις σελίδες 30 μέχρι 85, οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων, συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2016, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.

Βάση Γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συγκροτήματος είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του Συγκροτήματος και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συγκρότημα σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου: Χρήστος Μ. Χριστοφόρου (Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος), Ελευθέριος Ν. Φιλίππου, Νίκος Σ. Κυριακίδης, Νίκος Δ. Παπακυριακού, Άθως Χρυσάνθου, Κώστας Γιωρκάτζης, Αντώνης Τολιώτης, Γιάννος Παπαδόπουλος, Πιερής Μ. Μάρκου, Νίκος Χαλαράμπους, Νίκος Σπανούδης, Μαρία Πασαχάλη, Αλέξης Αγαθοκλέους, Άλκη Χριστοδουλίδης, Χριστάκης Ιωάννου, Πάνικος Παπαμιχαήλ, Χρίστος Παπαμαρκίδης, Πύργος Μαρτίδης, Kerry VVhyte, Ανδρέας Γεωργίου, Χρίστος Νεοκλέους, Δημήτρης Παπαπερικλέους, Ανδρέας Ανδρέου, Αλέκος Παπαλεξάνδρου, Πύργος Παντελίδης, Γιανναγίτα Βαγιανού, Άνγη Αγαθοκλέους, Γάστρος Χατζηγαναστασίου, Κύπρος Ιωαννίδης, Γιάννης Σοφιανός, Κυριάκος Βλάχος, Μικαλάκης Χριστοφόρου (Επίτιμος Πρόεδρος).

Η Deloitte Limited είναι εταιρεία-μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένης στο Ηνωμένο Βασίλειο, της οποίας οι εταιρείες-μέλη είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες εταιρικές οντότητες. Παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για λεπτομερή περιγραφή της νομικής δομής της DTTL και των εταιρειών-μελών της.

Η Deloitte Limited είναι ιδιωτική εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο (Αρ. Εγγραφής 162812). Γραφεία: Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα.

© 2017 Deloitte Limited

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή (συνέχεια)

Προς τα Μέλη της USB BANK PLC

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση αλλά όχι εγγύηση ότι ο έλεγχος, όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ, πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου: Χρήστος Μ. Χριστοφόρου (Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος), Ελευθέριος Ν. Φιλίππου, Νίκος Σ. Κυριακίδης, Νίκος Δ. Παπακυριακού, Άθως Χρυσάνθου, Κώστας Γιωρκάτζης, Αντώνης Τολιώτης, Γιάννος Παπαδόπουλος, Πιερής Μ. Μάρκου, Νίκος Χαλαράμπους, Νίκος Σπανούδης, Μαρία Πασσάλη, Αλέξης Αγαθοκλέους, Άλκη Χριστοδουλίδης, Χριστάκης Ιωάννου, Πανίκος Παπαμιχαήλ, Χρίστος Παπαμαρκίδης, Γιώργος Μαρτίδης, Kerry Whyte, Ανδρέας Γεωργίου, Χρίστος Νεοκλέους, Δημήτρης Παπαπερικλέους, Ανδρέας Ανδρέου, Αλέκος Παπαλεξάνδρου, Γιώργος Παντελίδης, Γιανναγιάτα Βαγιανού, Άλκη Αγαθοκλέους, Γάστρος Χατζηρυσσάσιου, Κύπρος Ιωαννίδης, Γιάννης Σοφιανός, Κυριάκος Βλάχος, Μιχαλάκης Χριστοφόρου (Επίτιμος Πρόεδρος).

Η Deloitte Limited είναι εταιρεία-μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένης στο Ηνωμένο Βασίλειο, της οποίας οι εταιρείες-μέλη είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες εταιρικές οντότητες. Παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για λεπτομερή περιγραφή της νομικής δομής της DTTL και των εταιρειών-μελών της.

Η Deloitte Limited είναι ιδιωτική εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο (Αρ. Εγγραφής 162812). Γραφεία: Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα.

© 2017 Deloitte Limited

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή (συνέχεια)

Προς τα Μέλη της USB BANK PLC

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων (συνέχεια)

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις των περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 έως 2016, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Έχουμε πάρει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις που θεωρήσαμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν τηρηθεί από το Συγκρότημα κατάλληλα λογιστικά βιβλία, στην έκταση που φαίνεται από την εξέταση από εμάς αυτών των βιβλίων.
- Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος συμφωνούν με τα λογιστικά βιβλία.
- Κατά τη γνώμη μας και από όσα καλύτερα έχουμε πληροφορηθεί και σύμφωνα με τις εξηγήσεις που μας δόθηκαν, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρέχουν τις απαιτούμενες από τον περί Εταιριών Νόμο της Κύπρου, Κεφ. 113, πληροφορίες με τον απαιτούμενο τρόπο.
- Κατά τη γνώμη μας, η Έκθεση Διαχείρισης έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και οι πληροφορίες που δίνονται στην έκθεση αυτή συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου: Χρήστος Μ. Χριστοφόρου (Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος), Ελευθέριος Ν. Φιλίππου, Νίκος Σ. Κυριακίδης, Νίκος Δ. Παπακωριακού, Άθως Χρυσάνθου, Κώστας Γιωρκάτζης, Αντώνης Τολιώτης, Πάνος Παπαδόπουλος, Πιερής Μ. Μάρκου, Νίκος Χαλαράμπους, Νίκος Σπανούδης, Μαρία Πασαχάλη, Αλέξης Αγαθοκλέους, Άλκη Χριστοδουλίδης, Χριστάκης Ιωάννου, Πανίκος Παπαμιχαήλ, Χρίστος Παπαμαρκίδης, Πύργος Μαρτίδης, Kerry VVhyte, Ανδρέας Γεωργίου, Χρίστος Νεοκλέους, Δημήτρης Παπαπερικλέους, Ανδρέας Ανδρέου, Αλέκος Παπαλεξάνδρου, Πύργος Παντελίδης, Παναγιώτα Βαγιανού, Άγη Αγαθοκλέους, Γάσων Χατζηναστασία, Κύπρος Ιωαννίδης, Γιάννης Σοφριανός, Κυριάκος Βλάχος, Μιχαλάκης Χριστοφόρου (Επίτιμος Πρόεδρος).

Η Deloitte Limited είναι εταιρεία-μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένης στο Ηνωμένο Βασίλειο, της οποίας οι εταιρείες-μέλη είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες εταιρικές οντότητες. Παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για λεπτομερή περιγραφή της νομικής δομής της DTTL και των εταιρειών-μελών της.

Η Deloitte Limited είναι ιδιωτική εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο (Αρ. Εγγραφής 162812). Γραφεία: Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα.

© 2017 Deloitte Limited

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή (συνέχεια)

Προς τα Μέλη της USB BANK PLC

Έκθεση επί άλλων νομικών απαιτήσεων (συνέχεια)

- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης.
- Κατά τη γνώμη μας, τα πληροφοριακά στοιχεία της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, που παρουσιάζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των υποπαραγράφων (iv) και (v) της παραγράφου 2(a) του Άρθρου 151 του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113, και η οποία περιλαμβάνεται σε συγκεκριμένο μέρος της Έκθεσης Διαχείρισης, έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113 και συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.
- Κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, δεν εντοπίσαμε οποιεσδήποτε ουσιώδεις ανακρίβειες στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όσον αφορά τα στοιχεία που αφορούν τις υποπαραγράφους (iv) και (v) της παραγράφου 2(a) του Άρθρου 151 του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113.
- Κατά τη γνώμη μας, έχουν παρασχεθεί στην δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i), (ii), (iii) και (vi) της παραγράφου 2(a) του Άρθρου 151 του περί Εταιριών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113.

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη του Συγκροτήματος ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 34 των περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετήσιων και Ενοποιημένων Λογαριασμών Νόμων του 2009 έως 2016 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε ή αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Αλέξης Αγαθοκλέους
Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Deloitte Limited
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Λευκωσία, 31 Μαΐου 2017

Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου: Χρήστος Μ. Χριστοφόρου (Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος), Ελευθέριος Ν. Φιλίππου, Νίκος Σ. Κυριακίδης, Νίκος Δ. Παπακωσταίου, Άθως Χρυσάνθου, Κώστας Γιωρκάτζης, Αντώνης Τολιώτης, Γιάννος Παπαδόπουλος, Πιερής Μ. Μάρκου, Νίκος Χαλαράμπους, Νίκος Σπανούδης, Μαρία Πασαλάη, Αλέξης Αγαθοκλέους, Άλκη Χριστοδουλίδης, Χριστάκης Ιωάννου, Πανίκος Παπαμιχαήλ, Χρίστος Παπαμαρκίδης, Πύργος Μαρτίδης, Kerry Whyte, Ανδρέας Γεωργίου, Χρίστος Νεοκλέους, Δημήτρης Παπαπερικλέους, Ανδρέας Ανδρέου, Αλέκος Παπαλεξάνδρου, Πύργος Παντελίδης, Παναγιώτα Βαγιανού, Άγης Αγαθοκλέους, Γάσων Χατζηναστασίου, Κύπρος Ιωαννίδης, Γιάννης Σοφινός, Κυριάκος Βλάχος, Μικαλάκης Χριστοφόρου (Επίτιμος Πρόεδρος).

Η Deloitte Limited είναι εταιρεία-μέλος της Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένης στο Ηνωμένο Βασίλειο, της οποίας οι εταιρείες-μέλη είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες εταιρικές οντότητες. Παρακαλούμε όπως επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.deloitte.com/about για λεπτομερή περιγραφή της νομικής δομής της DTTL και των εταιριών-μελών της.

Η Deloitte Limited είναι ιδιωτική εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο (Αρ. Εγγραφής 162812). Γραφεία: Λευκωσία, Λεμεσός, Λάρνακα.

© 2017 Deloitte Limited

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κινδύνων

στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Πιστωτικός κίνδυνος

Τον Φεβρουάριο 2014, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου έκδωσε προς τα πιστωτικά ιδρύματα την Οδηγία για την Πολιτική Απομείωσης Δανείων και τις Διαδικασίες Διενέργειας Προβλέψεων του 2014 και 2015, η οποία παρέχει καθοδήγηση στις τράπεζες αναφορικά με την πολιτική απομείωσης δανείων και τις διαδικασίες διενέργειας προβλέψεων. Σκοπός της συγκεκριμένης Οδηγίας είναι να διασφαλίσει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν επαρκείς πολιτικές για την απομείωση δανείων και διαδικασίες διενέργειας προβλέψεων για σκοπούς εντοπισμού πιστωτικών ζημιών και τη συνετή εφαρμογή των ΔΠΧΑ για την ετοιμασία των οικονομικών τους καταστάσεων.

Η Οδηγία απαιτεί συγκεκριμένες δημοσιοποιήσεις σε σχέση με την ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων, την πολιτική προβλέψεων και το ύψος των προβλέψεων. Πέραν των δημοσιοποιήσεων που παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 13 και 33 των οικονομικών καταστάσεων και βάση της εγκυκλίου ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2015 της ΚΤΚ, οι πιο κάτω πίνακες δημοσιοποιούνται.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α: Ανάλυση του δανειακού χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη συναλλακτική συμπεριφορά στις 31 Δεκεμβρίου 2016

	Μικτή λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων				Συσσωρευμένη πρόβλεψη για απομείωση			
			Εκ των οποίων έτυχαν ρύθμισης				Εκ των οποίων έτυχαν ρύθμισης	
		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Γενικές Κυβερνήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	903	100	-	-	86	78	-	-
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	289.906	182.488	68.090	61.412	68.710	67.975	12.318	12.214
Εκ των οποίων: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	265.235	175.978	68.090	61.412	65.719	65.071	12.318	12.214
Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα με εμπορικά ακίνητα (CRE)	52.300	28.627	15.726	14.081	3.897	3.899	857	851
Ανά κλάδο								
Κατασκευές	100.656	83.330			29.648			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	55.097	28.243			14.001			
Επιχειρήσεις ακινήτων	40.331	25.937			9.578			
Υπηρεσίες διαμονής και εστίασης	34.366	17.913			4.717			
Μεταφορές και υπηρεσίες αποθήκευσης	16.804	6.973			1.936			
Λοιποί κλάδοι	42.652	20.092			8.830			
Νοικοκυριά	146.199	88.419	18.775	16.166	42.724	42.223	3.155	3.030
Εκ των οποίων: Στεγαστικά δάνεια	68.412	36.755	8.338	7.386	16.966	16.851	1.548	1.505
Εκ των οποίων: Πίστωση για καταναλωτικούς σκοπούς	46.995	31.456	6.887	5.700	13.828	13.620	646	582

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κινδύνων

στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: Ανάλυση δανειακού χαρτοφυλακίου ανά ημερομηνία χορήγησης στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Χορηγήσεις που παραχωρήθηκαν	Σύνολο χορηγήσεων			Χορηγήσεις σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις			Χορηγήσεις σε άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις			Χορηγήσεις σε νοικοκυριά		
	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μέχρι 1 έτος	43.074	17.601	(1.947)	31.662	16.993	(1.904)	-	-	-	11.417	661	(39)
1 - 2 έτη	24.339	6.068	(2.123)	15.631	2.336	(1.112)	-	-	-	8.785	3.749	(1.025)
2 - 3 έτη	24.993	10.629	(2.021)	16.289	5.343	(1.203)	-	-	-	8.733	5.291	(830)
3 - 5 έτη	114.808	80.288	(27.669)	79.477	60.320	(17.734)	-	-	-	35.460	19.998	(9.984)
5 - 7 έτη	79.352	49.189	(18.741)	51.092	33.040	(12.396)	22	-	-	28.271	16.218	(6.429)
7 - 10 έτη	87.368	65.040	(34.696)	63.655	46.827	(25.116)	31	31	(29)	23.670	18.174	(9.530)
Περισσότερο από 10 έτη	63.074	42.193	(23.079)	32.101	17.688	(8.511)	850	69	(48)	29.964	24.270	(14.345)
Σύνολο	437.008	271.008	(110.276)	289.907	182.487	(67.976)	903	100	(77)	146.300	88.361	(42.182)

*Ημερομηνία χορήγησης των δανείων, νέων ή ρυθμισμένων, ορίζεται ως η ημερομηνία δανειακής σύμβασης κάθε λογαριασμού.

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κινδύνων

στις 31 Δεκεμβρίου 2016

ΠΙΝΑΚΑΣ Α: Ανάλυση του δανειακού χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη συναλλακτική συμπεριφορά στις 31 Δεκεμβρίου 2015

	Μικτή λογιστική αξία δανείων και απαιτήσεων				Συσσωρευμένη πρόβλεψη για απομείωση			
			Εκ των οποίων έτυχαν ρύθμισης				Εκ των οποίων έτυχαν ρύθμισης	
		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα		Εκ των οποίων μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Γενικές Κυβερνήσεις	-	-	-	-	-	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	1.243	95	-	-	69	53	-	-
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	314.260	206.004	59.730	55.788	67.781	67.027	12.239	12.225
Εκ των οποίων: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	288.009	198.723	59.474	55.788	65.140	64.710	12.239	12.225
Εκ των οποίων: Εξασφαλισμένα με εμπορικά ακίνητα (CRE)	44.786	22.215	2.506	1.155	4.144	4.086	487	481
Ανά κλάδο								
Κατασκευές	111.594	96.577			29.110			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	62.830	32.264			15.509			
Ακίνητα	44.871	36.050			9.688			
Υπηρεσίες διαμονής και εστίασης	33.772	16.324			3.653			
Μεταφορές και υπηρεσίες αποθήκευσης	16.798	6.613			2.769			
Λοιποί κλάδοι	44.395	18.176			7.052			
Νοικοκυριά	143.135	84.036	19.931	16.152	36.196	35.651	2.571	2.428
Εκ των οποίων: Στεγαστικά δάνεια	67.482	34.967	7.821	6.683	14.671	14.620	1.161	1.142
Εκ των οποίων: Πίστωση για καταναλωτικούς σκοπούς	45.573	29.261	6.115	4.994	11.527	11.311	556	530

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις κινδύνων

στις 31 Δεκεμβρίου 2016

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

ΠΙΝΑΚΑΣ Β: Ανάλυση δανειακού χαρτοφυλακίου ανά ημερομηνία χορήγησης στις 31 Δεκεμβρίου 2015

Χορηγήσεις που παραχωρήθηκαν	Σύνολο χορηγήσεων			Χορηγήσεις σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις			Χορηγήσεις σε άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις			Χορηγήσεις σε νοικοκυριά		
	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις	Σύνολο	Μη εξυπηρετούμενα δάνεια	Προβλέψεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μέχρι 1 έτος	26.590	6.231	(1.939)	16.864	2.658	(1.250)	-	-	-	9.726	3.573	(689)
1 - 2 έτη	55.897	41.224	(8.253)	42.604	32.449	(7.494)	-	-	-	13.293	8.775	(759)
2 - 3 έτη	44.664	28.200	(4.408)	32.085	24.024	(3.806)	-	-	-	12.579	4.176	(602)
3 - 5 έτη	141.804	90.372	(29.197)	102.773	69.498	(19.292)	48	-	-	38.983	20.874	(9.905)
5 - 7 έτη	77.562	57.055	(21.848)	52.030	41.145	(14.523)	-	-	-	25.532	15.910	(7.325)
7 - 10 έτη	51.499	31.704	(18.233)	34.111	20.184	(13.175)	31	30	(8)	17.357	11.490	(5.050)
Περισσότερο από 10 έτη	60.623	35.350	(18.854)	33.791	16.045	(7.488)	1.164	65	(45)	25.668	19.240	(11.321)
Σύνολο	458.639	290.136	(102.732)	314.258	206.003	(67.028)	1.243	95	(53)	143.138	84.038	(35.651)

*Ημερομηνία χορήγησης των δανείων, νέων ή ρυθμισμένων, ορίζεται ως η ημερομηνία δανειακής σύμβασης κάθε λογαριασμού.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Λεωφ. Διγενή Ακρίτα 83, 5^{ος} όροφος,
1070 Λευκωσία
Τηλέφωνο: 22883333, Φαξ: 22875899
email: usbmail@usbbank.com.cy

SWIFT: UNVKCY2N

TAX. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 28510, 2080 Λευκωσία

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

Δημητσάνης 6, 1070 Λευκωσία
Κλήσεις Εσωτ.: 22883333
Κλήσεις Εξωτ.: +35722883333,
Φαξ: +35722875899

ΤΟΜΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΕΝΝΕΝΤΥ

Λεωφ. Κέννεντυ 12-14, 1087 Λευκωσία
Τηλ.: 22883601, Φαξ: 22754387

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ

Λεωφ. Διγενή Ακρίτα 83, 1070 Λευκωσία
Τηλ.: 22883342, Φαξ: 22458753

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΤΙΣΣΑΣ

Οδός Ηλία Παπακυριακού 25, Μακεδονίτισσα
2415 Έγκωμη
Τηλ.: 22819870, Φαξ: 22356388

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ

Γωνία Πουλίου & Καποτά & Αγ. Ανδρέα 39
Παλλουριώτισσα, 1040 Λευκωσία
Τηλ.: 22877268, Φαξ: 22730410

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΑΤΣΙΩΝ

Αρχ. Μακαρίου Γ 90
2224 Λατσία
Τηλ.: 22878737, Φαξ: 22878738

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Λεωφ. Διγενή Ακρίτα 83
2^{ος} όροφος, 1070 Λευκωσία
Τηλ.: 22883510, Φαξ: 22460398

ΤΟΜΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΟΛΩΝΑΚΙΟΥ

Λεωφ. Κολωνακίου 12, Κατάστ. Δ'
4103 Άγιος Αθανάσιος
Τηλ.: 25430222, Φαξ: 25430305

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Λεωφ. Ομονοίας 11, 3052 Λεμεσός
Τηλ.: 25819724, Φαξ: 25819730

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ VICTORY

Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ 205, 3030 Λεμεσός
Τηλ.: 25822770, Φαξ: 25822875

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ

Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ 205, 3030 Λεμεσός
Τηλ.: 25822877, Φαξ: 25822879

ΤΟΜΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ

Λεωφ. Αποστόλου Παύλου 23, 8046 Πάφος
Τηλ.: 26941777, Φαξ: 26944120

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΥΑΓ. ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗ

Λεωφ. Ευαγόρα Παλληκαρίδη 121, 8010 Πάφος
Τηλ.: 26819111, Φαξ: 26911450

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Λεωφ. Μαρίου 3, Block A, No. 1, 8820 Πάφος
Τηλ.: 26815781, Φαξ: 26815782

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ

Λεωφ. Αποστόλου Παύλου 23, 8046 Πάφος
Τηλ.: 26818550, Φαξ: 26818553

ΤΟΜΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

Λεωφ. 1^{ης} Απριλίου 129, 5280 Παραλίμνι
Τηλ.: 23812255, Φαξ: 23812260

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ

Λεωφ. Αγίας Μαύρης 21, 5330 Αγία Νάπα
Τηλ.: 23819260, Φαξ: 23724055

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΩΤΑΡΑ (ΜΟΝΟ 24ωρη ΑΤΜ)

Λεωφ. Πρωταρά 13, Κατ. 4, 5296 Παραλίμνι

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Λεωφ. 1^{ης} Απριλίου 129, 5280 Παραλίμνι
Τηλ.: 23812266, Φαξ: 23812261

ΤΟΜΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Γιάννου Κρανιδιώτη 2, Φώτα Πυροσβεστικής
6045 Λάρνακα
Τηλ.: 24664255, Φαξ: 24664279

ΜΟΝΑΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Γιάννου Κρανιδιώτη 2, Φώτα Πυροσβεστικής
6045 Λάρνακα
Τηλ.: 24664255, Φαξ: 24664279

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Λεωφ. Κέννεντυ 12-14
1^{ος} όροφος, 1087 Λευκωσία
Τηλ.: 22883755, Φαξ: 22754388

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ

Λεωφ. Κολωνακίου 12, Κατάστ. Δ'
4103 Άγιος Αθανάσιος
Τηλ.: 25314160, Φαξ: 25314172

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΜΟΣΧΑΣ

Presnenskaya Nab. 10,
Μπλοκ Γ, Γραφείο 549, 123317, Μόσχα
Τηλ: +7 495 651 6690

WE DELIVER WHAT MATTERS